

**Zapošljivost i razvoj karijere osoba koje su završile
srednje strukovno obrazovanje u**

Ekonomskoj i trgovačkoj školi u Dubrovniku

školske godine 2018.-2019.

Siječanj 2021. godine

SADRŽAJ:

1.	Uvod, ciljevi i metodologija	5
1.1.	Uvod	5
1.2.	Ciljevi studije praćenja.....	5
1.3.	Metodologija	6
1.3.1.	Ciljana populacija.....	6
1.3.2.	Metoda istraživanja	6
1.3.3.	Uzorak.....	7
2.	Obrazovne i radne karijere	8
2.1.	Obrazovne karijere	9
2.1.1.	Tijek srednjoškolskog obrazovanja	9
2.1.1.1.	<i>Karakteristike završenih polaznika i programa</i>	<i>9</i>
2.1.1.2.	<i>Procjena razloga za odabir škole i obrazovnog programa, zadovoljstva završenim obrazovnim programom i srednjom školom koju su pohađali</i>	<i>13</i>
2.1.1.3.	<i>Stipendije, zalaganje, uspjeh i Državna matura</i>	<i>19</i>
2.1.1.4.	<i>Povremeni poslovi za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja</i>	<i>23</i>
2.1.1.5.	<i>Razlozi nastavka ili prekida školovanja nakon srednjeg strukovnog obrazovanja</i>	<i>24</i>
2.1.1.6.	<i>Spremnost za donošenje odluka vezanih uz buduću karijeru po završetku srednje škole ..</i>	<i>25</i>
2.1.1.7.	<i>Procjena razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja na strukovnoj ustanovi</i>	<i>26</i>
2.2.	Nastavak obrazovanja nakon srednje škole	29
2.2.1.	Upisivanje studija, vrste, načini i mjesto studiranja	29
3.	Tranzicija iz obrazovanja u posao	31
3.1.	Prvi posao	32
3.2.	Trenutni posao.....	44
3.2.1.	Zadovoljstvo trenutnim poslom	47
3.2.2.	Procjena razine potrebe općih generičkih kompetencija na njihovom trenutnom radnom mjestu	51
3.2.3.	Usporedba procijenjene razine generičkih kompetencija usvojenih tijekom obrazovanja i procijenjene razine njihove upotrebe na trenutnom radnom mjestu	52
3.3.	Osobe bez posla.....	58
3.3.1.	Nezaposleni	59
3.3.2.	Neaktivni.....	60
4.	ZAKLJUČAK.....	61
4.1.	Osnovni nalazi.....	61
4.2.	Zaključci i preporuke.....	63
5.	DODATAK IZVJEŠTAJU.....	64
5.1.	ISKUSTVO ŠKOLA U PROVEDBI PRAĆENJA UČENIKA NAKON ZAVRŠETKA ŠKOLOVANJA	64

1. Uvod, ciljevi i metodologija

1.1. Uvod

Završetak školovanja i ulazak u svijet rada je kritični period u životu svakog mladog čovjeka. Obrazovni sustav u Hrvatskoj ima nekoliko "raskršća" presudnih za daljnji tijek karijere. Prvo važno raskršće događa se nakon završene osnovne škole, u dobi od 15 godina. Učenici se upisuju u trogodišnje strukovne industrijske i obrtničke škole, četverogodišnje strukovne škole, gimnazije ili umjetničke škole. Nakon srednje škole izbor je različit za svaku od ovih skupina.

O donesenim odlukama o izlasku na tržište rada, nastavku školovanja na višim razinama ili iz određenih individualnih razloga ulazak u neaktivnost, postoje sporadični jednokratni uvid na razini cjelovitog srednjeg općeg i strukovnog obrazovanja, svega jedan regularan višegodišnji uvid na regionalnoj razini, dok na razini pojedinih obrazovnih ustanova ovakvi uvidi do sada nisu rađeni.

Ovaj izvještaj prezentira nalaze provedene pilot studije praćenja koji se po prvi put rade na razini strukovne obrazovne ustanove u Hrvatskoj. Svrha studije je proširiti postojeće znanje o zapošljivosti završenih polaznika strukovnog obrazovanja, njihovim iskustvima za vrijeme školovanja i kao i o procesu tranzicije u svijet rada. Izvještaj analizira prikupljene informacije o uspjehu završenih polaznika na tržištu rada, adekvatnosti, relevantnosti i kvaliteti samog obrazovanja, kao i mnogim drugim aspektima koji mogu pomoći pri procjeni kvalitete i orijentacije i usmjerenosti općeg i strukovnog sustava obrazovanja prema tržištu rada.

1.2. Ciljevi studije praćenja

Cilj istraživanja je bio dvostruk:

- Dobiti uvid u zapošljivost završenih polaznika strukovnog obrazovanja na razini strukovne ustanove i pojedinih obrazovnih programa koji se u njoj izvode (*informacija tržišta rada*) i
- Dobiti povratnu informaciju od strane završenih polaznika strukovnog obrazovanja sa svrhom unaprjeđenja sadržaja i izvedbe obrazovnog programa (*retrospektivna evaluacija obrazovnog procesa*), kao i uvide u odluke o njihovom daljem školovanju.

Namjera poduzetog istraživanja bila je, s jedne strane, započeti sa sustavnim i objektivnim uvidom u spektar obrazovnih i radnih obrazaca ponašanja preko kojih se odvija izuzetno značajna prijelazna epizoda u životu mladih osoba, kao i uvid u potencijal i relevantnost izlaznih rezultata strukovnih obrazovnih programa i stečenih kvalifikacija u odnosu na uključanje u svijet rada ili nastavak školovanja- što je, dakle, slijedilo nakon završetka srednje škole i kakvi su putevi i načini njihova kasnijeg radnog, obrazovnog i profesionalnog uklapanja i integriranja u radni i društveni kontekst i u kojoj su mjeri ti procesi pod utjecajem završenog obrazovanja. S druge strane, htjelo se dobiti povratnu informaciju kroz procjenu završenih polaznika u pogledu kvalitete stečenih

kvalifikacija i usvojenih kompetencija u odnosu na sadržaj i izvedbu obrazovnog programa pri strukovnoj ustanovi.

U ovom prikazu iznesena su iskustva polaznika Ekonomske i trgovačke škole iz Dubrovnika , generacije koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila u školskoj godini 2018./2019. i koja je u trenutku anketiranja iza sebe imala jednogodišnje iskustvo vezano za njihove aktivnosti na tržištu rada ili daljnjem školovanju.

1.3. Metodologija

1.3.1. Ciljana populacija

Ciljana populacija ovog istraživanja su svi učenici obrazovnih programa Ekonomske i trgovačke škole iz Dubrovnika i to generacija koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila školske godine 2018./2019.

1.3.2. Metoda istraživanja

Kao metoda istraživanja primijenjena anketna metoda, a u prikupljanju podataka korišteno je online anketiranje. Za potrebe provedenog istraživanja upitnik je oblikovan za samostalno ispunjavanje od strane ispitanika.

Anketni upitnik je strukturiran kroz grupiranja pitanja sa ciljem detaljnog pokrivanja problematiku obrazovnih i radnih karijere koje su slijedile po završetku strukovnog obrazovanja.

Upitnik je pokrivaio sljedeća područja: (1) Tijek srednjoškolskog obrazovanja, (2) Školovanje poslije srednje škole, (3) Zaposlenost, (4) Radna povijest, (5) Nezaposlenost, (6) Neaktivnost, (7) Životne okolnosti i (8) Podaci za kontakt. Svi ispitanici su odgovarali na pitanja u područjima: (1), (4), (7) i (8), dok su na pitanja o ostalim područjima odgovarali ovisno o trenutnom radnom statusu (na školovanju, zaposlen/a, nezaposlen/a, neaktivan/na). Osim standardnih pitanja uobičajenih za ovu vrstu istraživanja od ispitanika je zatraženo da retrospektivno i sekvencijalno opišu svoj radni status iz mjeseca u mjesec od trenutka izlaska iz srednjeg obrazovanja do dana anketiranja.

Oblikovanje i razumijevanje pitanja i ponuđenih odgovora, kao i funkcionalnost online sustava, testirani su predistraživanjem uz sudjelovanje jednog završnog strukovnog razrednog odjeljenja, na temelju čega su izvršene određene manje prilagodbe kako u sadržaju i formulaciji pitanja u upitniku.

Sve pripremne radnje oko ažuriranja adresara (e-mail adresa i telefona), slanja e-mailova završenim učenicima koji su dali privolu za sudjelovanje u anketi, slanja obavijesti i zamolbi završenim učenicima i njihovim roditeljima putem raznih kanala na pametnim telefonima, kao i telefonska podsjećanja u zadnjem tjednu provođenja anketiranja, izvršila je radna grupa za provedbu ankete formirana pri Ekonomskoj i trgovačkoj školi. Anketiranje je izvršeno tijekom X. i XI. mjeseca 2020.g. Tijekom trajanja anketiranja organizirana je telefonska pomoć ispitanicima ukoliko za to iskazuju potrebu u pogledu razumijevanja pitanja ili mogućih dvojbi vezanih uz davanje odgovora na pojedina pitanja. Tijekom anketiranja ispitanici nisu iskazali potrebu za

pojašnjenjem pitanja niti na nemogućnost davanja odgovora na pitanja uslijed procijenjene nekonzistentnosti pitanja.

1.3.3. Uzorak

U cilju postizanja reprezentativnosti primijenjen je stratificiran višestapni proporcionalni prigodni uzorak pripadnika populacije svih završenih polaznika, Ekonomske i trgovačke škole iz Dubrovnika generacija koja je svoje srednjoškolsko obrazovanje završila školske godine 2018./2019.

Provedena je dvostruka stratifikacija prema sljedećim obilježjima: (1) prema programima obrazovanja koji se u školi izvodi (ukupno 5), čime je postignuto razvrstavanje jedinica izbora po načelu iscrpnosti i isključivosti i (2) prema spolu. Alokacija uzorka po stratumima provedena je proporcionalno njihovoj veličini, točnije sukladno broju i spolu učenika koji su ih pohađali.

Veličina populacija kvalificirane za sudjelovanje u istraživanju (sa validnim kontakt podacima) iznosila je ukupno 74 osobe. Uz veličinu uzorka od 74 ispitanika, na razini pouzdanosti od 95% i za proporciju odgovora od 50%, očekivana razina preciznosti (teorijska pogreška uzorka) iznosi +/- 10,0%.

Tablica 1: Pregled završenih polaznika generacije 2018./2019. i ostvaren povrat anketa

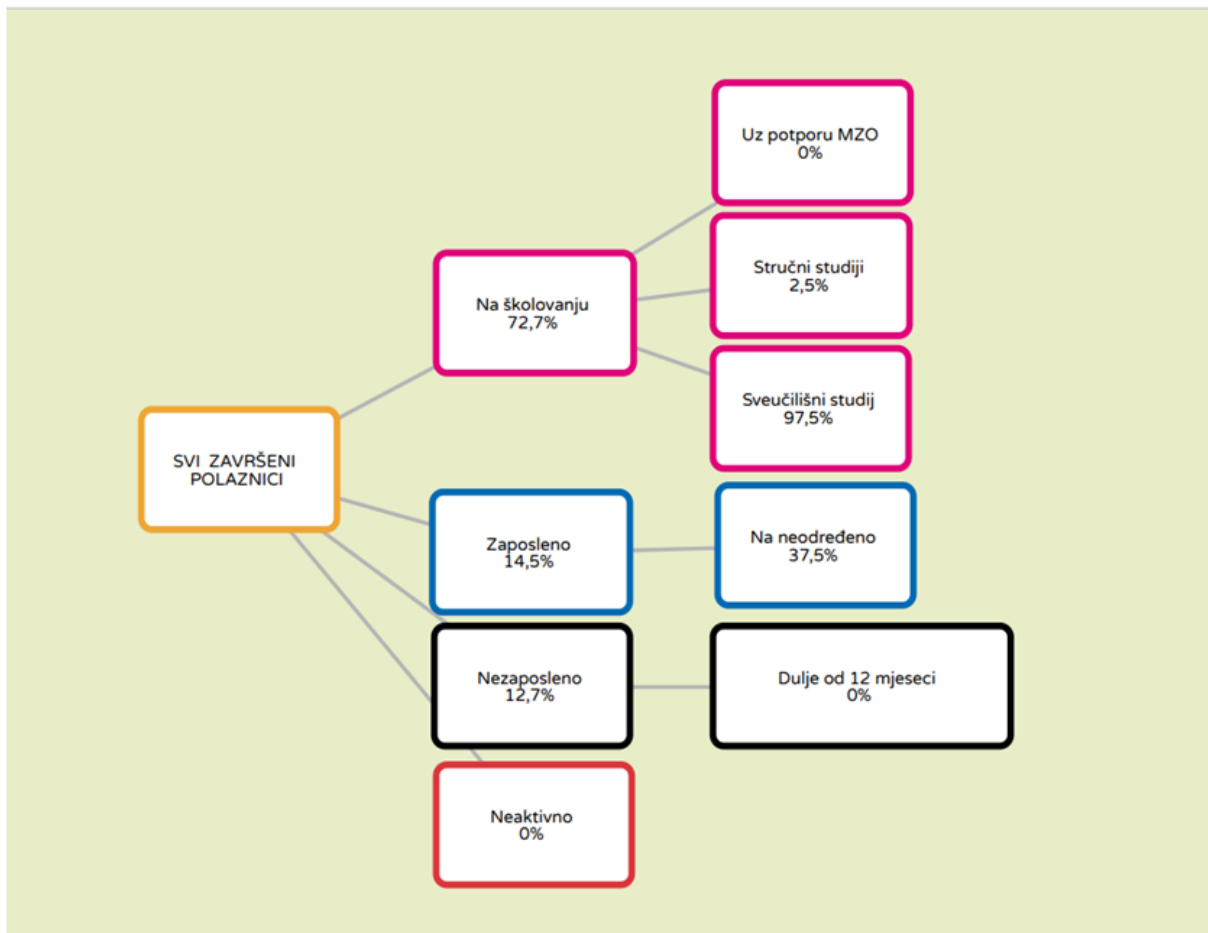
Obrazovni programi	Ukupno završenih polaznika	Polaznici s privolom	Vraćeni odgovori	Stopa povrata
Ekonomist	15	15	7	47%
Ekonomska gimnazija	22	22	20	91%
Komercijalist	20	20	17	85%
Poslovni tajnik	17	17	11	65%
UKUPNO	74	74	55	74%

Ukupno je na anketu odgovorilo 55 završenih polaznika što daje stopu odaziva osoba kvalificiranih za sudjelovanje u istraživanju od zadovoljavajućih 74%. Stopa odziva je znatno veća u odnosu na prvo istraživanje kada je iznosila 57%, iako smo tijekom oba anketiranja provodili vrlo slične aktivnosti vezane uz motivaciju završenih polaznika da odgovore na upitnik. Bitna je razlika što su završeni polaznici koji su sudjelovali u drugom anketiranju tijekom srednjoškolskog obrazovanja bili upoznati s projektom praćenja i dali su privolu za sudjelovanje u projektu, dok kod prvog istraživanja to nije bio slučaj.

Usporedba dobivenih rezultata i aktivnosti koje smo provodili ukazuje da je za postizanje još bolje stope odaziva završenih polaznika potrebno učenicima tijekom srednjoškolskog obrazovanja više približiti projekt praćenja i motivirati ih da sudjeluju u njemu.

2. Obrazovne i radne karijere

Slika 1: Hodogram radnih i obrazovnih karijere svih završenih polaznika Ekonomske i trgovačke škole iz Dubrovnika godinu dana po završetku školovanja

Podaci pokazuju da je najveći broj (72.7%) završenih učenika nastavio školovanje na sveučilišnim studijima. Iako je taj broj nešto manji u odnosu na prethodno istraživanje (88.5%) ukazuje da i dalje moramo ojačavati aktivnosti vezane uz još bolju pripremu učenika za polaganje ispita iz obveznih predmeta na državnoj maturi.

2.1. Obrazovne karijere

2.1.1. Tijek srednjoškolskog obrazovanja

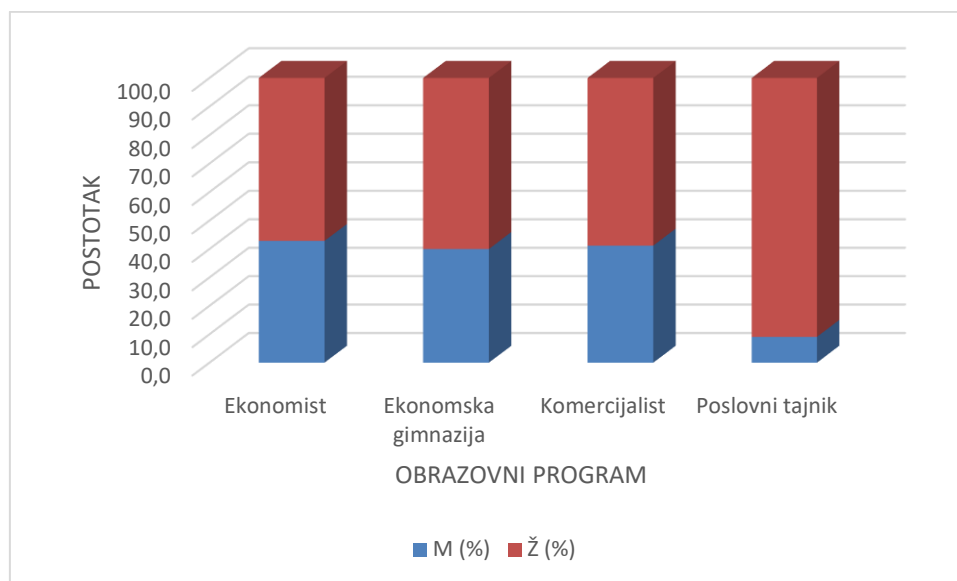
2.1.1.1. Karakteristike završenih polaznika i programa

Ekonomska i trgovačka škola iz Dubrovnika izvodi nastavne planove i programe za četverogodišnja zanimanja: ekonomist, ekonomska gimnazija, komercijalist i poslovni tajnik.

Tablica 2: Distribucija ispitanika prema vrsti obrazovnog programa koji su pohađali i spolu

Obrazovni programi	Broj osoba	Udio %	M (%)	Ž (%)
Ekonomist	7	12.7	42.9	57.1
Ekonomska gimnazija	20	36.4	40.0	60.0
Komercijalist	17	30.9	41.2	58.8
Poslovni tajnik	11	20.0	9.1	90.9
UKUPNO	55	100.0	34.6	65.5

Grafikon 1: Distribucija anketiranih ispitanika prema vrsti obrazovnog programa i spolu

Ukupno 55 sudionika sudjelovalo je u studiji zapošljivosti i razvoja karijere, od čega je 65.5% žena i 34.6% muškaraca. Žene i muškarci značajno se razlikuju prema udjelu u pojedinoj vrsti završenog obrazovnog programa. Za program Poslovni tajnik vidljiva je najveća razlika u spolnoj strukturi (90.9% žena u odnosu na 9.1% muškaraca), koja je bila i očekivana, dok to nije izraženo u ostalim obrazovnim programima u tolikoj mjeri. Zbog izrazite asimetričnosti spolne strukture, u elementima izvještaja koji slijede spolna struktura neće biti sistematski komentirana.

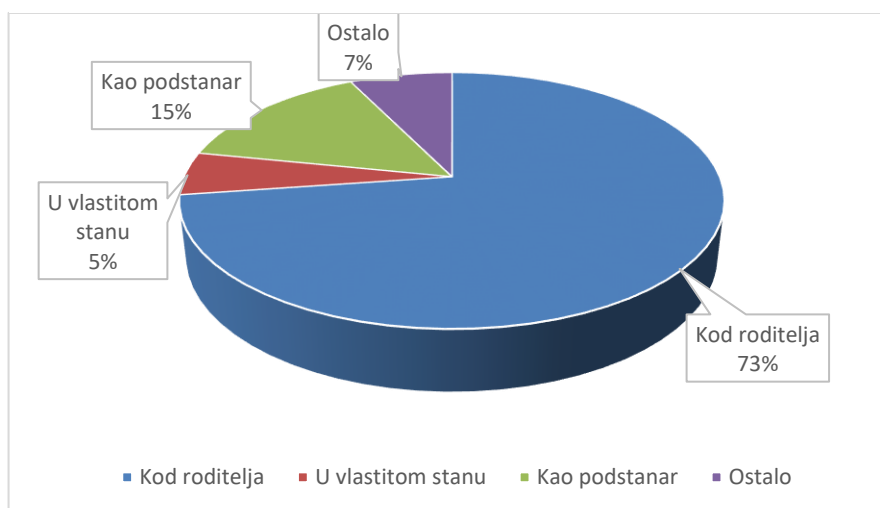
Tablica 3: Distribucija anketiranih ispitanika prema domaćinstvu u kojem žive:

Članovi domaćinstva	Broj osoba	%
Majka/pomajka	34	61.8
Otac/poočim	40	72.7
Braća i sestre	36	65.5
Suprug, supruga ili partner/ica	2	3.6
Vlastito dijete/djeca	0	0.0
Ostala rodbina	2	3.6
Prijatelj	5	9.1
Ostalo	2	3.6
UKUPNO ANKETIRANIH	55	

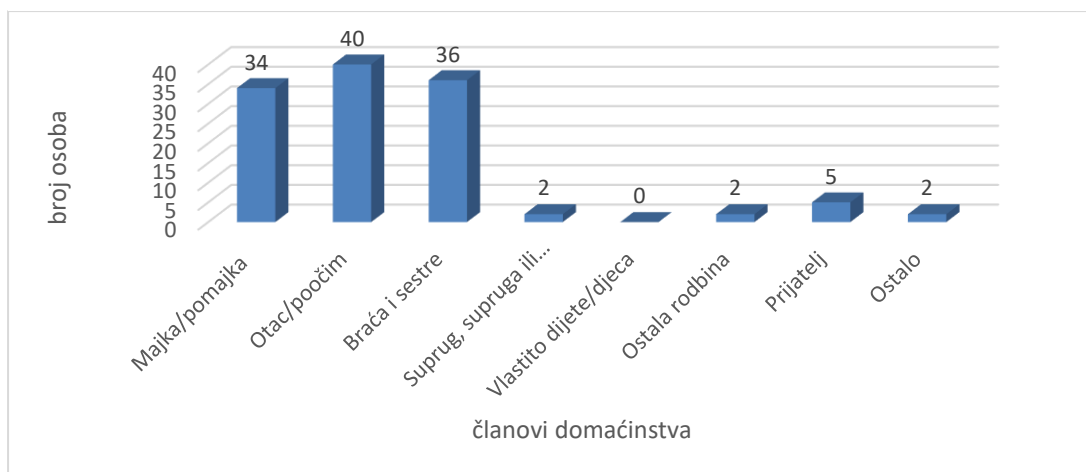
Tablica 4: Distribucija članova domaćinstva anketiranih ispitanika:

Domaćinstvo	Broj osoba	%
Kod roditelja	40	76.9
U vlastitom stanu	3	5.8
Kao podstanar	8	15.4
Ostalo	4	1.9
UKUPNO	55	100.0

Grafikon 2: Distribucija ispitanika prema domaćinstvu u kojem žive:

Grafikon 3: Distribucija članova domaćinstva anketiranih ispitanika

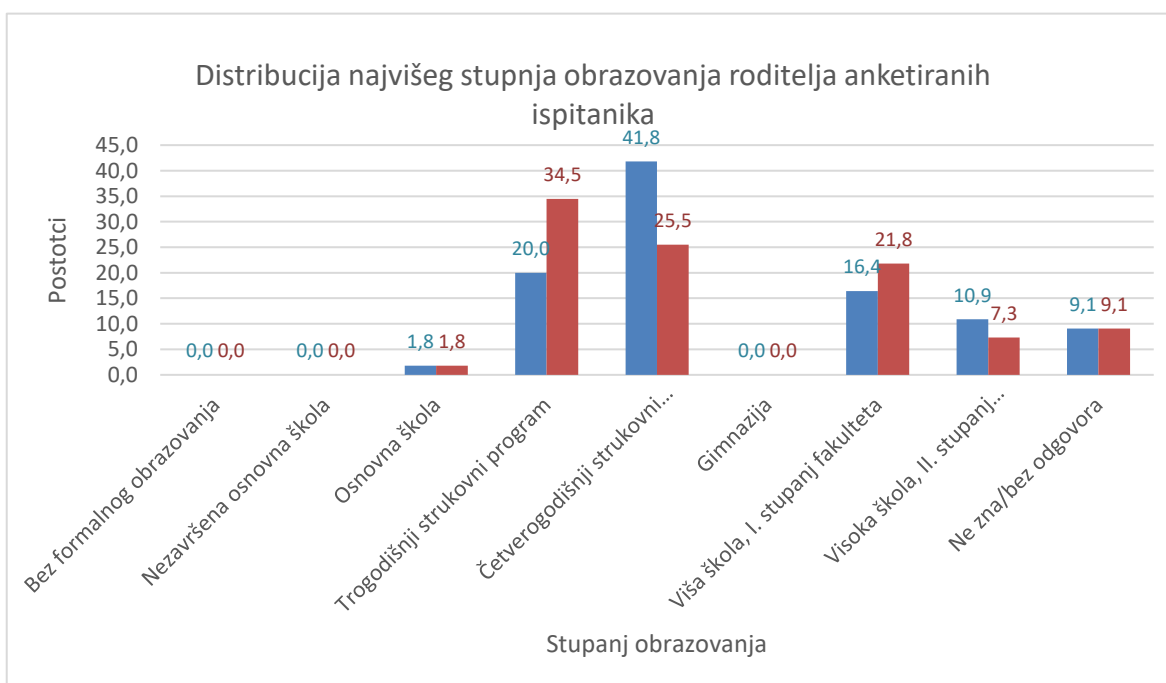

U pogledu socijalnih karakteristika životnih uvjeta, godinu dana po završetku svog strukovnog obrazovanja završeni polaznici dominantno žive s roditeljima (manje od 25% vodi samostalan život), okruženi tradicionalnom obiteljskom strukturom, u najvećem broju s oba roditelja. Podaci ukazuju da se godinu dana nakon završene srednje škole osobe teško osamostaljuju s obzirom na pretežno negativnu financijsku i društvenu klimu.

Tablica 5: Distribucija stupnja obrazovanja roditelja anketiranih ispitanika

Stupanj obrazovanja	Majka %	Otac %
Bez formalnog obrazovanja	0.0	0.0
Nezavršena osnovna škola	0.0	0.0
Osnovna škola	1.8	1.8
Trogodišnji strukovni program	20.0	34.5
Četverogodišnji strukovni program	41.8	25.5
Gimnazija	0.0	0.0
Viša škola, I. stupanj fakulteta	16.4	21.8
Visoka škola, II. stupanj fakulteta, magisterij, doktorat	10.9	7.3
Ne zna/bez odgovora	9.1	9.1
UKUPNO ANKETIRANIH	100.0	100.0

Grafikon 4: Distribucija stupnja obrazovanja roditelja anketiranih ispitanika

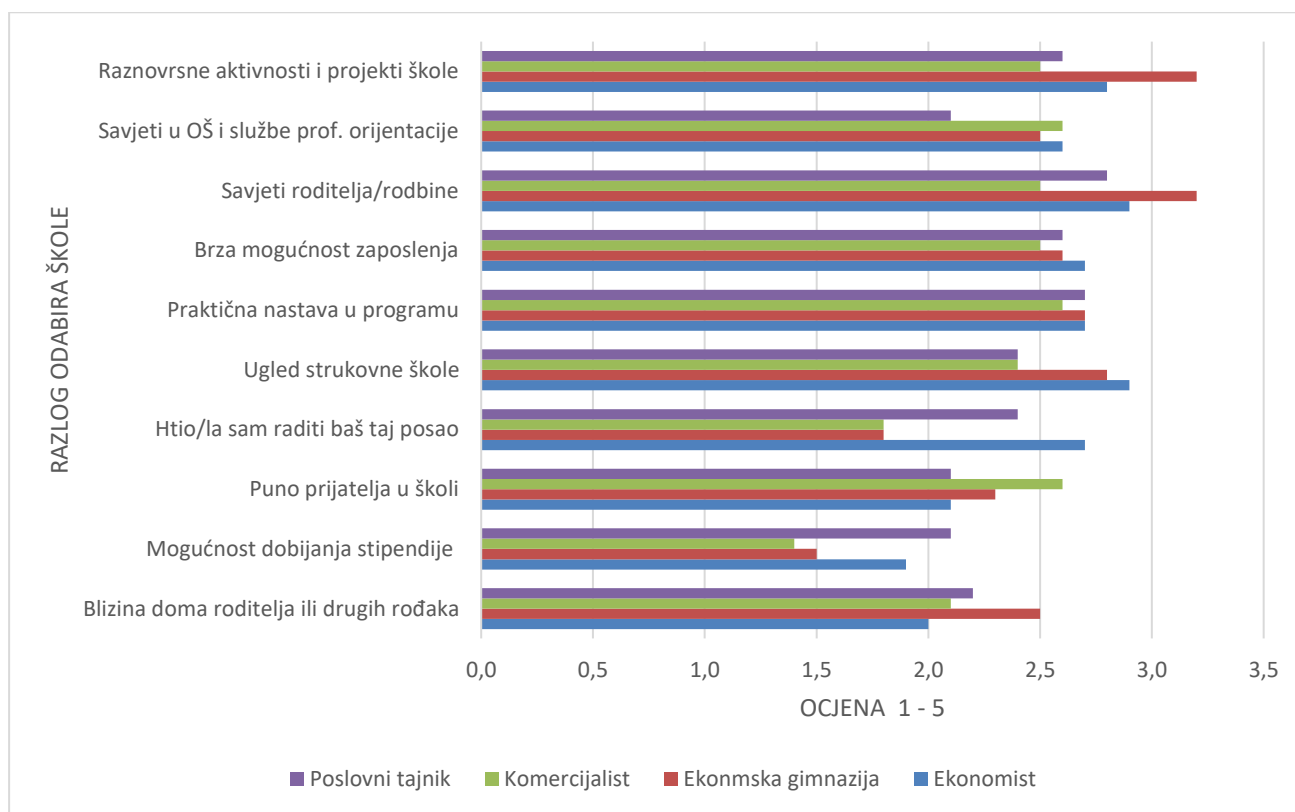
Najčešća obrazovna razina roditelja su završeni trogodišnji i četverogodišnji strukovni programi. Kod očeva to je slučaj u 60%, dok u 29,1% imaju više i visoko obrazovanje. Vrlo je slična struktura i kod majki: 61.8% ima završeno srednje strukovno obrazovanje i 27,3% više i visoko obrazovanje. Primijećeno je da u više slučajeva očevi završavaju 1. stupanj fakulteta, njih 21,8% od ukupnog broja u odnosu na 2. stupanj koji završava 7,3% očeva. S druge strane, više majki ima završen 2. stupanj fakulteta, 10,9% od ukupnog broja, a 1. stupanj je završilo njih 16,4%.

2.1.1.2. Procjena razloga za odabir škole i obrazovnog programa, zadovoljstva završenim obrazovnim programom i srednjom školom koju su pohađali

Tablica 6: Procjena završenih polaznika škole o važnosti razloga za odabir škole po obrazovnim programima (prosjeak na skali od 1 – Potpuno nevažno do 5 – Vrlo važno)

Razlog odabira škole	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Blizina doma roditelja ili drugih rođaka	2.3	2.0	2.5	2.1	2.2
Mogućnost dobivanja stipendije	1.6	1.9	1.5	1.4	2.1
Puno prijatelja u školi	2.3	2.1	2.3	2.6	2.1
Htio/la sam raditi baš taj posao	2.1	2.7	1.8	1.8	2.4
Ugled strukovne škole	2.6	2.9	2.8	2.4	2.4
Praktična nastava u programu	2.7	2.7	2.7	2.6	2.7
Brza mogućnost zaposlenja	2.6	2.7	2.6	2.5	2.6
Savjeti roditelja/rodbine	2.9	2.9	3.2	2.5	2.8
Savjeti u OŠ i službe prof. orijentacije	2.5	2.6	2.5	2.6	2.1
Raznovrsne aktivnosti i projekti škole	2.8	2.8	3.2	2.5	2.6

Grafikon 5: Distribucija važnosti razloga za odabir škole anketiranih ispitanika po obrazovnim programima

Pri sagledavanju razloga za odabirom škole treba imati u vidu da je u pitanju retroaktivno vrednovanje, odnosno da se vrednovanje ne vrši prije donošenja stvarne odluke o izboru škole i obrazovnog programa. Zapravo je u ocjenu pojedinih razloga utkano iskustvo cjelokupnog vremena provedenog u odabranoj školi te ispitanik potencijalno uzima u obzir godinu dana suočavanja s potencijalima zapošljivosti ili daljnjeg školovanja koje stečena kvalifikacija omogućava.

Gledajući rezultate na razini škole, primjetno je da od ponuđenih razloga za odabir škole niti jedan nije istaknut kao važan (4) ili vrlo važan (5). Raspon vrijednosti za razlog odabira škole kreće se od 1.6 do 2.9.

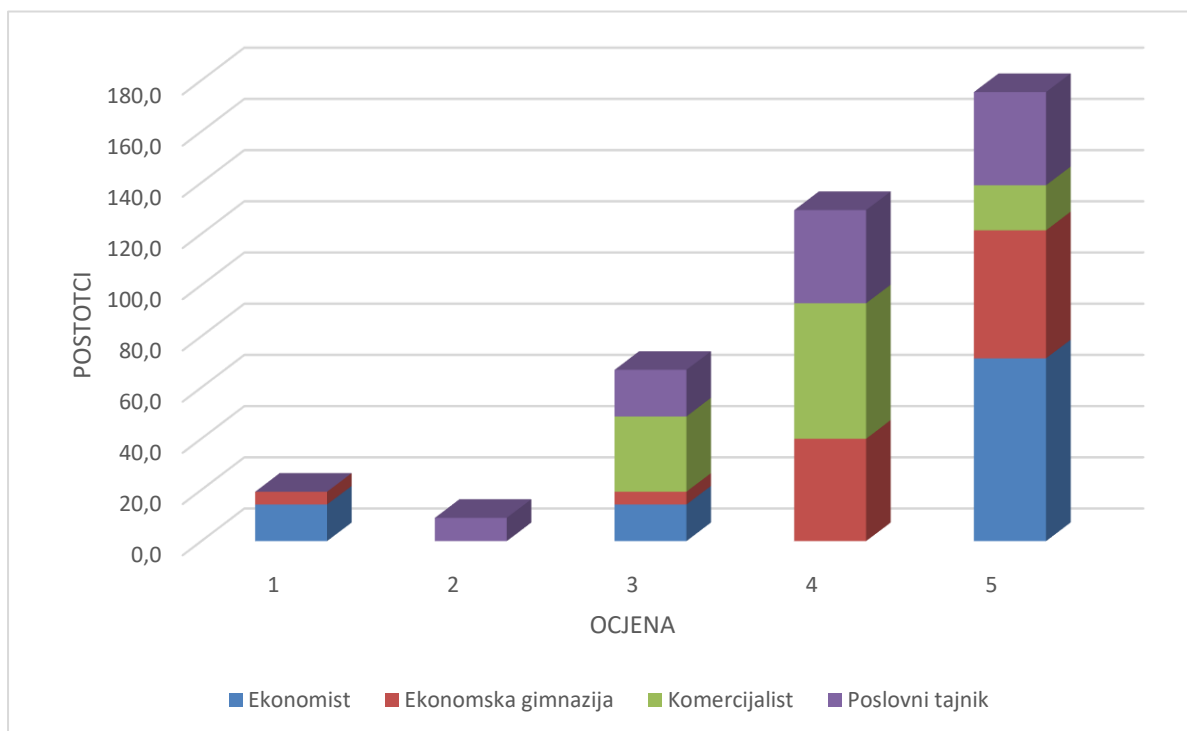
Među razlozima odabira škole koje su iznad točke indiferentnosti (2.5) ističu se redom sljedeće varijable: savjeti roditelja/rodbine, raznovrsne aktivnosti i projekti škole, praktična nastava u programu, ugled strukovne škole i brza mogućnost zaposlenja. Nasuprot tome, varijabla koja se ističe kao najmanje važna je mogućnost dobivanja stipendije.

Generalno bi se moglo zaključiti da su sudionici nisu imali značajno izražene motive za upis škole ili određenog obrazovnog programa. Analizom dobivenih rezultata shvatili smo da je materijal za promociju škole previše stručno napisan i da ne prezentira dobro poslove koje učenik može raditi. Uglavnom prezentira predmete, a učenicima to nije dovoljno razumljivo. Odlučili smo raditi promociju u kojoj će nositelji biti sami učenici i to za svaki smjer posebno, s ciljem da se približe poslovi koje učenici mogu obavljati.

Tablica 7: Procjena zadovoljstva završenim obrazovnim programima
(prosjeck i frekvencije na skali od 1 – Vrlo nezadovoljan do 5 – Vrlo zadovoljan):

Obrazovni programi	Prosjek	Ocjena u %					N
		Vrlo nezadovoljan			Vrlo zadovoljan		
		1	2	3	4	5	
Škola u cjelini	4.1	3.6	1.8	16.4	38.2	40.0	55
Ekonomist	4.1	14.3	0.0	14.3	0.0	71.4	7
Ekonomska gimnazija	4.3	5.0	0.0	5.0	40.0	50.0	20
Komercijalist	3.9	0.0	0.0	29.4	52.9	17.6	17
Poslovni tajnik	4.0	0.0	9.1	18.2	36.4	36.4	11

Grafikon 6: Procjena zadovoljstva završenim obrazovnim programima

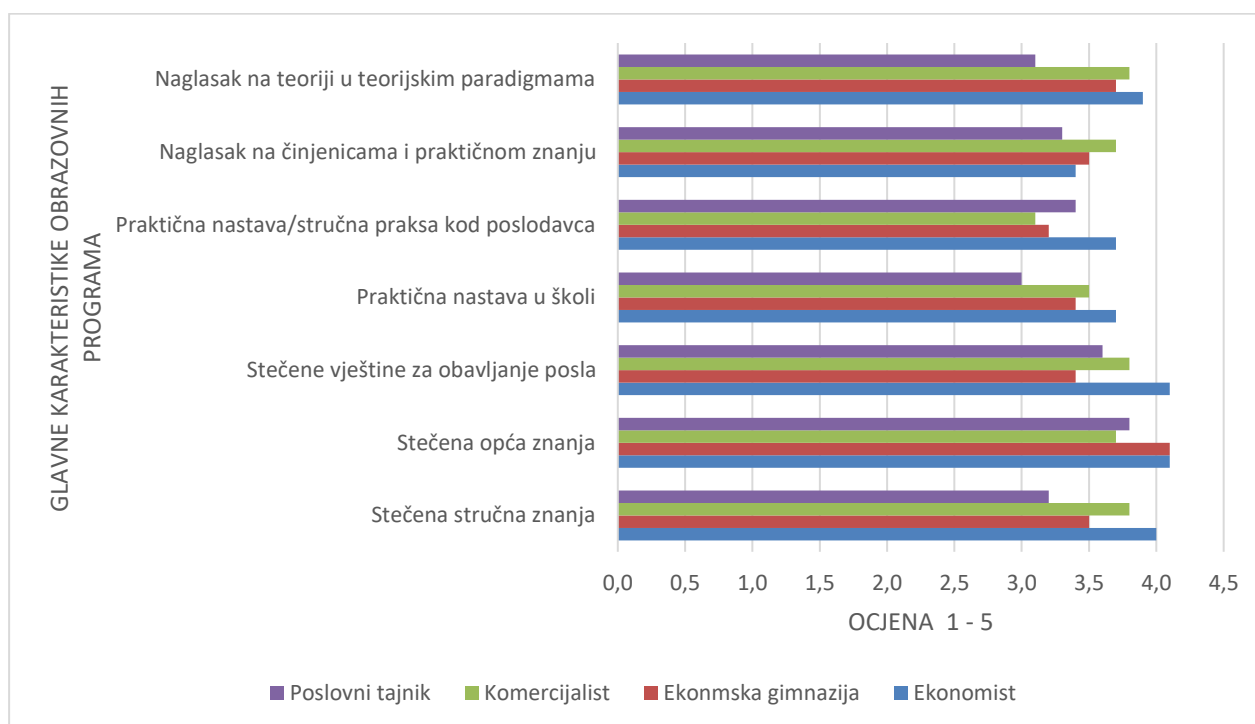

Slika zadovoljstva završenim **obrazovnim programom** daje bitno drugačiju sliku nego izjave o razlozima odabira škole i obrazovnog programa. Općenito, završeni polaznici daju pozitivnu procjenu o završenim obrazovnim programima - 4,1 neovisno o završenom obrazovnom programu. Raspon između maksimalne ocjene zadovoljstva programom od 4,3 (za *Ekonomsku gimnaziju*, gdje je 90% bivših polaznika zadovoljno ili vrlo zadovoljno) i iskazanog minimalnog zadovoljstva – 3,9 (dane od strane polaznika programa *Komercijalist*) znatno je manji od vrijednosti jedne ocjene (0,2). Visoke ocjene zadovoljstva završenom školom i pojedinim obrazovnim programima ukazuju na kvalitetu rada škole te potiču sve sudionike nastavnog procesa na daljnji napredak i cjelovito ostvarivanje vizije i misije škole.

Tablica 8: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika završenih obrazovnih programa:
(prosjeck ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan):

Glavne karakteristike obrazovnih programa	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Stečena stručna znanja	3.6	4.0	3.5	3.8	3.2
Stečena opća znanja	3.9	4.1	4.1	3.7	3.8
Stečene vještine za obavljanje posla	3.7	4.1	3.4	3.8	3.6
Praktična nastava u školi	3.4	3.7	3.4	3.5	3.0
Praktična nastava/stručna praksa kod poslodavca	3.2	3.7	3.2	3.1	3.4
Naglasak na činjenicama i praktičnom znanju	3.5	3.4	3.5	3.7	3.3
Naglasak na teoriji u teorijskim paradigmama	3.6	3.9	3.7	3.8	3.1

Grafikon 7: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika završenih obrazovnih programa

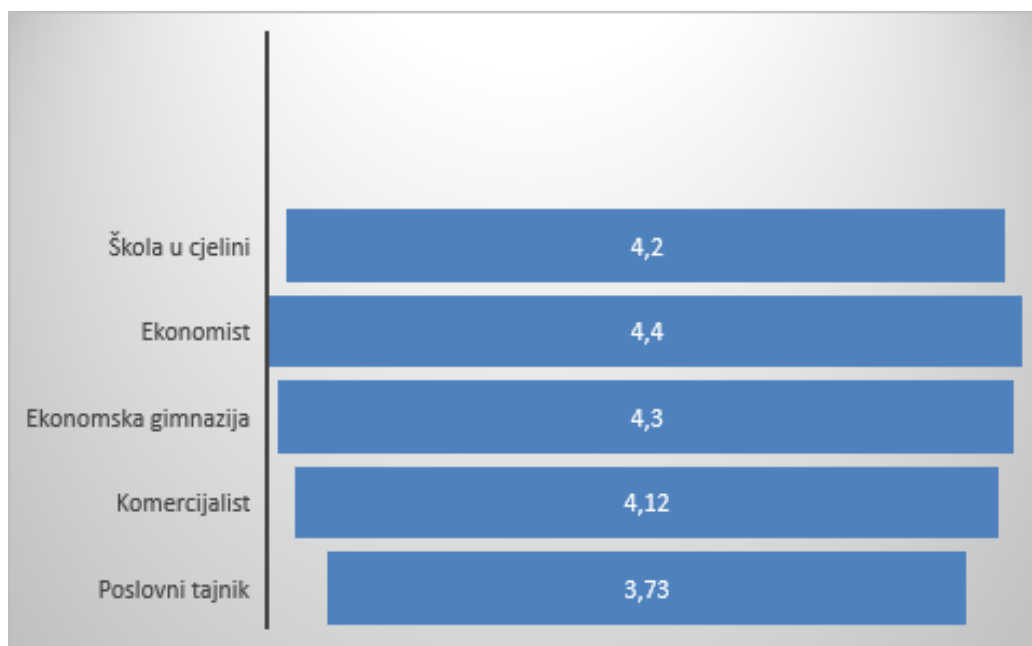
Slična, tek za nijansu lošija, je i situacija kod ocjene zadovoljstva pojedinim aspektima završenih obrazovnih programa. Ono što remeti umjerene iznadprosječne ocjene je relativno nezadovoljstvo *Praktičnom nastavom/stručnom praksom kod poslodavca* s prosječnom ocjenom 3.2. Među navedenim komponentama sudionici su najzadovoljniji razinom stečenih općih znanja (3.9). Dobivene povratne informacije od velikog su značaja školi jer visokom razinom stečenih općih znanja učenicima se pruža veća mogućnost nastavka školovanja, ali i obavljanja poslova u

struci. Uvidom u veće ili manje zadovoljstvo svim komponentama, škola ih također može razvijati u svrhu poboljšanja programa i zadovoljstva polaznika.

Tablica 9: Distribucija procjene zadovoljstva završenom srednjom školom po obrazovnih programima anketiranih ispitanika

Obrazovni programi	Prosjek	Ocjena u %					N
		Vrlo nezadovoljan			Vrlo zadovoljan		
		1	2	3	4	5	
Škola u cjelini	4.2	1.8	1.8	18.2	36.4	41.8	55
Ekonomist	4.4	0.0	0.0	28.6	0.0	71.4	7
Ekonomska gimnazija	4.3	5.0	0.0	5.0	40.0	50.0	20
Komercijalist	4.1	0.0	0.0	17.6	52.9	29.4	17
Poslovni tajnik	3.7	0.0	9.1	36.4	27.3	27.3	11

Grafikon 8: Distribucija prosjeka procjene zadovoljstva završenom srednjom školom po obrazovnih programima anketiranih ispitanika

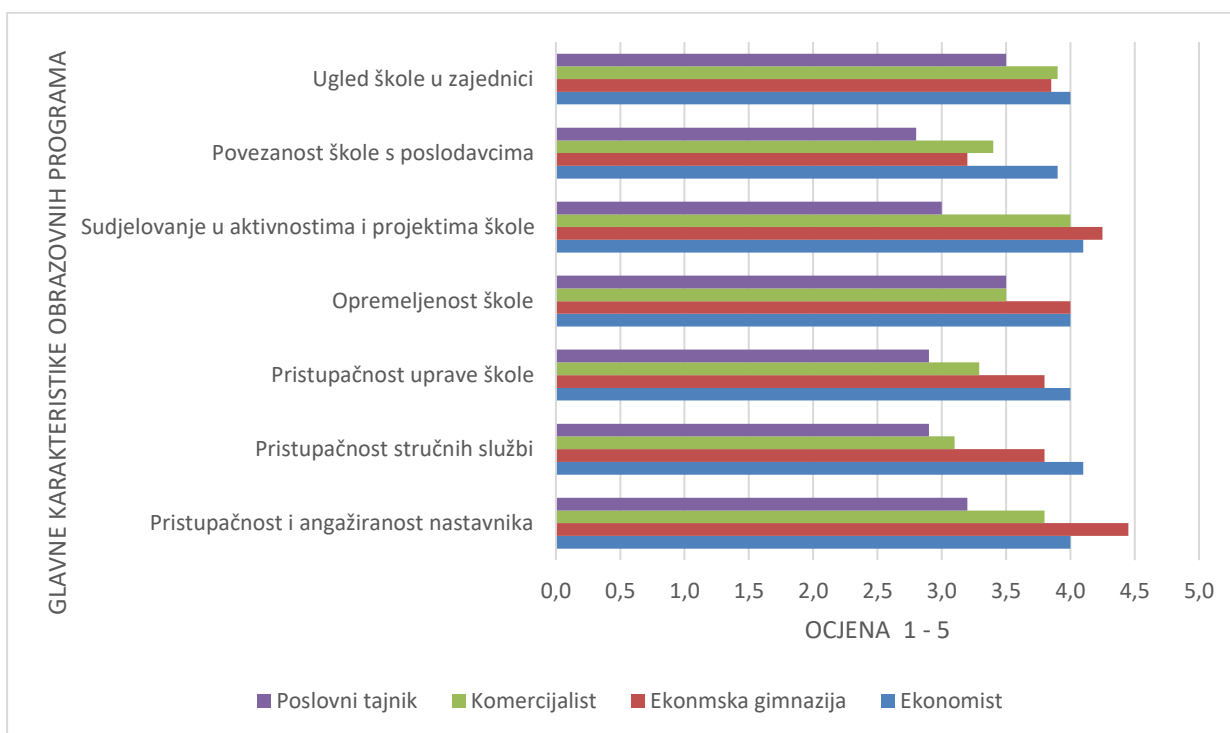

Polaznici su u prosjeku zadovoljni završenom srednjom školom. Podaci su u skladu s onima o zadovoljstvu završenim obrazovnim programima. Ocjena na razini škole vrlo je visoka (4.2); najbolje je ocijenjen program Ekonomist (4.4), a najmanju ocjenu ima program Poslovni tajnik (3.7).

Tablica 10: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika pohađane škole:
(prosjeck ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan)):

Glavne karakteristike pohađane škole	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Pristupačnost i angažiranost nastavnika	4.0	4.0	4.5	3.8	3.2
Pristupačnost stručnih službi	3.5	4.1	3.8	3.1	2.9
Pristupačnost uprave škole	3.5	4.0	3.8	3.3	2.9
Opremljenost škole	3.7	4.0	4.0	3.5	3.5
Sudjelovanje u aktivnostima i projektima škole	3.9	4.1	4.3	4.0	3.0
Povezanost škole s poslodavcima	3.3	3.9	3.2	3.4	2.8
Ugled škole u zajednici	3.8	4.0	3.9	3.9	3.5

Grafikon 9: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika pohađane škole:
(prosjeck ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan)):

Bitno je naglasiti da su sudionici sve navedene karakteristike kao umjereno iznadprosječne (najniža ocjena na razini škole je 3.3), čime se nastavlja trend zadovoljstva školom i obrazovnim programima. Važan moment koji treba istaknuti kad je u pitanju vrednovanje pojedinih aspekata škole u domeni organiziranja i provođenja obrazovnih programa jest visoka prosječna ocjena *Pristupačnosti i angažiranosti nastavnika* (4.0), koja je porasla u odnosu na prethodnu godinu (3.86).

Također su visoke i prosječne ocjene *Sudjelovanja u aktivnostima i projektima škole* (3,9) i *Ugleda škole u zajednici* (3.8), ali i relativno niska ocjena aspekta *Povezanost škole s poslodavcima*(3,3). U okviru aspekata škole koje dolaze iz materijalne domene - *Opremljenost škole* ima ocjenu (3,7). Prethodne godine je ocjena opremljenosti škola bila 3.5, dok je sada ocjena viša. Može se zaključiti da podaci školi služe za stalno unapređenje kvalitete i uvjeta rada.

Zaključujući ovaj odjeljak o kvaliteti obrazovnih programa koji se u školi izvode, te materijalnim, organizacijskim i nastavnim aspektima i uvjetima koje škola nudi u realizaciji obrazovnih programa, analiza iskazanih procjena zadovoljstva završenih polaznika pokazuje da su se u sudionici većinski zadovoljni karakteristikama škole i njezini obrazovnih programa.

2.1.1.3. Stipendije, zalaganje, uspjeh i Državna matura

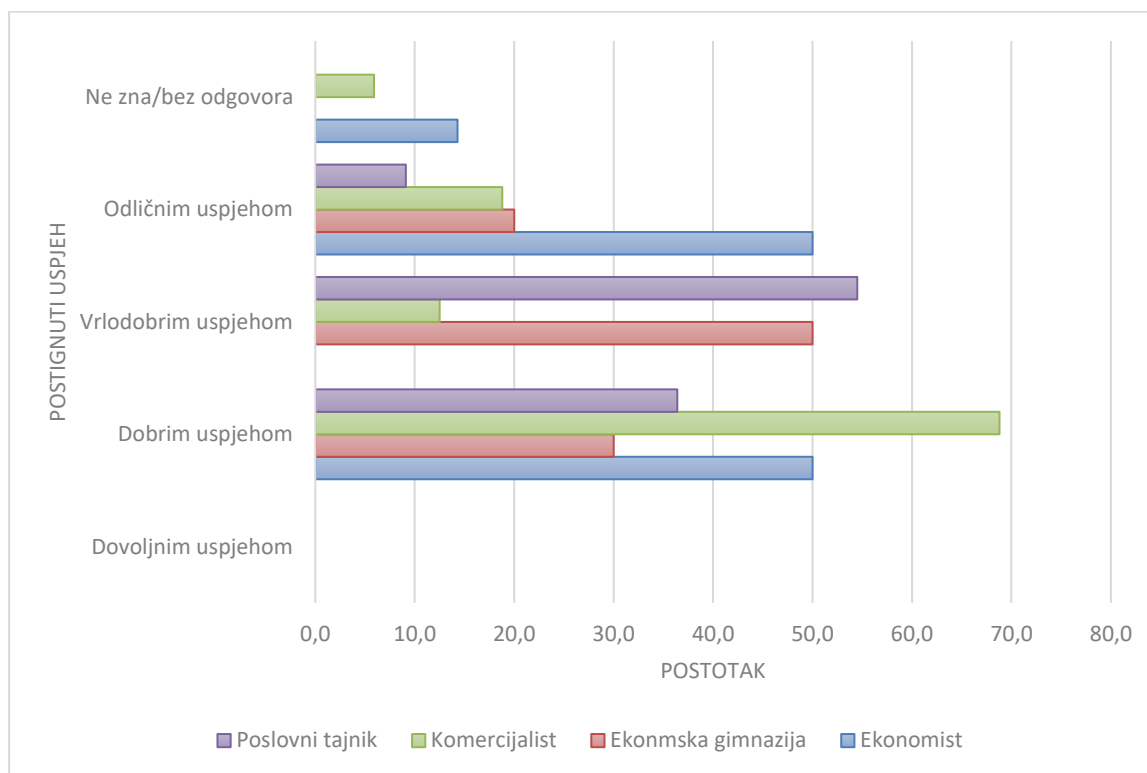
Stipendiju je tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja koristila 1 osoba, dok 51 nije; preostali ispitanici su odgovorili da ne znaju. Informacija iz jedinog sličnog nacionalnog istraživanja iskazalo je podatak od 4% primatelja stipendija, dok je također jedino postojeće regionalno istraživanje pokazalo da je unutar četiri sukcesivne generacije (2008.-2011.) u prosjeku bilo 3,5% primatelja stipendija, što ukazuje da su stipendije u srednjoj školi još uvijek izrazito rijetke.

U dijelu anketnog upitnika posvećenog tijeku srednjoškolskog strukovnog obrazovanja ispitana je angažiranost polaznika kroz uspjeh u završnom razredu i kroz procjenu stupnja uključenosti u obrazovne aktivnosti.

Tablica 11: Distribucija prosječnih ocjena anketiranih ispitanika u posljednjem razredu srednje škole po obrazovnim programima izražen u %:

POSTIGNUTI USPJEH	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Dovoljnim uspjehom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dobrim uspjehom	45,3	50,0	30,0	68,8	36,4
Vrlo dobrim uspjehom	34,0	0,0	50,0	12,5	54,5
Odličnim uspjehom	20,8	50,0	20,0	18,8	9,1
Ne zna/bez odgovora	3,6	14,3	0,0	5,9	0,0
Prosjek uspjeha	3,8	4,0	3,9	3,5	3,7

Grafikon 10: Distribucija prosječnih ocjena anketiranih ispitanika u posljednjem razredu srednje škole po obrazovnim programima

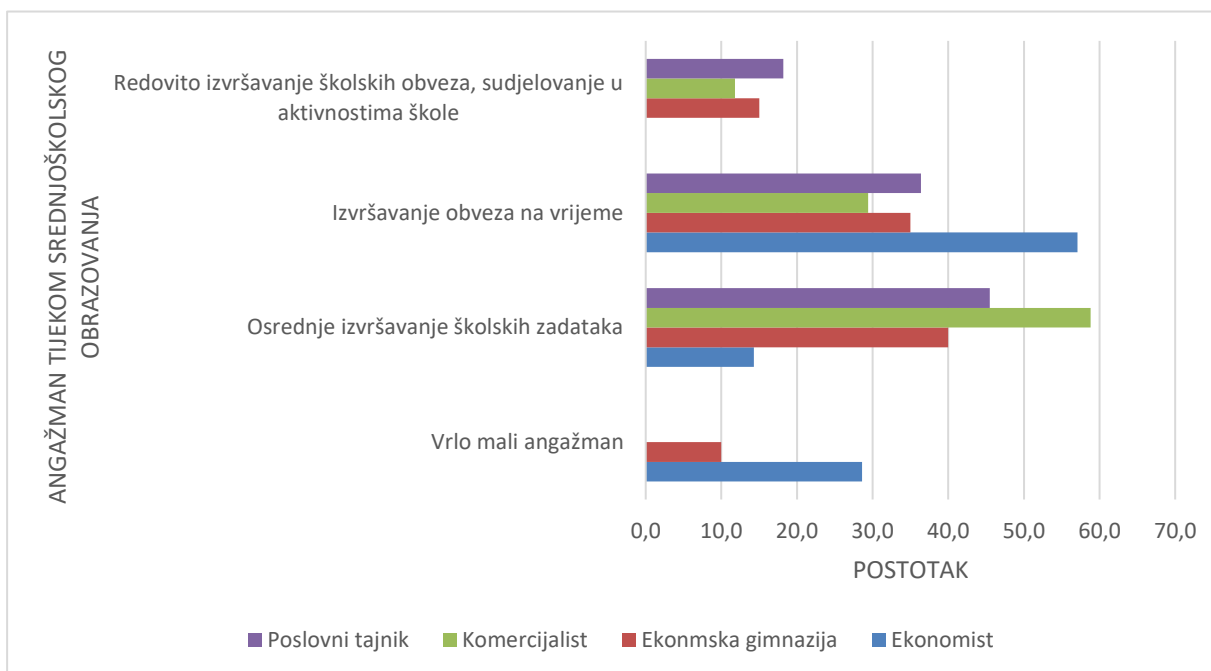

Podaci pokazuju kako je najveći broj polaznika završio završni razred s ocjenom dobar (45,3%). Ocjenom odličan obrazovanje je završilo 20,8%, ocjenom vrlo dobar 34%, dok onih s ocjenom dovoljan nema. Unutar obrazovnih programa najbolji prosječan uspjeh (4.0) imali su polaznici završnog razreda obrazovnog programa *Ekonomist*, dok su prethodne godine najbolji prosjek imali učenici *Ekonomske gimnazije* (4.6). Prosječna ocjena škole je 3.8, dok je prethodne godine bio 4.0.

Tablica 12: Distribucija stupnja angažmana anketiranih ispitanika tijekom srednjoškolskog obrazovanja po obrazovnim programima izražen u %:

ANGAŽMAN TIJEKOM SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Vrlo mali angažman	7.3	28.6	10.0	0.0	0.0
Osrednje izvršavanje školskih zadataka	43.6	14.3	40.0	58.8	45.5
Izvršavanje obveza na vrijeme	36.4	57.1	35.0	29.4	36.4
Redovito izvršavanje školskih obveza, sudjelovanje u aktivnostima škole	12.7	0.0	15.0	11.8	18.2

Grafikon 11. Distribucija stupnja angažmana anketiranih ispitanika

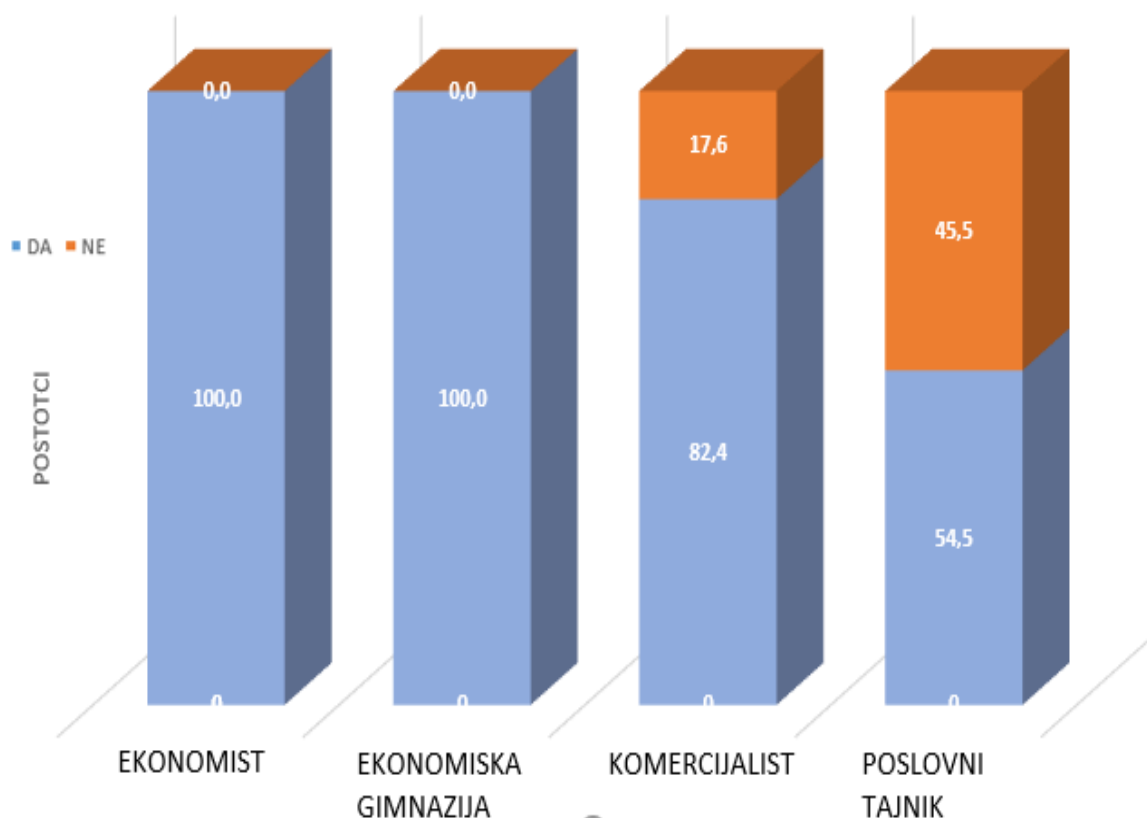

Istodobno završeni polaznici procjenjivali su stupanj svog angažmana tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Oko polovine polaznika (50,9%) procijenilo je svoj angažman minimalnim, osrednjim i kampanjskim, dok je druga polovina nastojala sustavno i na vrijeme obavljati svoje obrazovne poslove i obaveze. Svaki sedmi učenik među njima bio je angažiran u natjecanjima, projektima, programima učeničke mobilnosti i sličnim dodatnim mogućnostima i aktivnostima škole.

Tablica 13: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na to jesu li pristupili ispitima Državne mature izražen u %:

POLAGANJE ISPITA DRŽAVNE MATURE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
DA	85,2	100,0	100,0	82,4	54,5
NE	14,8	0,0	0,0	17,6	45,5

Grafikon 12: Distribucija ispitanika prema pristupu ispitima državne mature izražen u %:

Jedan od indikatora profesionalnih namjera u smislu daljnjeg školovanja ili izlaska na tržište rada je pristup na ispit Državne mature čija je položenost preduvjet daljnjeg školovanja na višoj razini. Među završenim polaznicima vrlo je visoka izlaznost na Državnu maturu (85,2%), od toga su svi polaznici programa *Ekonomist* i *Ekonomska gimnazija* pristupili ispitima Državne mature. Najmanji je odaziv u programu *Poslovni tajnik* (54,5%).

2.1.1.4. Povremeni poslovi za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja

Tijekom perioda svog srednjoškolskog strukovnog obrazovanja pored obavezne stručne prakse, veliki dio polaznika radio je i na povremenim poslovima. U slučaju anketiranih završenih polaznika ovakvu vrstu iskustva imalo je 44,4%.

Tablica 14: Distribucija povezanosti povremenih poslova s područjem rada za kojeg su se anketirani ispitanici školovali

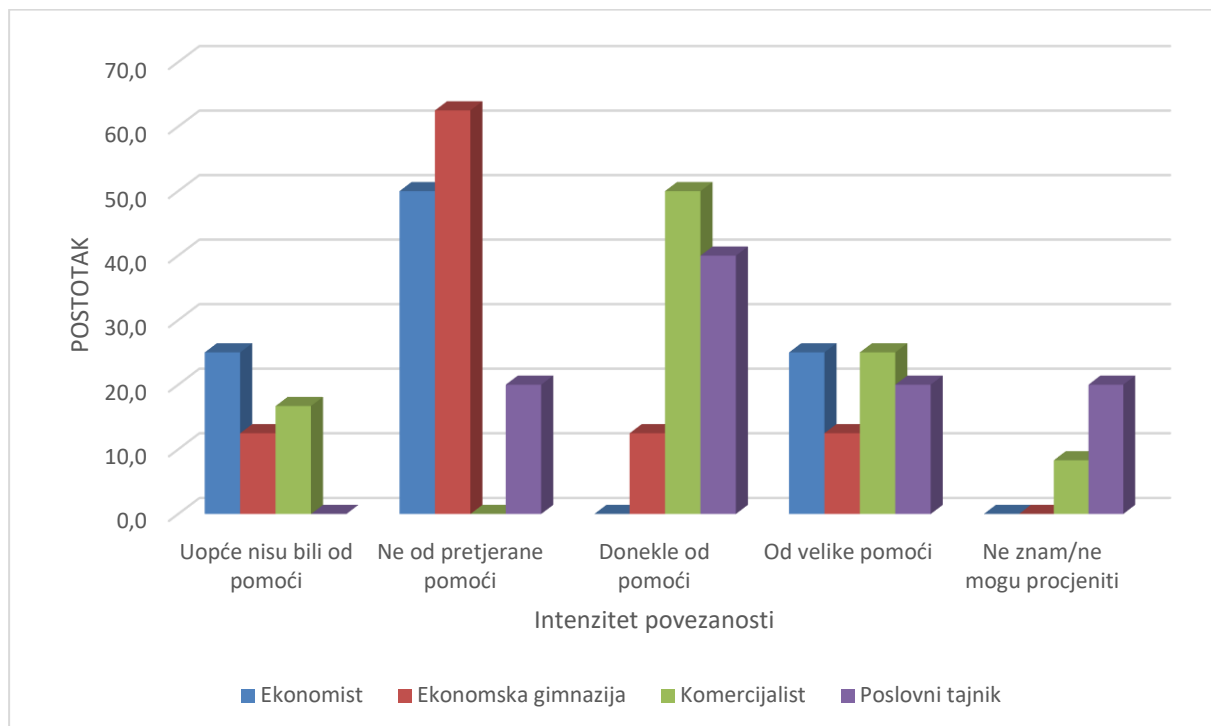
Obrazovni programi	Prosjek	Ocjena u %					N
		Vrlo nezadovoljan			Vrlo zadovoljan		
		1	2	3	4	5	
Škola u cjelini	1.8	63.3	16.7	13.3	6.5	6.7	30
Ekonomist	2.0	50.0	0.0	50.0	0.0	0.0	4
Ekonomska gimnazija	1.1	90.0	10.0	0.0	0.0	0.0	10
Komercijalist	1.9	41.7	33.3	16.7	8.3	0.0	12
Poslovni tajnik	2.6	75.0	0.0	0.0	25.0	0.0	5

U najvećem broju (72,4%) ti su poslovi rađeni za vrijeme školskih praznika i vikendima (6,9%), a izvan vremena dnevnih školskih smjena 20,7%, što je iznenađujući podatak s obzirom na prethodnu godinu - kad nitko od sudionika nije radio u tom vremenu. Obavljanje povremenih poslova najčešće nije povezano s područjima rada za koje su se polaznici školovali. Svi su rezultati ispod prosjeka, a ocjena za školu u cjelini je 1.8.

Tablica 15: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na povezanost povremenih poslova i donošenje odluka što raditi nakon srednje škole izražen u %:

INTENZITET POVEZANOSTI	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Uopće nisu bili od pomoći	13,8	25,0	12,5	16,7	0,0
Ne od pretjerane pomoći	27,6	50,0	62,5	0,0	20,0
Donekle od pomoći	31,0	0,0	12,5	50,0	40,0
Od velike pomoći	20,7	25,0	12,5	25,0	20,0
Ne znam/ne mogu procijeniti	6,9	0,0	0,0	8,3	20,0

Grafikon 13: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na povezanost povremenih poslova i donošenje odluka što raditi nakon srednje škole izražen u %:

Više od polovine ispitanika (58,6%), koji su radili povremene poslove tijekom obrazovanja, smatra da su im ta radna iskustva bila donekle od pomoći ili nisu bila od pretjeranog značaja za donošenje kasnijih odluka u karijeri ili za odabir što će kasnije raditi u životu. Njih 20,7% je ipak procijenilo da su im ta iskustva pomogla u odabiru zanimanja. Očito postoji podijeljenost u vrednovanju značaja povremenih poslova za vrijeme školovanja. Iako nemamo navedene podatke, za pretpostaviti je da poslovi koje učenici obavljaju tijekom ljetnih praznika spadaju pod one iz turističkog i ugostiteljskog sektora. Neke od poslova možda ne mogu povezati sa svojim strukovnim obrazovanjem (npr. konobarenje), dok druge ipak mogu (npr. rad u turističkoj agenciji).

2.1.1.5. Razlozi nastavka ili prekida školovanja nakon srednjeg strukovnog obrazovanja

Nakon završetka srednje škole 78,2% ispitanika je nastavilo školovanje.

Najčešći razlog nastavljanja školovanja nakon srednje škole koje iznosi 70,1% ispitanika od onih koji su nastavili školovanje je sljedeći: viša razina obrazovanja povećava mogućnost zaposlenja. Uspoređujući s podacima iz prethodne godine, i dalje se opravdanost ovakvog stava ogleda u evidentno povoljnijoj poziciji koju vlasnici fakultetske diplome imaju na tržištu rada, a svjesnost koju o njoj ovim stavom iskazuju mladi govori o realnom procjenjivanju težine i značenja koju komponenta školovanja ima za kasniji rad i život. Daleko iza ovog razloga za nastavak školovanja dolazi iskaz vjerovanja da viša razina obrazovanja donosi visok društveni status (9,3%).

S druge strane, 21,8% ispitanika nakon srednje škole nije nastavilo školovanje. Kao razloge za tu odluku navode: želju da rade (46,7%), umor i gubljenje motivacije za učenje (33,3%) i obiteljske razloge (6,7%). U odnosu na prethodnu godinu (11,5%), veći postotak sudionika nije nastavio školovanje.

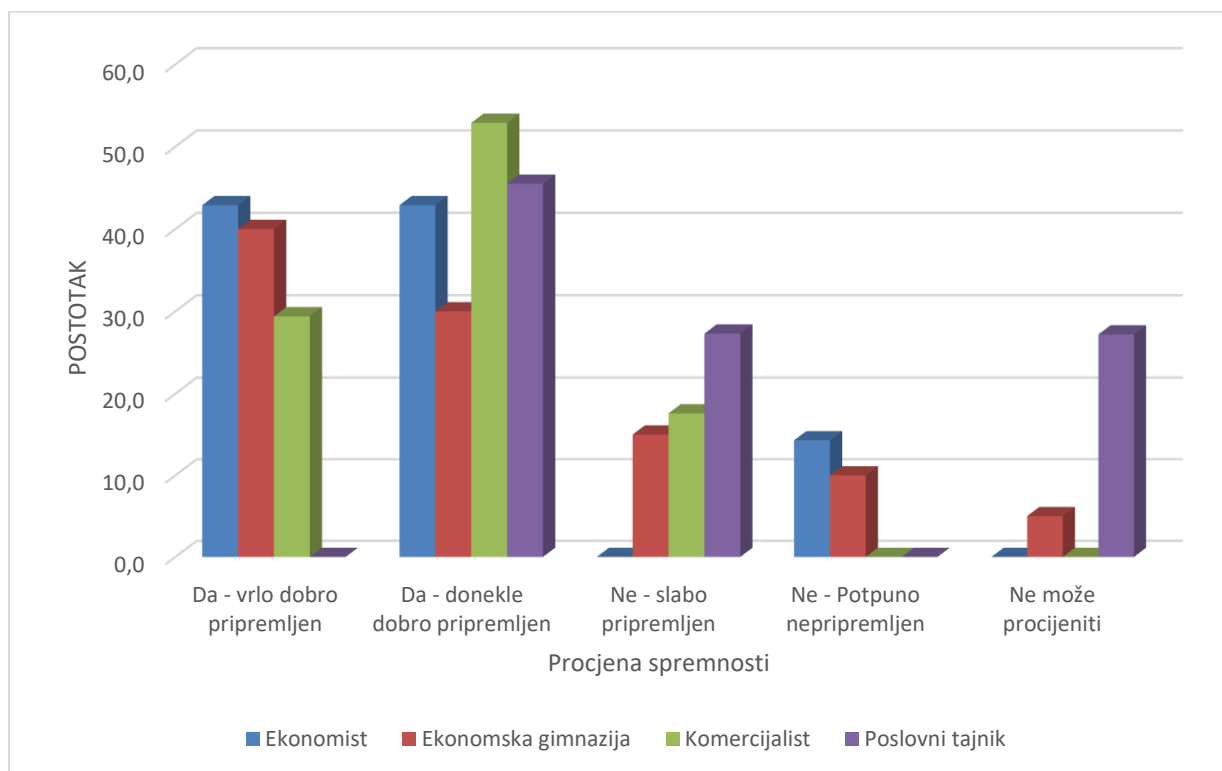
2.1.1.6. Spremnost za donošenje odluka vezanih uz buduću karijeru po završetku srednje škole

Procjena vlastite subjektivne spremnosti za donošenje odluka usmjerenih budućoj karijeri i životu po završetku srednje škole u osnovi je pitanje pripreme i spremnosti za dvije temeljne destinacijske točke po završetku obrazovanja na strukovnoj ustanovi: ulazak na tržište rada i nastavak daljnjeg školovanja. Istovremeno riječ je o indikatoru koji govori o upoznatosti i motiviranosti srednjoškolske populacije da koristi sve dostupne izvore informacija i savjetovanja formativnih za donošenje karijernih, radnih i obrazovnih odluka po završetku srednje škole, ali je ujedno indikator postojanja kvalitete i dostupnosti tih istih servisa i informacija unutar obrazovnog sustava ili spram njega paralelno i komplementarno razvijenih usluga.

Tablica 16: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na spremnost donošenja odluka o budućoj karijeri po završetku srednje škole izražen u %:

PROCJENA SPREMNOSTI	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Da - vrlo dobro pripremljen	29.1	42.9	40.0	29.4	0.0
Da - donekle dobro pripremljen	41.8	42.9	30.0	52.9	45.5
Ne - slabo pripremljen	16.4	0.0	15.0	17.6	27.3
Ne - Potpuno nepripremljen	5.5	14.3	10.0	0.0	0.0
Ne može procijeniti	7.3	0.0	5.0	0.0	27.2

Grafikon 14: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na spremnost donošenja odluka o budućoj karijeri po završetku srednje škole izražen u %:

Na razini škole 70,9% polaznika smatra da je pripremljeno za donošenje odluka o budućoj karijeri. U programu *Ekonomske gimnazije* najmanje je onih koji kažu da nisu spremni za donošenje odluka o budućoj karijeri.

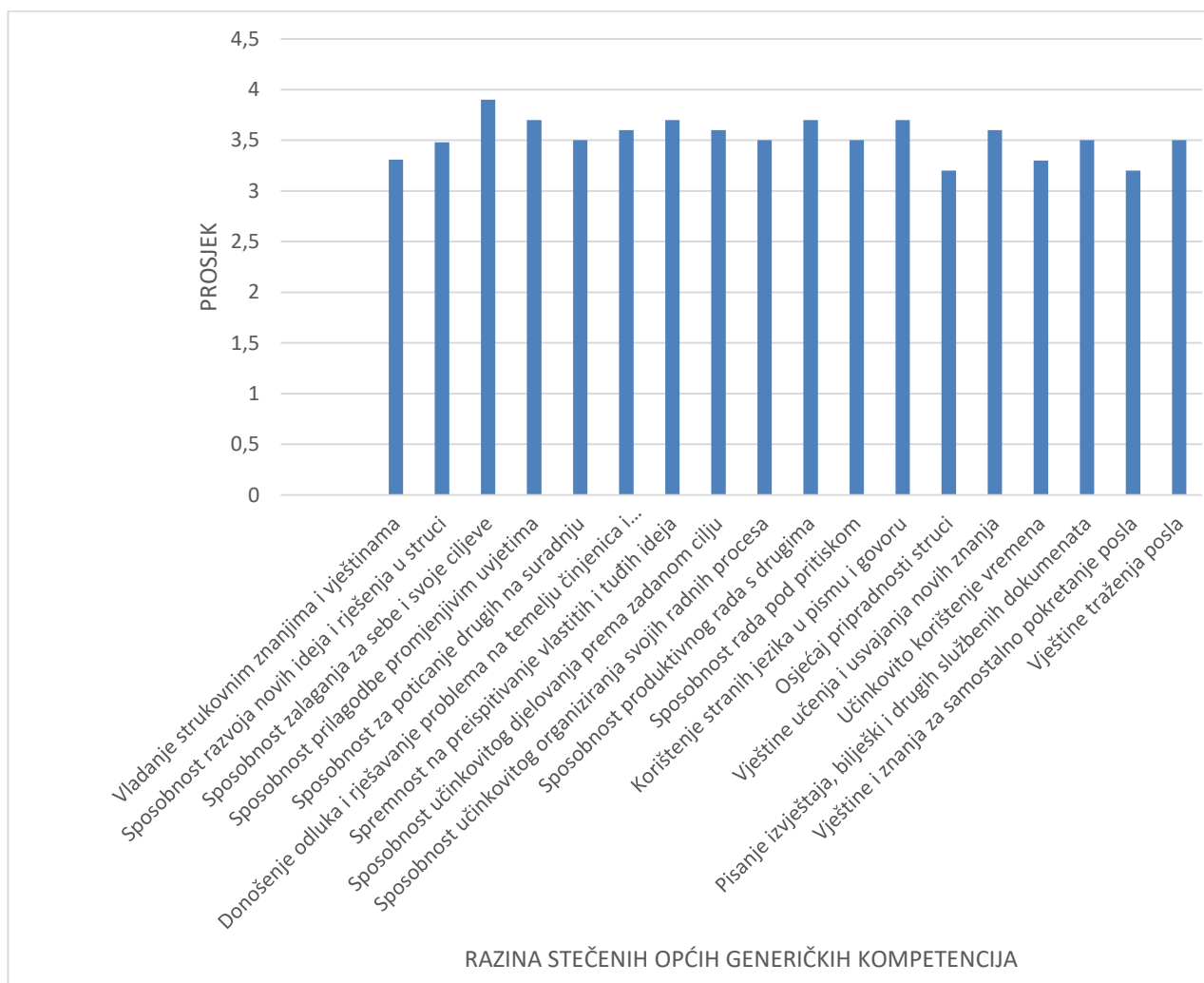
2.1.1.7. Procjena razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja na strukovnoj ustanovi

Sudionicima istraživanja ponuđena je lista od osamnaest generičkih sposobnosti – kompetencija na samoprocjenu u kojoj mjeri ih posjeduju kao rezultat doprinosa obrazovanja u Ekonomskoj i trgovačkoj školi u Dubrovniku razvoju tih sposobnosti.

Tablica 17: Distribucija anketiranih ispitanika prema procjeni razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja izraženo u %:

Razine stečenih općih generičkih kompetencija	Prosjek	Ocjena u %					N
		Vrlo nezadovoljan			Vrlo zadovoljan		
		1	2	3	4	5	
Vladanje strukovnim znanjima i vještinama	3,3	0,0	16,7	40,7	37,0	5,6	54
Sposobnost razvoja novih ideja i rješenja u struci	3,5	0,0	7,4	48,1	33,3	11,2	54
Sposobnost zalaganja za sebe i svoje ciljeve	3,9	0,0	1,8	27,8	46,3	24,1	54
Sposobnost prilagodbe promjenjivim uvjetima	3,7	0,0	7,5	34,0	39,6	18,9	53
Sposobnost za poticanje drugih na suradnju	3,5	0,0	18,9	34,0	26,4	20,7	53
Donošenje odluka i rješavanje problema na temelju činjenica i dokaza	3,6	0,0	9,4	39,6	30,2	20,8	53
Spremnost na preispitivanje vlastitih i tuđih ideja	3,7	0,0	9,4	32,1	37,8	20,7	53
Sposobnost učinkovitog djelovanja prema zadanom cilju	3,6	1,9	5,7	39,6	35,8	17,0	53
Sposobnost učinkovitog organiziranja svojih radnih procesa	3,5	0,0	17,0	30,2	39,6	13,2	53
Sposobnost produktivnog rada s drugima	3,7	0,0	9,4	30,2	43,4	17,0	53
Sposobnost rada pod pritiskom	3,5	3,7	18,5	25,9	31,5	20,4	54
Korištenje stranih jezika u pismu i govoru	3,7	0,0	9,3	37,0	31,5	22,2	54
Osjećaj pripadnosti struci	3,2	7,4	16,7	33,3	37,0	55,6	54
Vještine učenja i usvajanja novih znanja	3,6	0,0	11,5	34,7	36,5	17,3	52
Učinkovito korištenje vremena	3,3	5,7	15,1	34,0	34,0	11,2	53
Pisanje izvještaja, bilješki i drugih službenih dokumenata	3,5	1,9	11,3	37,7	35,8	13,3	53
Vještine i znanja za samostalno pokretanje posla	3,2	5,8	11,5	46,1	28,9	7,7	52
Vještine traženja posla	3,5	0,0	11,3	37,7	41,5	9,5	53

Grafikon 15: Distribucija anketiranih ispitanika prema procjeni razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja izraženo u %:

U prosjeku završeni polaznici iskazuju pozitivnu procjenu mjere u kojoj su usvojili određene kompetencije za vrijeme svog obrazovanja u Ekonomskoj i trgovačkoj školi. Natprosječno pozitivno ocijenili su usvojenost trinaest od osamnaest kompetencija sljedećim redoslijedom: sposobnost zalaganja za sebe i svoje ciljeve, sposobnost prilagodbe promjenjivim uvjetima, spremnost na preispitivanje vlastitih i tuđih ideja, sposobnost produktivnog rada sa drugima, korištenje stranih jezika u pismu i govoru, donošenje odluka i rješavanje problema na temelju činjenica i dokaza, vještine učenja i usvajanja novih znanja, sposobnost učinkovitog djelovanja prema zadanom cilju; a kompetencije čiji je prosjek procijenjen ocjenom 3.5 su: sposobnost učinkovitog organiziranja svojih radnih procesa, sposobnost rada pod pritiskom, sposobnost za poticanje drugih na suradnju, sposobnost razvoja novih ideja i rješenja u struci, pisanje izvješća, bilješki i drugih službenih dokumenata te vještine traženja posla.

Prve 3 kompetencije su ocijenjene kao najbolje usvojene, kao i prethodne godine, dok su ostale prisutne, ali u različitim omjerima bez previše odstupanja.

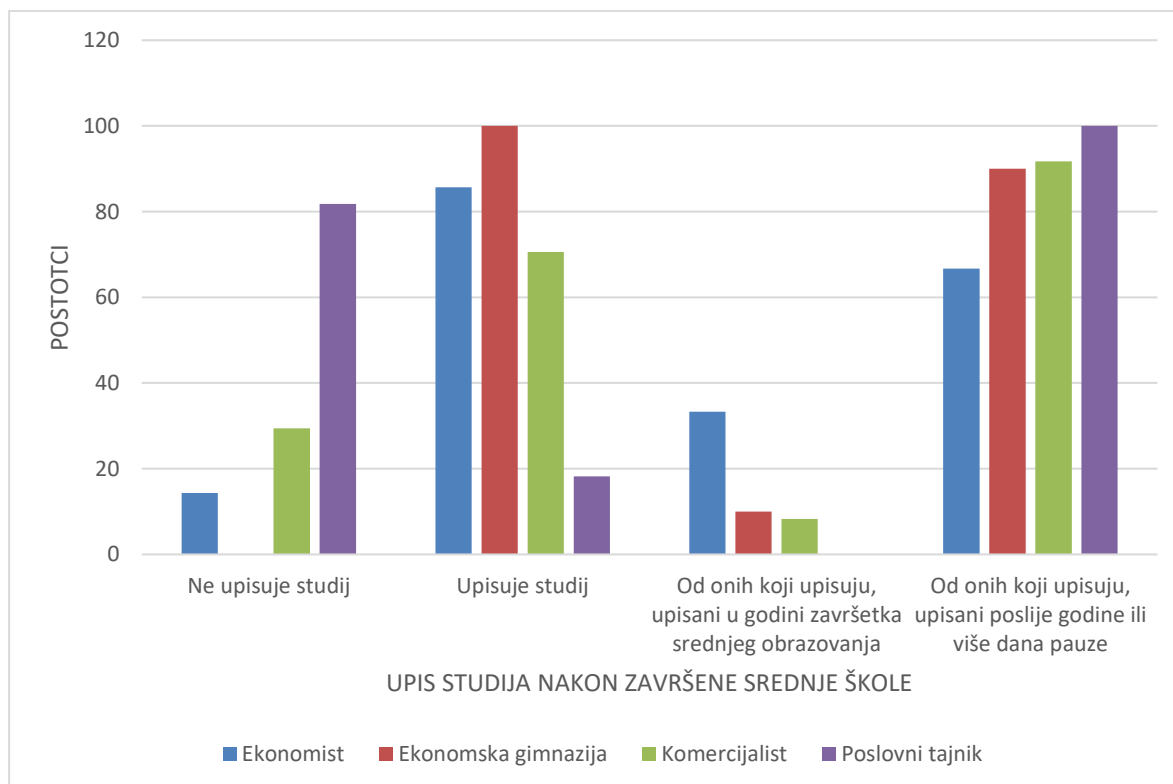
2.2. Nastavak obrazovanja nakon srednje škole

2.2.1. Upisivanje studija, vrste, načini i mjesto studiranja

Tablica 18: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na upis studija nakon završene srednje škole u %:

UPIS STUDIJA NAKON ZAVRŠENE SREDNJE ŠKOLE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Ne upisuje studij	27,3	14,3	0	29,4	81,8
Upisuje studij	72,7	85,7	100	70,6	18,2
Od onih koji upisuju, upisani u godini završetka srednjeg obrazovanja	12,5	33,3	10	8,3	0
Od onih koji upisuju, upisani poslije godine ili više dana pauze	87,5	66,7	90	91,7	100

Grafikon 16: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na upis studija nakon završene srednje škole u %:

Nakon završene srednje škole veliki broj završenih polaznika (72,7%) nastavlja školovanje upisivanjem studija dok ih 27,3% ne upisuje studij. Postotak polaznika koji upisuje studij manji je za 15,8% u odnosu na prethodnu godinu. Iste godine kad završe srednju školu studije upisuje njih 12,5%, dok ih 87,5% studije upisuju nakon godinu ili više dana pauze. Taj je rezultat iznenađujući jer obično većina upisuje studij u godini završetka obrazovanja (kao prethodne godine njih 73,3%), no ovoga puta su rezultati obrnuti.

Tablica 19: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na vrstu studija koju su upisali:

VRSTA STUDIJA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Društvene znanosti	34	3	18	11	2
Tehničke znanosti	5	3	1	1	0

Grafikon 17: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na vrstu studija koju su upisali:

Najviše ispitanika koji su upisali studij, njih 87% upisalo je programe društvenih znanosti, dok je svega 13% biralo programe iz područja tehničkih znanosti. Najviše je polaznika Ekonomske gimnazije upisalo programe društvenih znanosti (54%), dok su tehničke znanosti pretežno upisivali polaznici programa Ekonomist (60%).

Od završenih polaznika koji su upisali studije, njih 75% smatra da je obrazovni program koji su završili *Dobar* i *U velikoj mjeri dobar* temelj za nastavak obrazovanja.

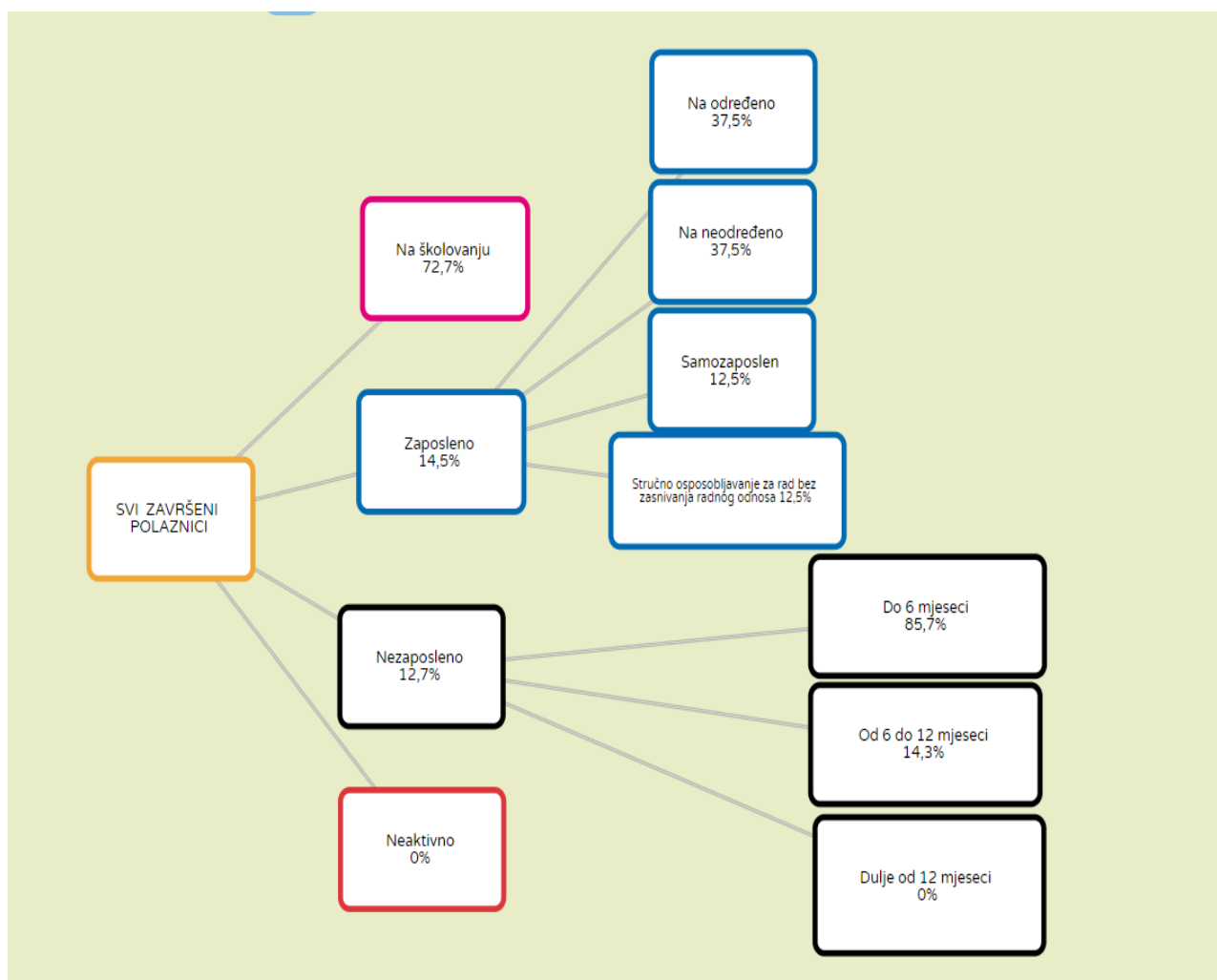
Uz vrstu studija i program studija, treća odrednica studijskog iskustva odnosi se na način studiranja, odnosno plaća li studij osobno ili studira uz potporu ministarstva. Od ispitanika koji se trenutno školuju uz potporu ministarstva školuje se njih 22,5%, dok se ostali školuju uz osobno plaćanje (77,5%).

S obzirom na rezultate istraživanja, sustav stipendiranja visokog obrazovanja razvijeniji je od sustava srednjoškolskog stipendiranja. Stipendije tijekom studiranja koristi 20%.

Među polaznicima visokog obrazovanja 37,5% je imalo neki oblik radnog iskustva.

3. Tranzicija iz obrazovanja u posao

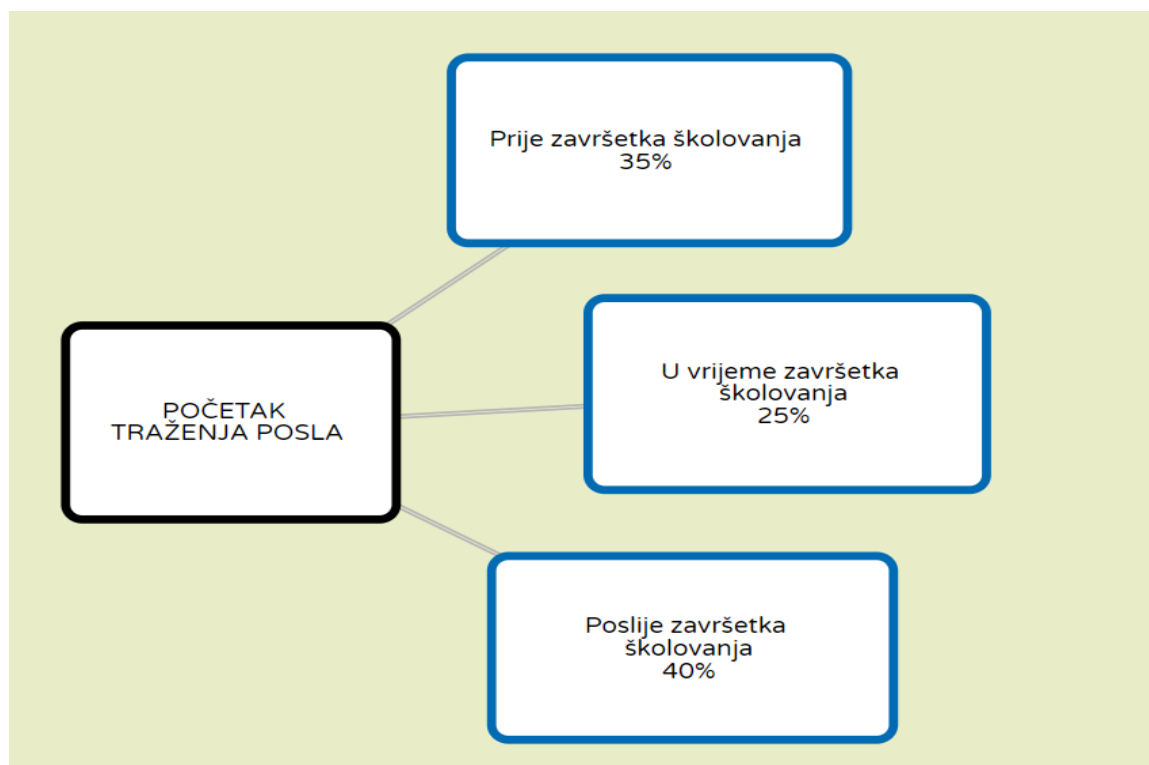
Slika 2: Anketirani ispitanici s obzirom na njihovu aktivnost na tržištu rada izraženo u %:

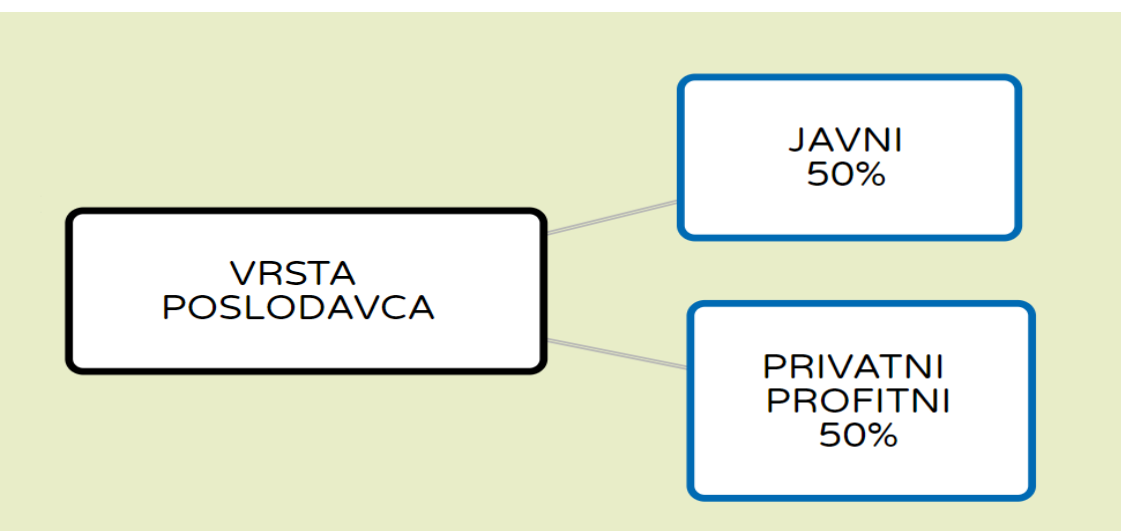
Najviše se završenih polaznika školuje (72,7%), zaposleno ih je 14,5%, a sličan je postotak i nezaposlenih (12,7%), ali ne dulje od 12 mjeseci. Neaktivnih polaznika nema.

3.1.Prvi posao

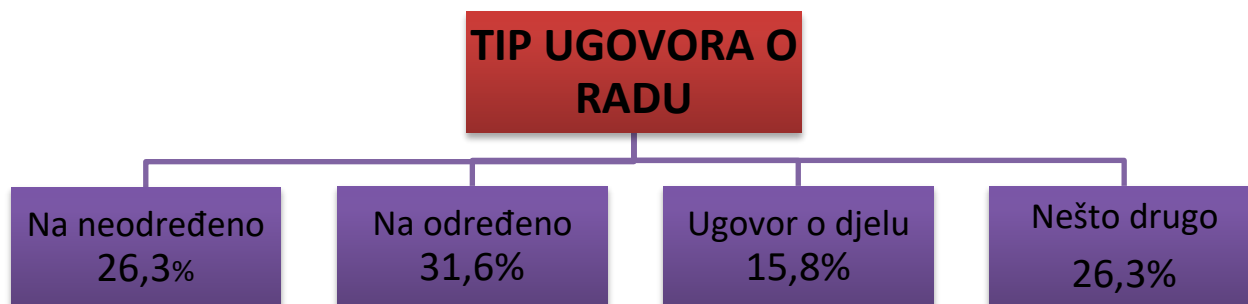
Slika 3: Anketirani ispitanici prema vremenu kada su krenuli tražiti prvi posao izraženo u %:

Slika 4: Anketirani zaposleni ispitanici prema vrsti poslodavca kod kojeg su radili svoj prvi posao (%):

Slika 5: Anketirani zaposleni ispitanici prema tipu ugovora o radu za prvi posao (%):

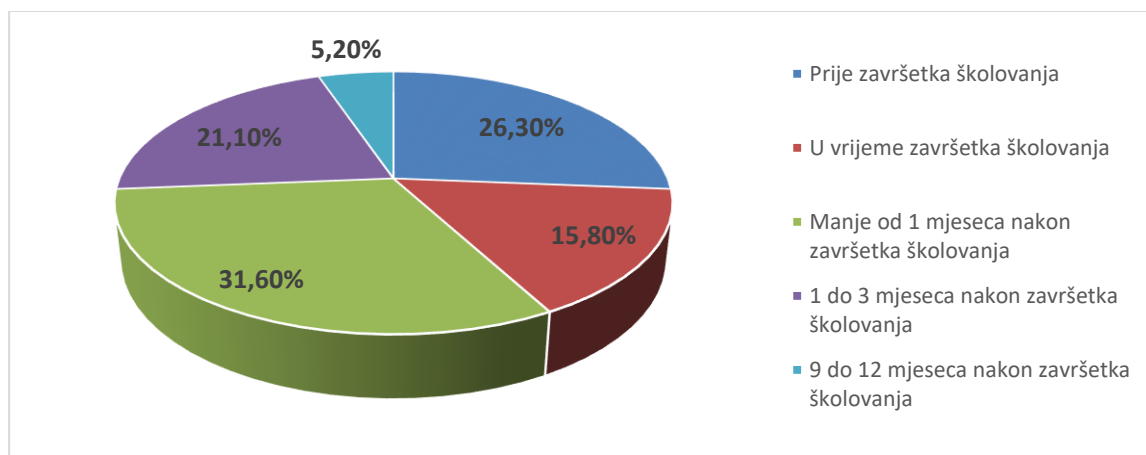
Jednak je broj polaznika zaposlenih u privatnom i javnom sektoru.

Najviše je polaznika zaposleno na određeno vrijeme, nešto manji broj je onih koji su zaposleni na neodređeno ili imaju ugovor nekog drugog tipa, dok je najmanje onih koji su zaposleni na ugovor o djelu.

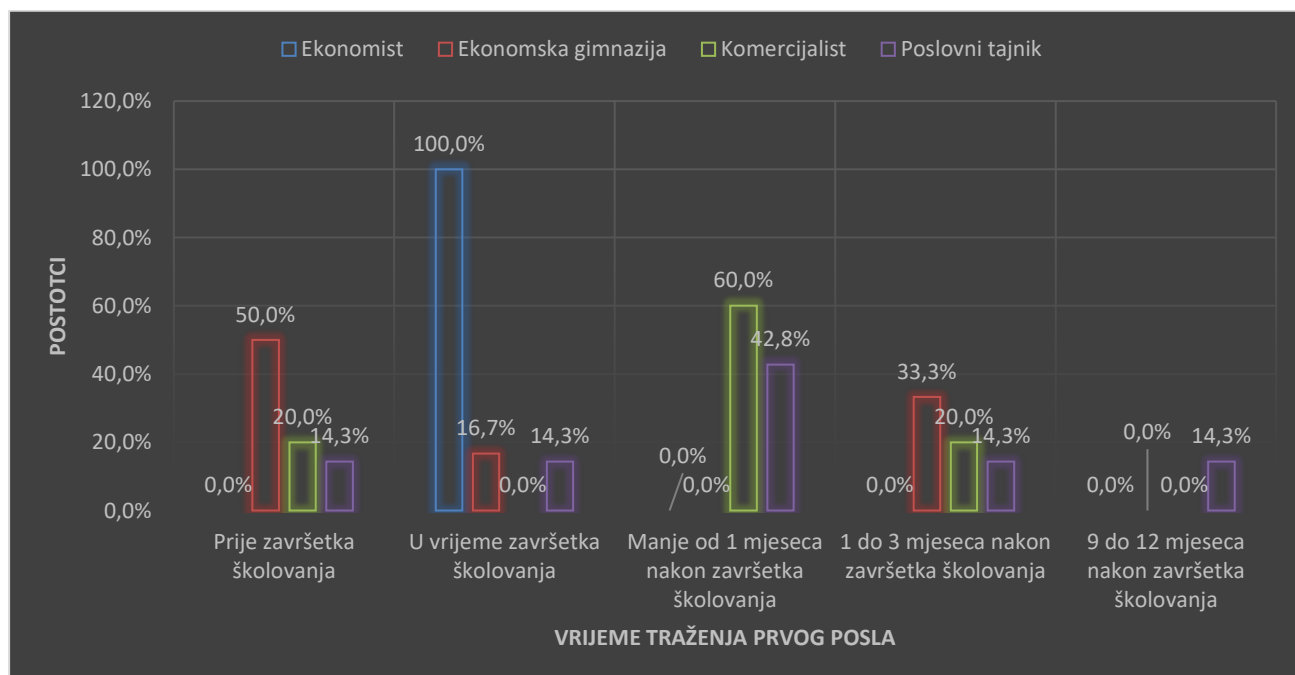
Tablica 20: Distribucija ispitanika prema vremenu kada su počeli tražiti svoj prvi posao:

PERIOD POČETKA TRAŽENJA PRVOG POSLA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Prije završetka školovanja	5	0	3	1	1
U vrijeme završetka školovanja	3	1	1	0	1
Manje od 1 mjeseca nakon završetka školovanja	6	0	0	3	3
1 do 3 mjeseca nakon završetka školovanja	4	0	2	1	1
9 do 12 mjeseca nakon završetka školovanja	1	0	0	0	1
UKUPNO	19	1	6	5	7

Grafikon 18: Distribucija zaposlenih ispitanika na razini cijele škole prema vremenu kada su započeli tražiti prvi posao u %:

Grafikon 19: Distribucija zaposlenih ispitanika po smjerovima prema vremenu kada su započeli tražiti prvi posao u %:

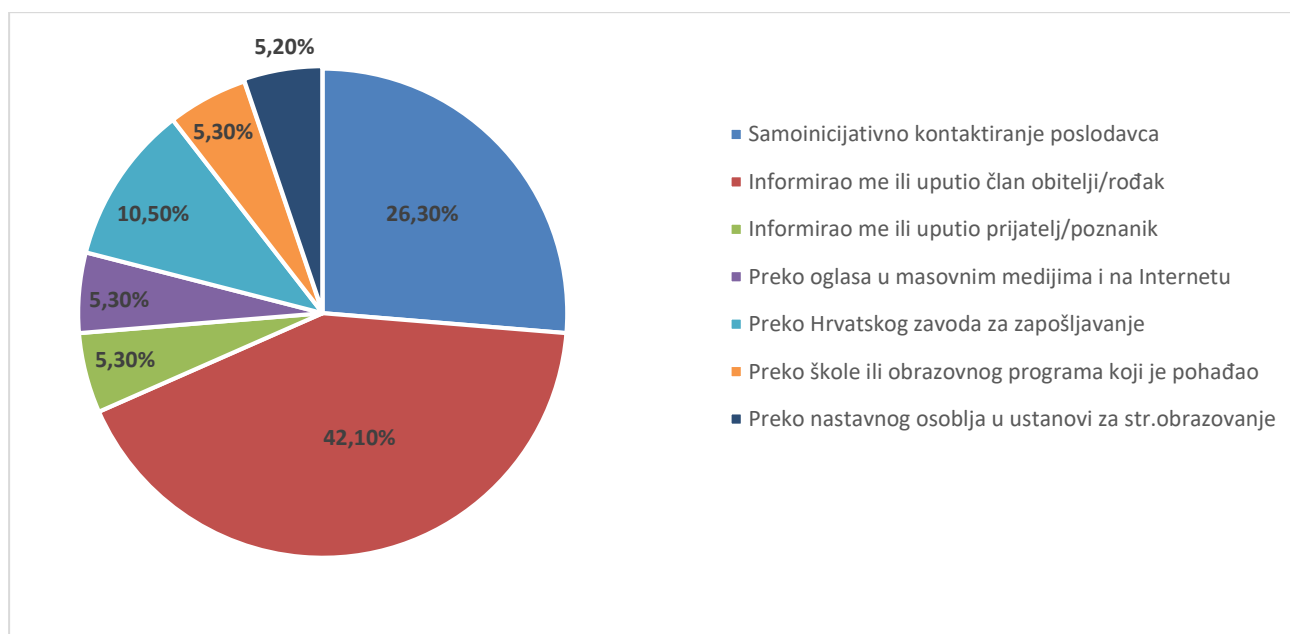
Najviše polaznika počinje tražiti prvi posao nakon završetka školovanja (57,9%), dvostruko manje njih prije završetka školovanja, dok je najmanje onih koji tijekom završetka kreću tražiti posao (15,8%).

Podaci pokazuju da svi polaznici programa *Ekonomist* počinju tražiti prvi posao u vrijeme završetka školovanja. S druge strane, veći dio polaznika obrazovnih programa *Komercijalist* i *Poslovni tajnik* traži prvi posao manje od jednog mjeseca nakon završetka školovanja. Polovica polaznika programa *Ekonomika gimnazija* tražio prvi posao prije završetka školovanja.

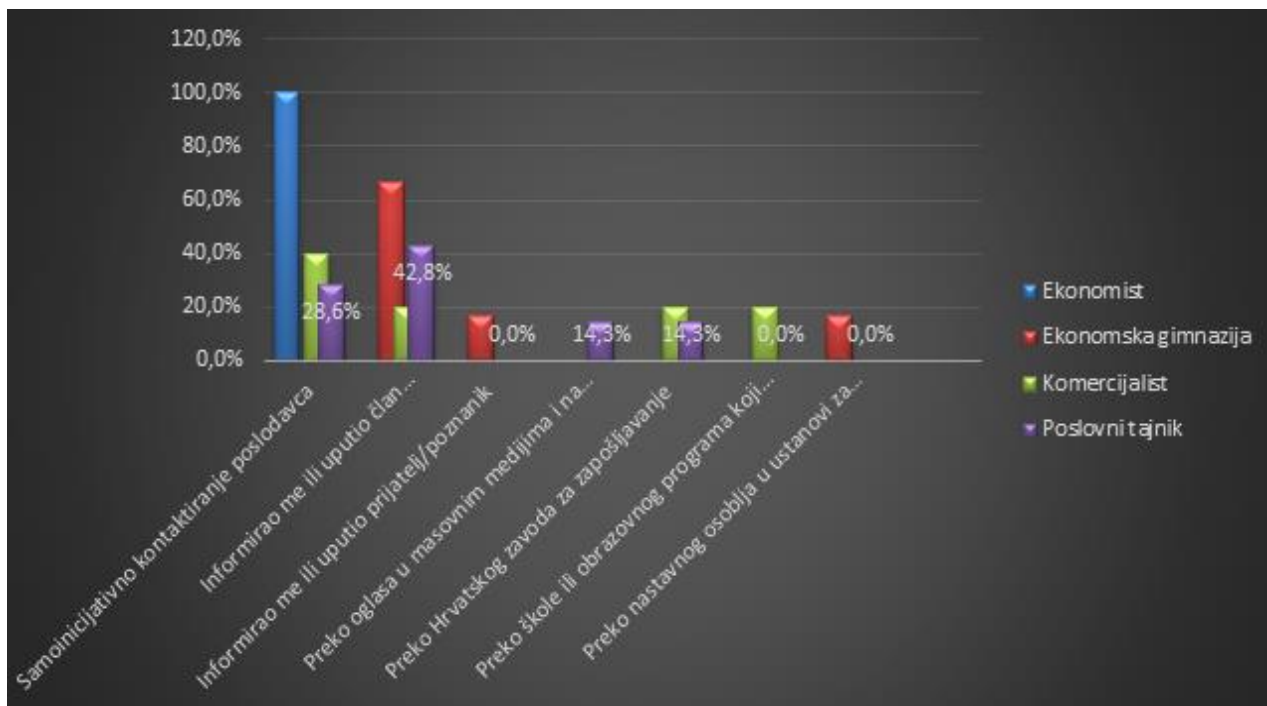
Tablica 21: Distribucija ispitanika prema načinu pronalaska prvog posla:

NAČIN PRONALASKA PRVOG POSLA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomika gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Samoinicijativno kontaktiranje poslodavca	5	1	0	2	2
Informirao me ili uputio član obitelji/rođak	8	0	4	1	3
Informirao me ili uputio prijatelj/poznanik	1	0	1	0	0
Preko oglasa u masovnim medijima i na Internetu	1	0	0	0	1
Preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	2	0	0	1	1
Preko škole ili obrazovnog programa koji je pohađao	1	0	0	1	0
Preko nastavnog osoblja u ustanovi za str. obrazovanje	1	0	1	0	0
UKUPNO	19	1	6	5	7

Grafikon 20: Distribucija ispitanika na razini cijele škole prema načinu pronalaska prvog posla u %:

Grafikon 21: Distribucija ispitanika po smjerovima prema načinu pronalaska prvog posla u %:

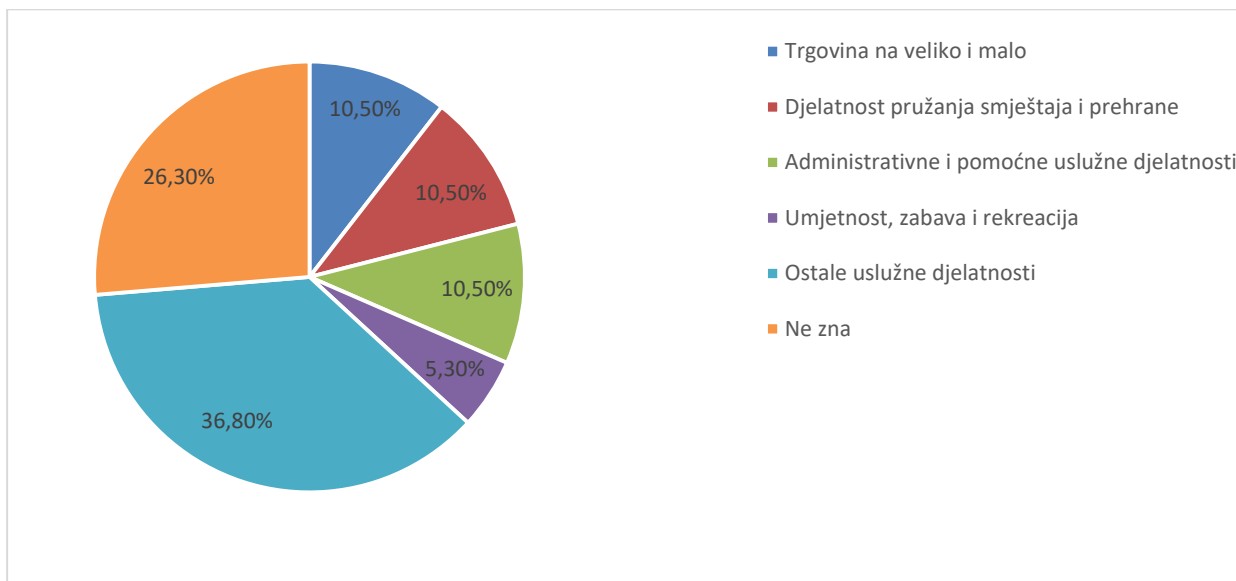
Pronalazak prvog posla ostavlja značajan trag u jednom razdoblju života mladih ljudi jer ono obilježava početak njihove profesionalne karijere. Postoje različite mogućnosti i načini traženja i pronalaska zaposlenja. Najveći je broj polaznika (42,1%) koji su pronašli prvi posao tako što ih je informirao ili uputio član obitelji ili rođak. Nije beznačajan postotak onih koji su samoinicijativno kontaktirali poslodavce (26,3%) te na taj način stupili u radni odnos. Od preostalih mogućnosti pronalaska prvog zaposlenja još se ističe način traženja preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje čija je zastupljenost 10,5%.

Grafički prikaz pronalaska prvog zaposlenja po smjerovima pokazuje da je 100% polaznika programa *Ekonomist* pronašlo posao samoinicijativnim kontaktiranjem poslodavca.

Tablica 22: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojem su radili svoj prvi posao:

DJELATNOST	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Trgovina na veliko i malo	2	0	1	1	0
Djelatnost pružanja smještaja i prehrane	2	0	0	1	1
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	0	0	0	2
Umjetnost, zabava i rekreacija	1	0	1	0	0
Ostale uslužne djelatnosti	7	0	3	3	1
Ne zna	5	1	1	0	3
UKUPNO	19	1	6	5	7

Grafikon 22: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojem su radili svoj prvi posao (%):

Prikazom rezultata o djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojoj su polaznici radili svoj prvi posao vidljivo je da poslovi spadaju u ostale uslužne djelatnosti (36,8%), dok veliki broj ispitanika ne zna u koju skupinu djelatnosti određeni posao spada (26,3%).

Tablica 23: Procjena korisnosti stečenih znanja i vještina za obavljanje prvog posla:

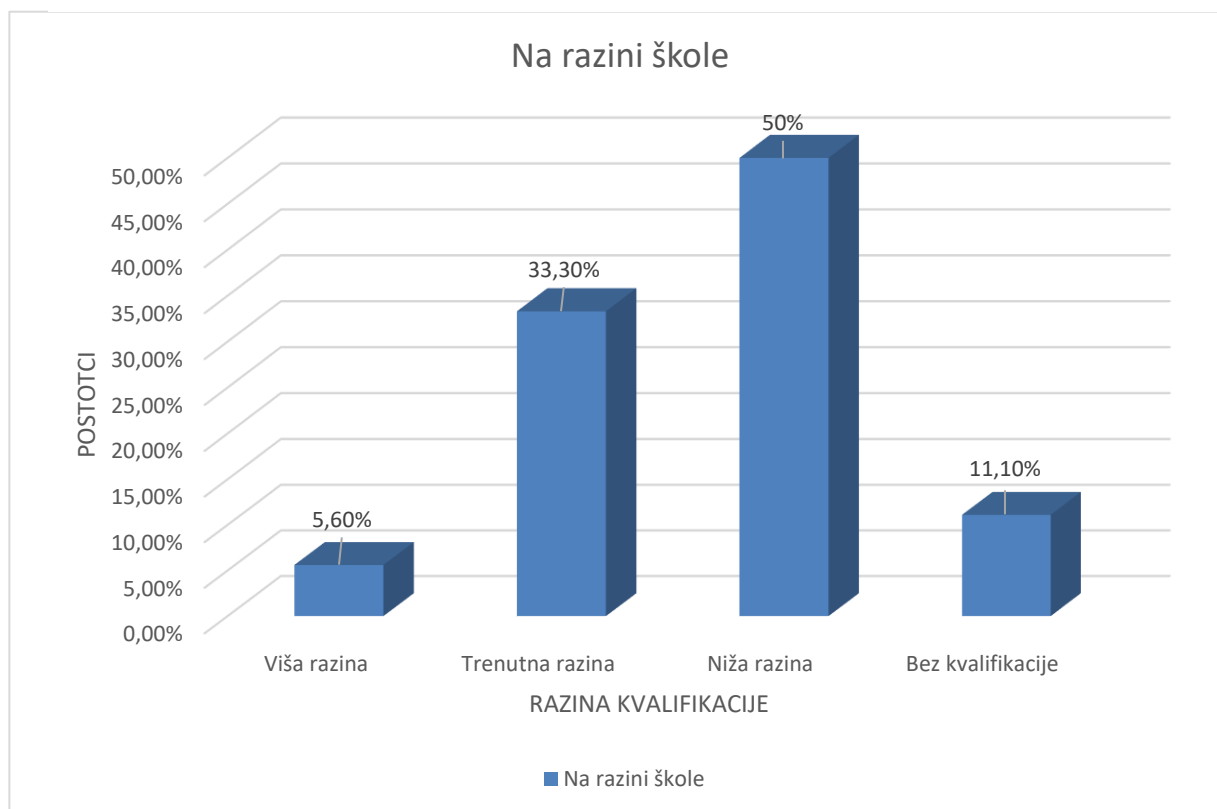
Obrazovni programi	Prosjek	PROCJENA					N
		Uopće ne koriste		Koriste u velikoj mjeri			
		1	2	3	4	5	
Škola u cjelini	2,58	3	7	5	3	1	19
Ekonomist	2,00	0	1	0	0	0	1
Ekonomska gimnazija	2,67	0	3	2	1	0	6
Komercijalist	2,20	1	3	0	1	0	5
Poslovni tajnik	2,86	2	0	3	1	1	7

Od velike važnosti je za školu dobiti povratne informacije o korisnosti stečenih znanja i vještina za obavljanje poslova u struci. Sudionici su ocijenili navedeni element na razini škole prosječnom ocjenom od 2.58, što bi značilo da im stečena znanja i vještine pretežito ne koriste tijekom obavljanja prvog posla. Treba uzeti u obzir podatke iz prethodne skupine pitanja koji ukazuju da sudionici često ne znaju kojom se vrstom djelatnosti poslodavac bavi ili ona spada u ostale uslužne djelatnosti (63,1%). Stoga, za pretpostaviti je da im stečena znanja i vještine nisu u znatnoj mjeri potrebne za obavljanje te vrste poslova.

Tablica 24: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov prvi posao:

RAZINA KVALIFIKACIJE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Viša razina	1	0	1	0	0
Trenutna razina	6	0	1	1	4
Niža razina	9	0	3	4	2
Bez kvalifikacije	2	1	0	0	1
UKUPNO	18	1	5	5	7

Grafikon 23; Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov prvi posao:

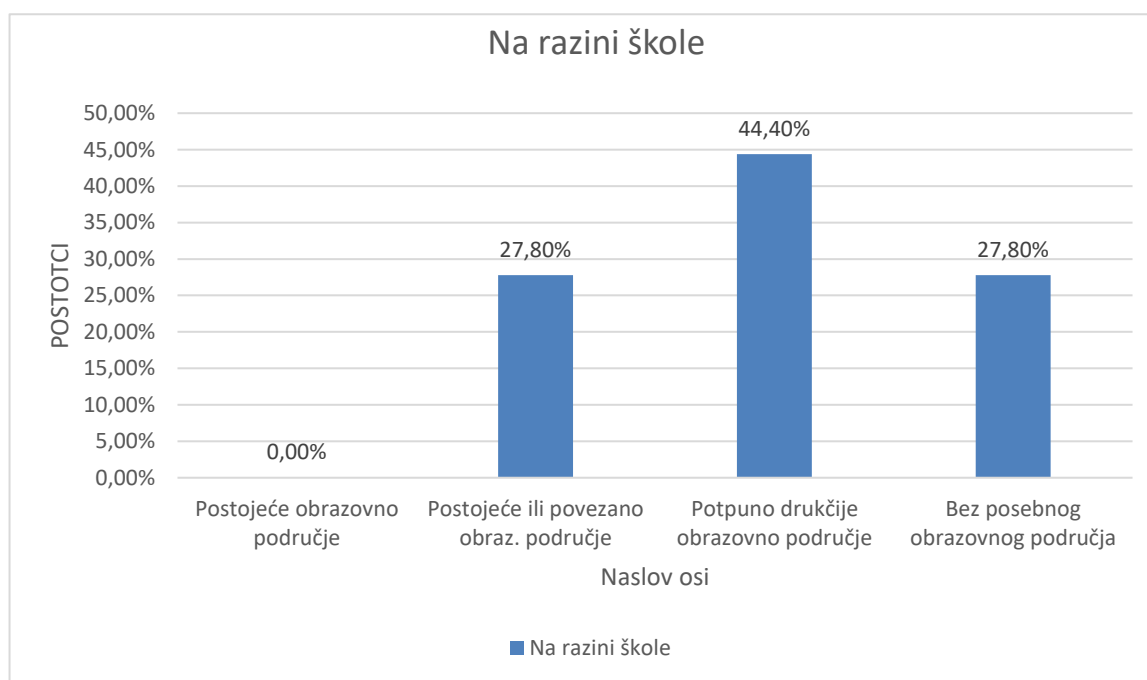

Pri ispitivanju mišljenja sudionika o razini kvalifikacije koja je potrebna za obavljanje njihovog prvog posla, njih pola smatra da im je potrebna niža razina kvalifikacije, dok trećina njih drži da im je trenutna razina kvalifikacije dovoljna za prvi posao.

Tablica 25: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov prvi posao:

MIŠLJENJE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Postojeće obrazovno područje	0	0	0	0	0
Postojeće ili povezano obraz. područje	5	0	2	0	3
Potpuno drukčije obrazovno područje	8	1	0	5	2
Bez posebnog obrazovnog područja	5	0	3	0	2
UKUPNO	18	1	5	5	7

Grafikon 24 Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov prvi posao izraženo u %

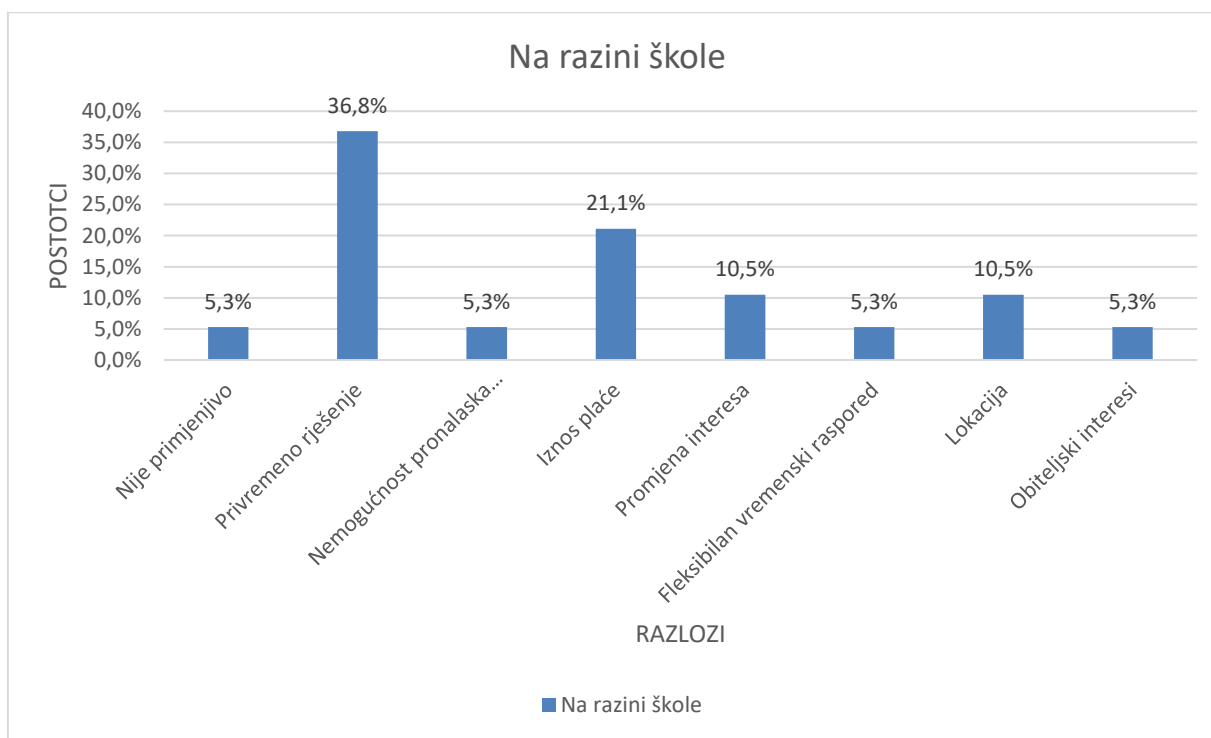
Zaposleni sudionici izrazili su mišljenje o potrebnom obrazovnom području za njihov prvi posao. Na razini škole njih 44,4% misli da im je za taj posao potrebno potpuno drugo obrazovno područje, dok je jednak broj onih koji smatraju da je potrebno postojeće ili povezano obrazovno područje, ali i da nije potrebno posebno obrazovno područje. Nema ispitanika koji misle da je postojeće obrazovno područje potrebno za obavljanje prvog posla.

Kao i ranije, bitno je uzeti u obzir djelatnosti poslodavaca kod kojih su sudionici zaposleni te uočiti da ti poslovi uglavnom ne pripadaju struci za koju su se ispitanici školovali.

Tablica 26: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog prvog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili:

RAZLOG	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Nije primjenjivo	1	0	0	0	1
Privremeno rješenje	7	0	3	1	3
Nemogućnost pronalaska odgovarajućeg posla	1	0	1	0	0
Iznos plaće	4	0	1	0	3
Promjena interesa	2	1	0	0	0
Fleksibilan vremenski raspored	1	0	1	1	0
Lokacija	2	0	0	2	0
Obiteljski interesi	1	0	0	1	0
UKUPNO	19	1	6	5	7

Grafikon 25: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog prvog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili izražen u %:

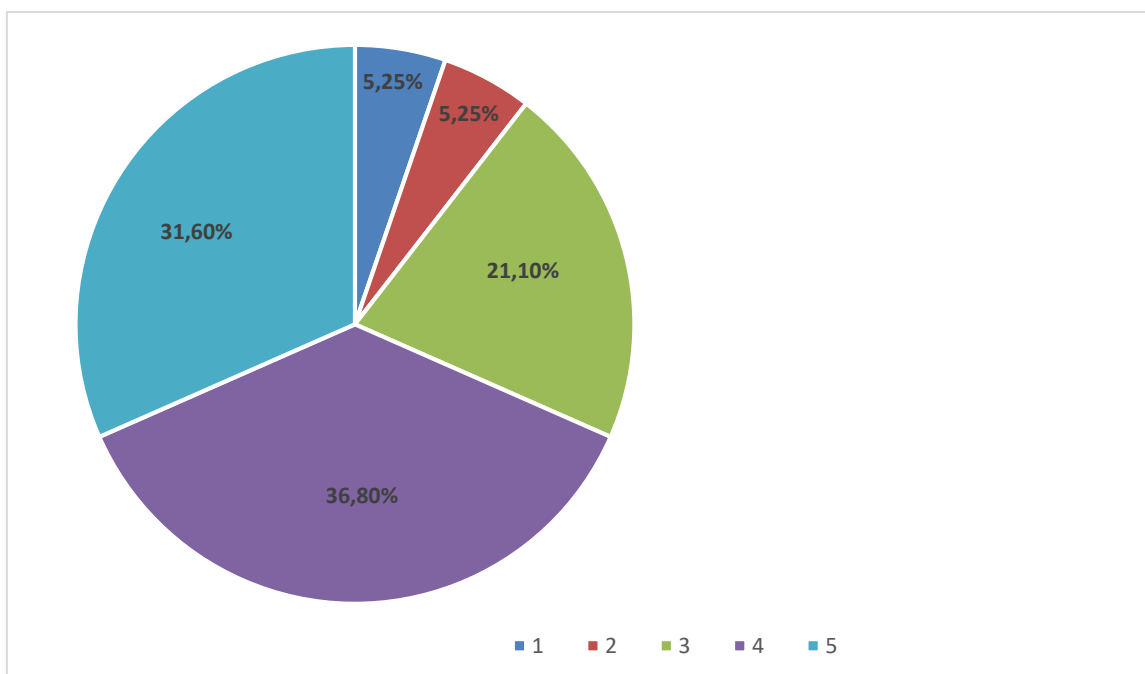
Posebno su zanimljivi podaci, koji ujedno mogu pobliže razjasniti veliku zastupljenost sudionika istraživanja u djelatnostima koje pripadaju različitim sektorima, koji prikazuju razloge odabira prvog posla, iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili. Kao glavi razlog ističe se *Privremeno rješenje* (36,8%) za odabir prvog posla. Nadalje, slijedi *Iznos plaće* (21,1%) kao jedan od bitnih razloga za odabir određenog posla.

Iako nam nisu dostupne informacije o budućim planovima zaposlenika (moguće traženje zaposlenja u struci), razumljiv je odabir prioriteta ispitanika. Također, u određenim slučajevima im iskustvo prvog zaposlenja može pomoći u daljnjem traženju i obavljanju budućih poslova.

Tablica 27: Zadovoljstvo ispitanika svojim prvim poslom:

Obrazovni programi	Prosjek	Ocjena u %					N
		Vrlo nezadovoljan		Vrlo zadovoljan			
		1	2	3	4	5	
Škola u cjelini	3,84	1	1	4	7	6	19
Ekonomist	3,00	0	0	1	0	0	1
Ekonomska gimnazija	4,17	0	0	1	3	2	6
Komercijalist	3,80	1	0	0	2	2	5
Poslovni tajnik	3,70	0	1	2	2	2	7

Grafikon 26: : Zadovoljstvo ispitanika svojim prvim poslom izraženo u % (1-vrlo nezadovoljan; 5 - vrlo zadovoljan):

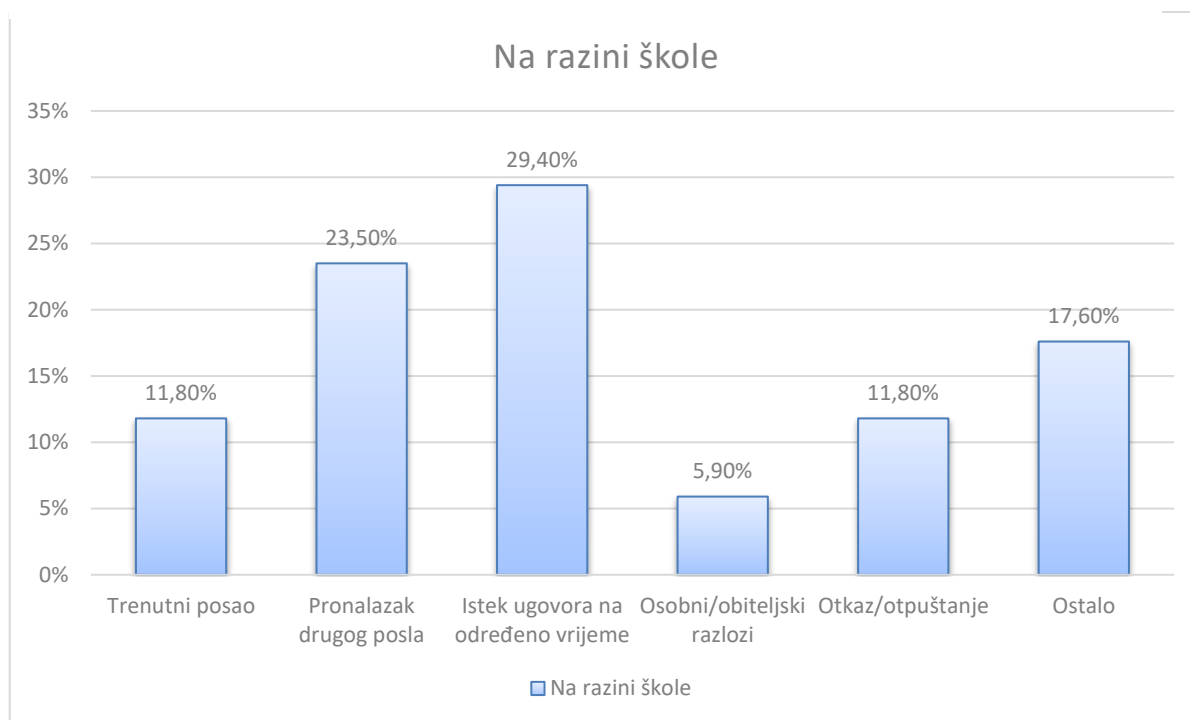

Na temelju prikazanih rezultata, poprilično je velik broj ispitanika koji je zadovoljan svojim prvim poslom, čak njih 68,4%. Prosječna ocjena zadovoljstva na razini škole je 3.84, što je umjereno iznadprosječna ocjena kao ukupan rezultat.

Tablica 28: Distribucija ispitanika prema razlogu napuštanja svog prvog posla:

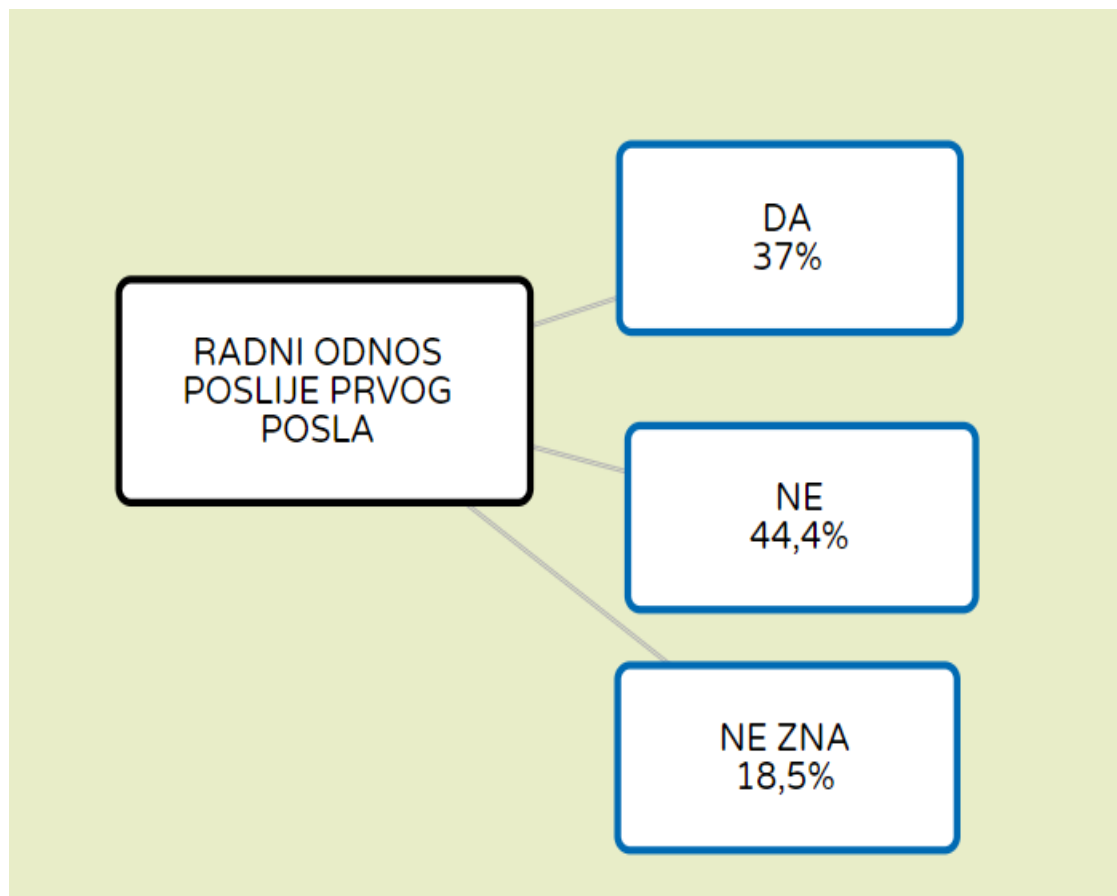
RAZLOG	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Trenutni posao	2	1	1	0	0
Pronalazak drugog posla	4	0	0	3	1
Istek ugovora na određeno vrijeme	5	0	1	1	3
Osobni/obiteljski razlozi	1	0	0	1	0
Otkaz/otpuštanje	2	0	0	0	2
Ostalo	3	0	2	0	1
UKUPNO	17	1	4	5	7

Grafikon 27: Distribucija ispitanika prema razlogu napuštanja svog prvog posla u %:

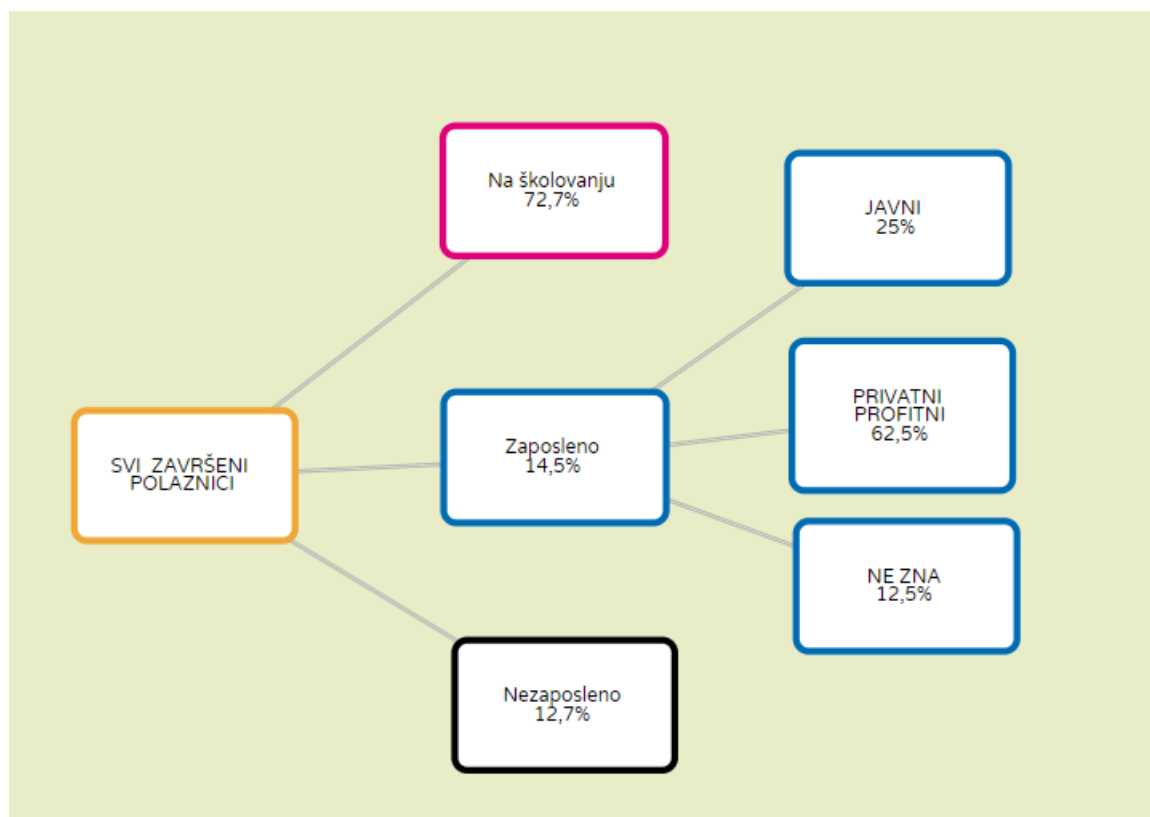
Svi su razlozi napuštanja prvog posla zastupljeni u određenoj mjeri, s tim da među njima postoje manja odstupanja. Primarni razlog napuštanja prvog posla je istek ugovora na određeno vrijeme, a slijedi ga pronalazak drugog posla. Možemo zaključiti da su razlozi napuštanja prvog zaposlenja koliko pozitivni, toliko i negativni jer kao razlog dominira istek ugovora na određeno vrijeme, što, nažalost, ukazuje na praksu poslodavaca za sklapanjem privremenih ugovora, kao i razlog otpuštanja ili davanja otkaza. S druge strane, pozitivni razlog napuštanja prvog posla je zbog pronalaska drugog posla, ali i zadržavanje na radnom mjestu prvog zaposlenja (*Trenutni posao*).

Slika 6: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom jesu li stupili u radni odnos nakon prvog posla (%):

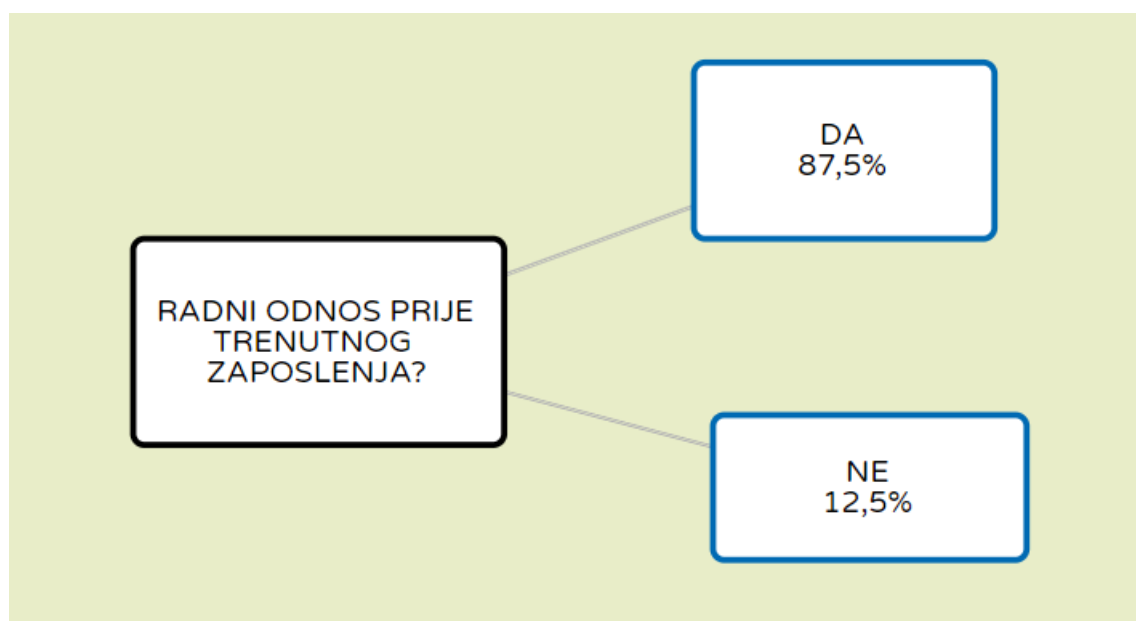

3.2. Trenutni posao

Slika 7: Postotci ispitanika prema zaposlenosti i podjela zaposlenih s obzirom na vrstu organizacije kojoj pripada poslodavac za kojeg rade:

Slika 8: Postotci ispitanika prema radnom odnosu prije početka rada na trenutnom poslu:

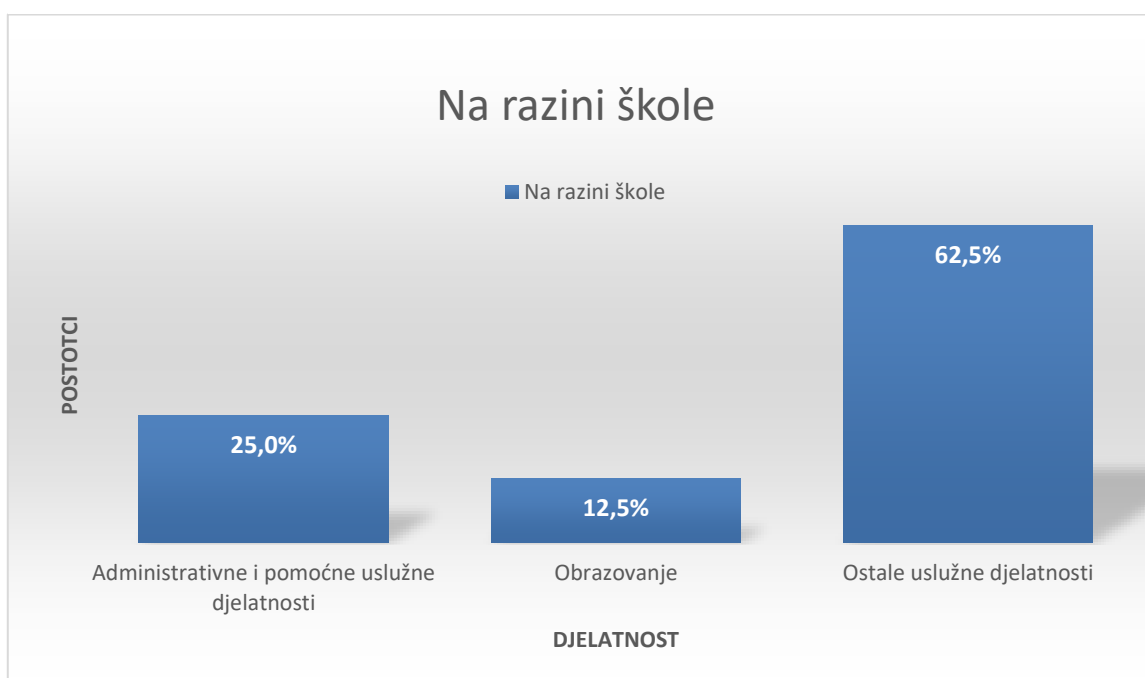

87,5% ispitanika ima prethodno radno iskustvo prije trenutnog zaposlenja, odnosno da je za 12,5% njih ovo prvo radno iskustvo.

Tablica 29: Distribucija zaposlenih ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi tvrtka u kojoj rade:

DJELATNOST	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	0	0	0	2
Obrazovanje	1	0	0	0	1
Ostale uslužne djelatnosti	5	0	0	2	3
UKUPNO	8	0	0	2	6

Grafikon 28: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi tvrtka u kojoj rade prikazano u %:

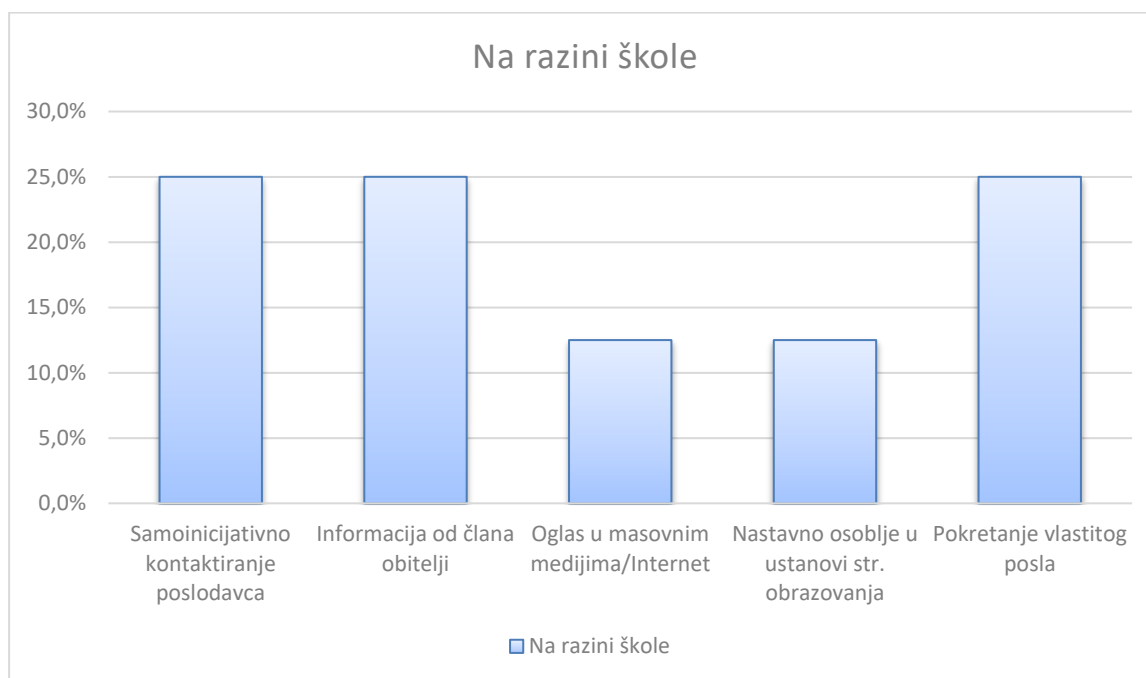

Većina tvrtki u kojima ispitanici trenutno rade pripadaju ostalim uslužnim djelatnostima (62,5%), dok ostali dio spada u administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (25%) te obrazovanje (12,5%).

Tablica 30: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla:

NAČIN PRONALASKA POSLA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Samoinicijativno kontaktiranje poslodavca	2	0	0	1	1
Informacija od člana obitelji	2	0	0	0	2
Oglas u masovnim medijima/Internet	1	0	0	0	1
Nastavno osoblje u ustanovi str. obrazovanja	1	0	0	1	0
Pokretanje vlastitog posla	2	0	0	0	2
UKUPNO	8	0	0	2	6

Grafikon 29: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla u %: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla u %:

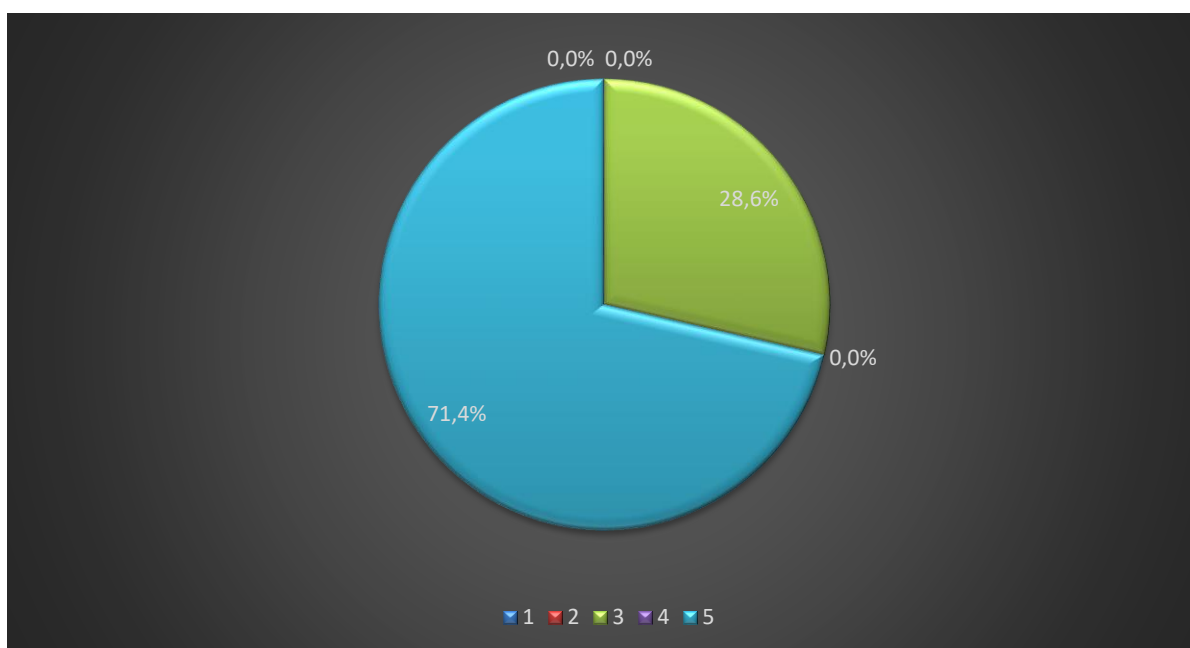
Postoje različite mogućnosti i načini traženja i pronalaska zaposlenja. Već nakon prvog zaposlenja, osobe imaju iskustvo rada te imaju širu lepezu mogućnosti. Jednak je postotak onih pronašli trenutni posao tako što su samoinicijativno kontaktirali poslodavce, informirao ih je ili uputio član obitelji ili su pokrenuli vlastiti posao (25%).

3.2.1. Zadovoljstvo trenutnim poslom

Tablica 31: Distribucija zadovoljstva anketiranih ispitanika svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem školovanja:

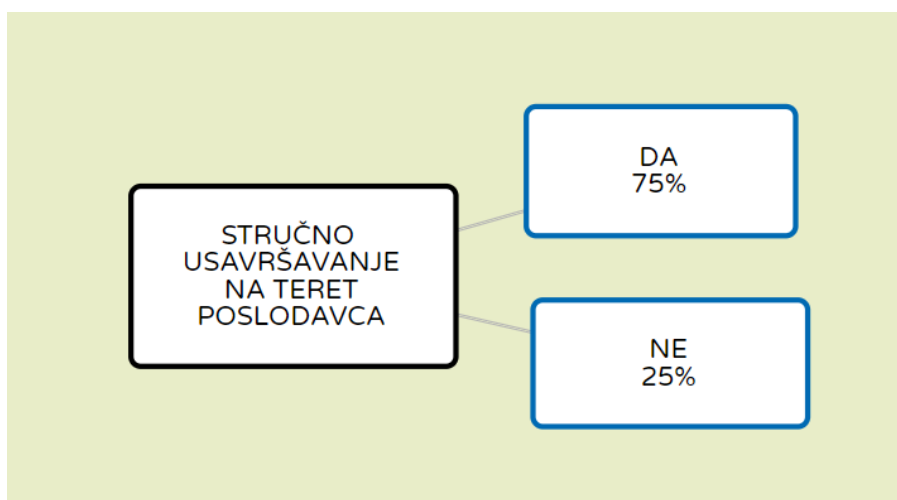
OPIS	Prosjek	Ocjena					N
		Vrlo nezadovoljan/na		Vrlo zadovoljan/na			
		1	2	3	4	5	
Povezanost s područjem školovanja	4,43	0	0	2	0	5	7

Grafikon 30: Distribucija zadovoljstva anketiranih ispitanika svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem školovanja izražen u %:

Ispitanici su u prosjeku izrazito zadovoljni svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem školovanja. Prosjeak ocjene zadovoljstva je 4.43, što je izniman rezultat. Također, valja napomenuti kako su dodijeljene ocjene 5 (*Vrlo zadovoljan*) i 3 (*Ni zadovoljan ni nezadovoljan*), te ocjena koje iskazuju nezadovoljstvo (1 i 2) uopće nisu zastupljene.

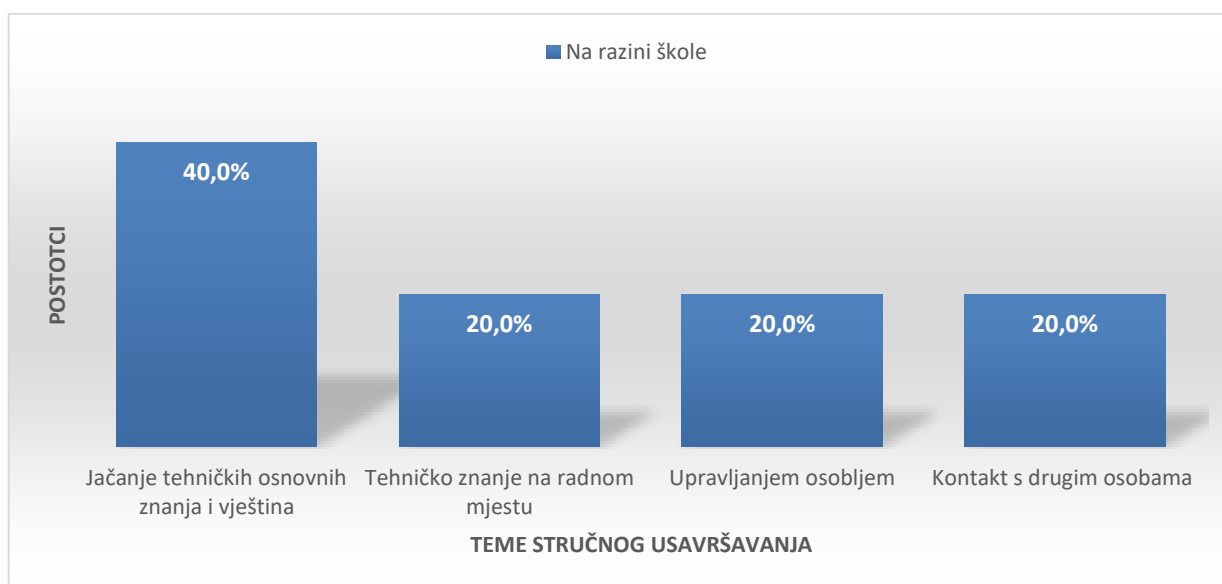
Slika 9: Distribucija zaposlenih anketiranih ispitanika prema stručnom usavršavanju na teret poslodavca:

Tablica 32: Distribucija zaposlenih ispitanika prema temama stručnog usavršavanja na teret poslodavca:

TEME STRUČNOG USAVRŠAVANJA	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Jačanje tehničkih osnovnih znanja i vještina	2	0	0	0	2
Tehničko znanje na radnom mjestu	1	0	0	0	1
Upravljanjem osobljem	1	0	0	0	1
Kontakt s drugim osobama	1	0	0	0	1
UKUPNO	5	0	0	0	5

Grafikon 31: Distribucija zaposlenih ispitanika prema temama stručnog usavršavanja na teret poslodavca u %:

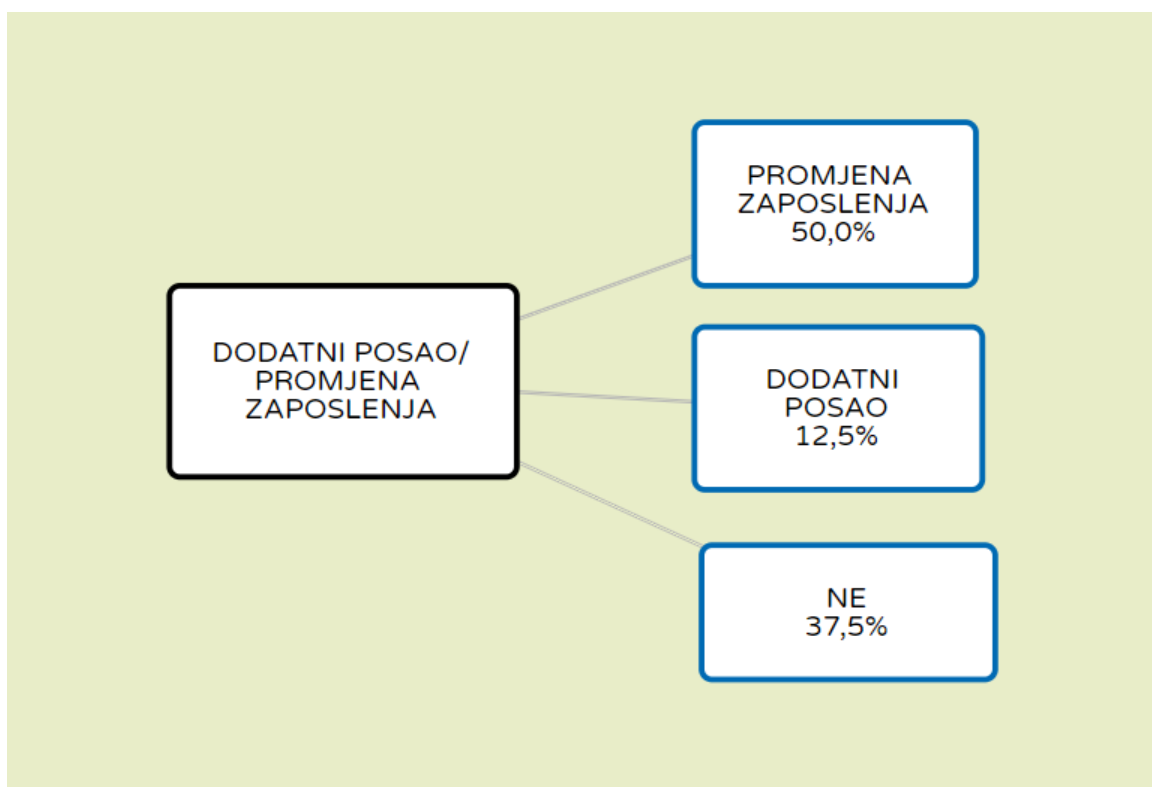
Tri četvrtine zaposlenih ispitanika se stručno usavršava na teret poslodavca, što pokazuje da je poslodavcima bitno napredovanje i osposobljavanje djelatnika.

Kao tema stručnog usavršavanja ističe se *Jačanje tehničkih osnovnih znanja i vještina* (40%), dok su ostale teme jednako zastupljene.

Tablica 33: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema željama za dodatnim poslom ili promjeni zaposlenja:

OPIS	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
DA, traženje dodatnog posla	1	0	0	0	1
DA, promjena zaposlenja	4	0	0	1	3
Ne želi promjenu	3	0	0	1	2
UKUPNO	8	0	0	2	6

Slika 10: Distribucija anketiranih zaposlenika prema željama za dodatnim poslom ili promjeni zaposlenja u %:

Manji broj trenutno zaposlenih sudionika istraživanja ne želi promijeniti posao, njih 37,5%. Nasuprot tome, većina njih 62,5% želi promijeniti posao ili naći dodatni posao.

Ovakav rezultat može djelovati iznenađujuće ili zbunjujuće s obzirom da je rezultat zadovoljstva trenutnim poslom (uz povezanost s područjem školovanja) vrlo visok. Unatoč tome, pola ispitanika želi promijeniti posao.

Tablica 34: Distribucija zaposlenih ispitanika prema želji za rad u inozemstvu:

OPIS	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Razmatram odlazak u inozemstvo	2	/	/	1	1
Primio sam ponudu za rad u inozemstvu	1	/	/	0	1
Ništa od navedenog	5	/	/	1	4
UKUPNO	8	/	/	2	6

25% ispitanika (od onih koji su odgovorili na pitanje) razmatra odlazak u inozemstvo, dok je samo jedna osoba navela da je primila ponudu za rad u inozemstvu. Za pretpostaviti je da ostatak ispitanika ne razmatra odlazak u inozemstvo, ali niti negira tu mogućnost.

3.2.2. Procjena razine potrebe općih generičkih kompetencija na njihovom trenutnom radnom mjestu

Tablica 35: Distribucija ocjena ispitanika potrebnih kompetencija u trenutnom zaposlenju:

VJEŠTINE/KOMPETENCIJE	Prosjek	Ocjena					N
		Nimalo		U velikoj mjeri			
		1	2	3	4	5	
Vladanje strukovnim znanjima i vještinama	3,25	0	3	2	1	2	8
Sposobnost razvoja novih ideja i rješenja u struci	3,38	0	3	2	0	3	8
Sposobnost zalaganja za sebe i svoje ciljeve	4,00	0	0	3	2	3	8
Sposobnost prilagodbe promjenjivim uvjetima	3,63	1	0	3	1	3	8
Sposobnost za poticanje drugih na suradnju	3,57	0	0	4	2	1	8
Donošenje odluka i rješavanje problema	3,63	0	0	5	1	2	8
Sposobnost preispitivanja vlastitih i tuđih ideja	3,63	0	1	3	2	2	8
Sposobnost učinkovitog djelovanja prema zadanom zadatku	3,75	0	1	3	1	3	8
Sposobnost učinkovitog organiziranja svojih radnih zadataka	3,75	0	1	3	1	3	8
Sposobnost produktivnog rada sa drugima	3,50	0	2	3	0	3	8
Sposobnost rada pod pritiskom	3,88	0	1	3	0	4	8
Korištenje stranih jezika u govoru i pismu	3,50	0	1	4	1	2	8
Osjećaj pripadnosti struci	3,14	1	1	3	0	2	8
Vještine učenja i usvajanja novih znanja	3,50	0	1	4	1	2	8
Učinkovito korištenje vremena	4,00	0	0	4	0	4	8
Pisanje izvještaja, bilješki i drugih službenih dokumenata	3,25	1	0	4	2	1	8

U prosjeku su iskazane generičke kompetencije koje su potrebne na radnim mjestima, a ispitanici su ih ranije vrednovali visokim ocjenama kao one usvojene u Ekonomskoj i trgovačkoj školi u Dubrovniku. Stoga, moguće je zaključiti kako su im te kompetencije uvelike koristile u kvalitetnom obavljanju poslova.

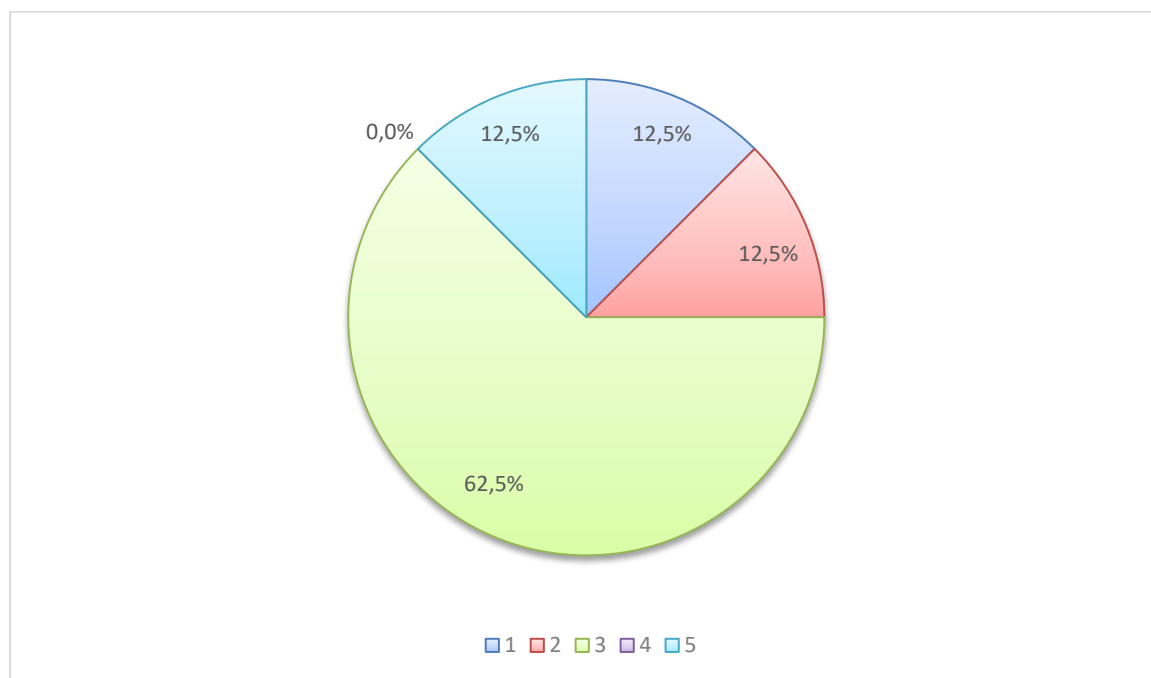
Natprosječno pozitivno ocijenili su usvojenost trinaest od šesnaest kompetencija. Najistaknutije s rasponom prosječne ocjene od 3.75 do 4.0 (od najviše prema najnižoj) su: sposobnost zalaganja za sebe i svoje ciljeve, učinkovito korištenje vremena, sposobnost rada pod pritiskom, sposobnost učinkovitog djelovanja prema zadanom zadatku i sposobnost učinkovitog organiziranja svojih radnih zadataka.

3.2.3. Usporedba procijenjene razine generičkih kompetencija usvojenih tijekom obrazovanja i procijenjene razine njihove upotrebe na trenutnom radnom mjestu

Tablica 36: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema procjeni stečenih znanja i vještina u prethodnom obrazovanju i njihova korisnost u trenutnom poslu:

VJEŠTINE/KOMPETENCIJE	Prosjek	Ocjena					N
		Uopće ne koriste		Koriste se u velikoj mjeri			
		1	2	3	4	5	
Povezanost s područjem školovanja	2,88	1	1	5	1	1	8

Grafikon 32: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema procjeni stečenih znanja i vještina u prethodnom obrazovanju i njihova korisnost u trenutnom poslu izražena u %:

Ispitanici su procijenili da je korist od stečenih znanja i vještina koje su stekli u prethodnom obrazovanju mala te da im nije uvelike pomogla na trenutnom radnom mjestu.

Tablica 37: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov trenutni posao:

RAZINA KVALIFIKACIJE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Viša razina	0	/	/	0	0
Trenutna razina	4	/	/	0	4
Niža razina	3	/	/	2	1
Bez kvalifikacije	1	/	/	0	1
UKUPNO	8	/	/	2	6

Grafikon 33: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov trenutni posao izraženo u %

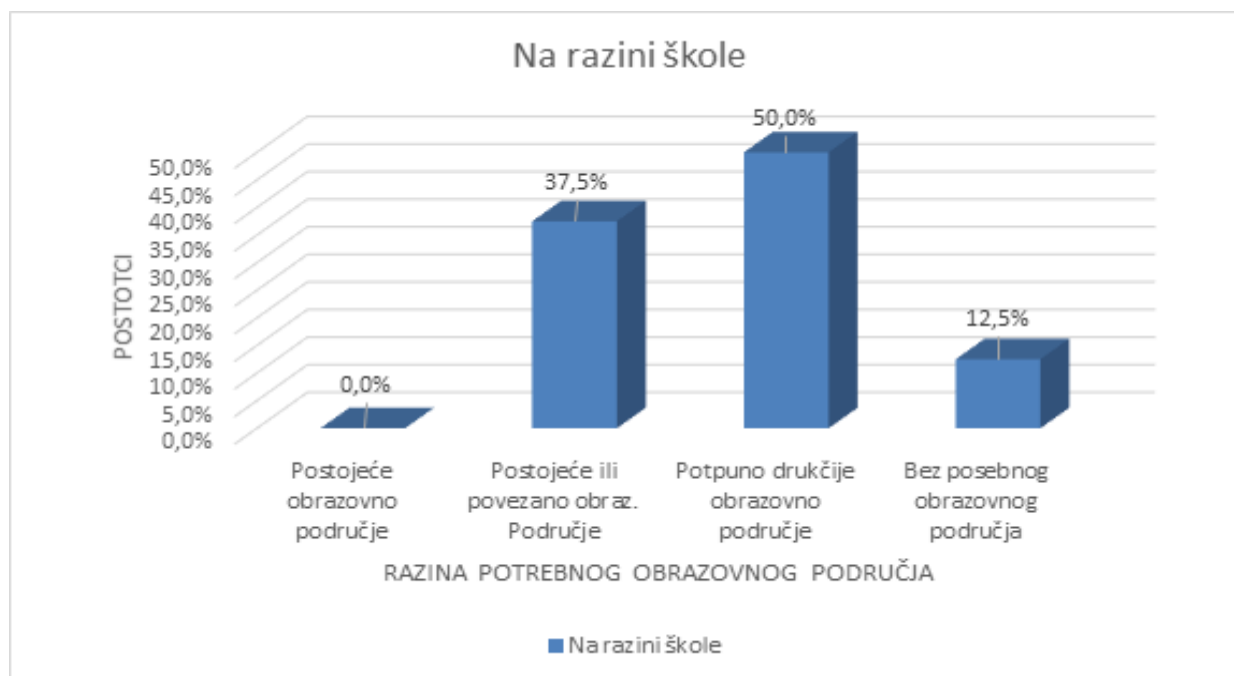

Pri ispitivanju mišljenja sudionika o razini kvalifikacije koja je potrebna za obavljanje njihovoga trenutnog posla, njih pola smatra da im je potrebna trenutna razina kvalifikacije, dok nešto više od trećine njih drži da im je niža razina kvalifikacije dovoljna za trenutni posao. Samo jedna osmina smatra da se bez kvalifikacije može obavljati taj posao.

Tablica 38: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov trenutni posao:

MIŠLJENJE	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Postojeće obrazovno područje	0	/	/	0	0
Postojeće ili povezano obraz. područje	3	/	/	0	3
Potpuno drukčije obrazovno područje	4	/	/	2	2
Bez posebnog obrazovnog područja	1	/	/	0	1
UKUPNO	8			2	6

Grafikon 34: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov trenutni posao izražen u %:

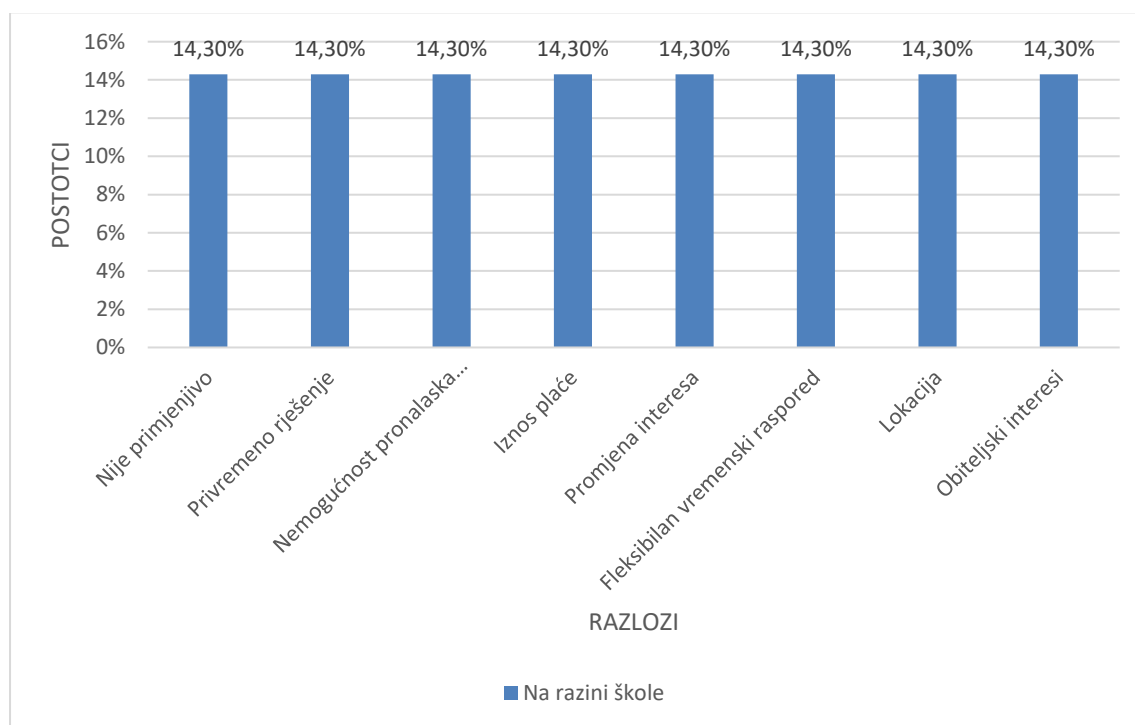
Što se tiče mišljenja o obrazovnom području koje je potrebno za obavljanje njihovog trenutnog posla, polovica njih smatra da je potrebno potpuno drugačije obrazovno područje, dok nešto više od trećine smatra da im je potrebno postojeće ili povezano obrazovno područje. Osmi ispitanika misli da za obavljanje njihovog trenutnog posla nije potrebno posebno obrazovno područje, a nema ispitanika koji misle da je postojeće obrazovno područje potrebno za obavljanje njihovog trenutnog posla.

Kao i ranije, bitno je uzeti u obzir djelatnosti poslodavaca kod kojih su sudionici zaposleni te uočiti da ti poslovi uglavnom ne pripadaju struci za koju su se ispitanici školovali; unatoč tome što se ne radi o prvom zaposlenju, već su sudionici nastavili graditi karijeru u području koje nije toliko blisko završenoj struci.

Tablica 39: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog trenutnog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili:

RAZLOG	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Nije primjenjivo	1	/	/	0	1
Privremeno rješenje	1	/	/	0	1
Nemogućnost pronalaska odgovarajućeg posla	1	/	/	0	1
Iznos plaće	1	/	/	0	1
Trenutni posao nudi sigurnost	1	/	/	1	0
Promjena interesa	1	/	/	1	0
Lokacija	1	/	/	0	1
UKUPNO	7	/	/	2	5

Grafikon 35: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog trenutnog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili u %:

U odnosu na razloge odabira prvog posla - gdje se *Privremeno rješenje* isticalo kao dominantan odgovor, kod razloga odabira trenutnog posla, iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili, primjetna je ujednačena zastupljenost većine ponuđenih odgovora. Odgovore koje sudionici nisu odabrali kao razlog trenutnog zaposlenja su: *Fleksibilnost vremenskog rasporeda* i *Obiteljski interesi*.

Tablica 40: Distribucija ocjene primjenjivosti navedenih karakteristika posla na sadašnjem poslu anketiranih ispitanika:

KARAKTERISTIKE POSLA	Prosjek	Ocjena					N
		Nimalo		U velikoj mjeri			
		1	2	3	4	5	
Zanimljivi radni zadaci	3,38	1	1	1	4	1	8
Samostalnost u izboru i izvršavanju radnih zadataka	3,50	1	1	2	1	3	8
Sigurnost posla	3,88	1	0	1	3	3	8
Mogućnost učenja novih stvari	3,75	0	2	1	2	3	8
Dobra plaća	4,00	0	0	3	2	3	8
Novi profesionalni izazovi	3,63	1	1	1	2	3	8
Dobre mogućnosti razvoja karijere	3,63	0	2	1	3	2	8
Dovoljno vremena za slobodne aktivnosti	3,75	0	1	2	3	2	8
Društveni ugled	3,63	0	1	3	2	2	8
Mogućnost da radim nešto korisno za društvo	3,00	0	2	5	0	1	8
Dobre mogućnosti kombiniranja poslovnih i obiteljskih obveza	3,50	0	1	3	3	1	8

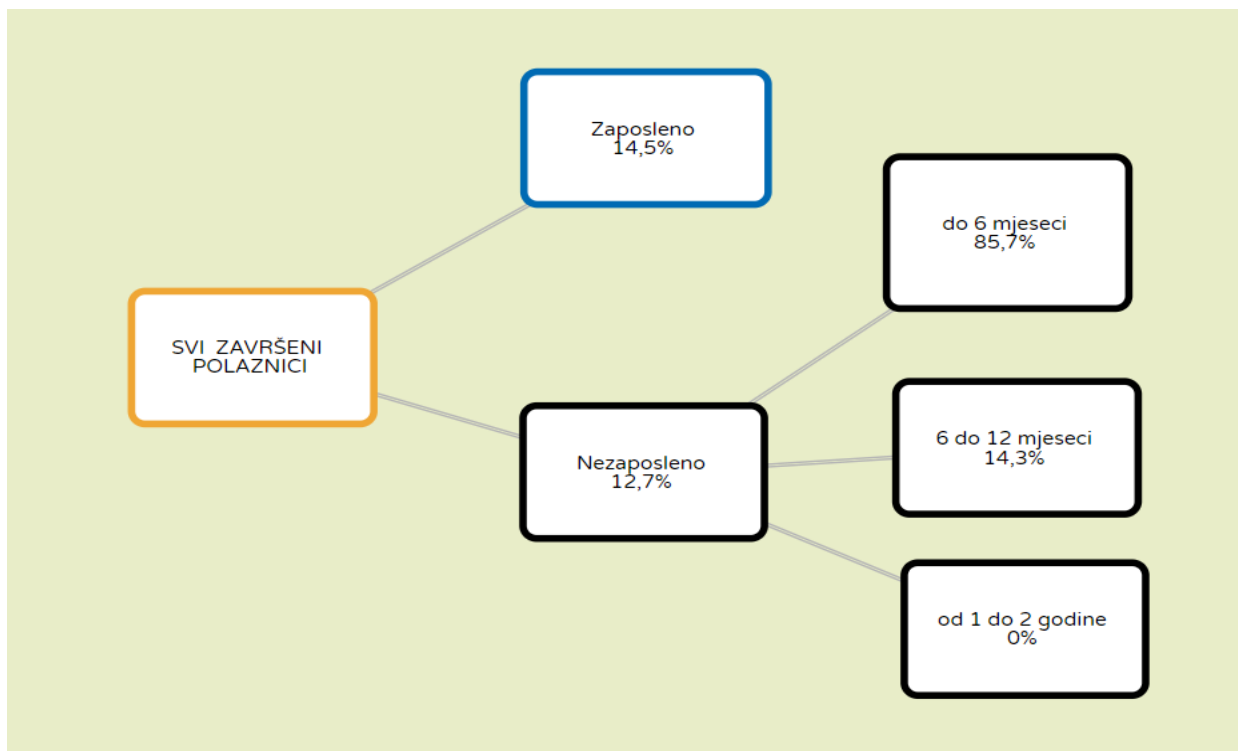
Ispitanici su ocijenili natprosječno pozitivno navedene karakteristike posla koje su im primjenjive na trenutnom radnom mjestu. Četirima najvažnijim karakteristikama smatraju: dobru plaću, sigurnost posla, mogućnost učenja novih stvari te dovoljno vremena za slobodne aktivnosti.

Najmanje primjenjivim karakteristikama od ponuđenih smatraju: zanimljive radne zadatke i mogućnost da rade nešto korisno za društvo.

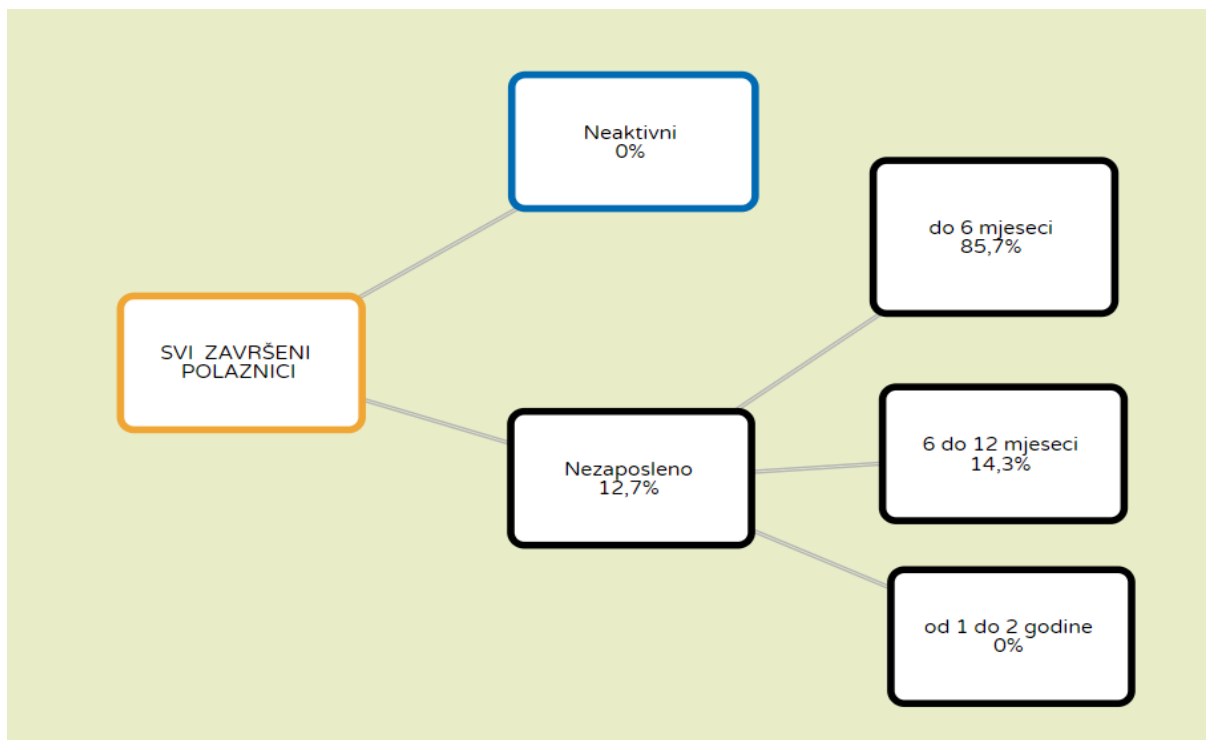
Za pretpostaviti je da je zaposlenim ispitanicima vlastita egzistencija na prvom mjestu, dok doprinosu zajednici prednjači slobodno vrijeme i mogućnost usavršavanja.

3.3. Osobe bez posla

Slika 11: Prikaz nezaposlenih ispitanika prema dužini statusa nezaposlenosti

Slika 12: % raspodjela nezaposlenih ispitanika prema vremenu statusa nezaposlenosti

Od ukupnog broja sudionika, jedna osmina je nezaposlena. Velika većina nezaposlenih (85,7%) ima taj status do 6 mjeseci, dok znatno manji broj njih je nezaposlen od pola godine do godinu dana. Srećom, oni koji su nezaposleni dulje od godinu dana nisu zastupljeni, kao i onih koji su neaktivni.

3.3.1. Nezaposleni

Tablica 41: Distribucija nezaposlenih ispitanika prema traženju posla u protekla 4 tjedna:

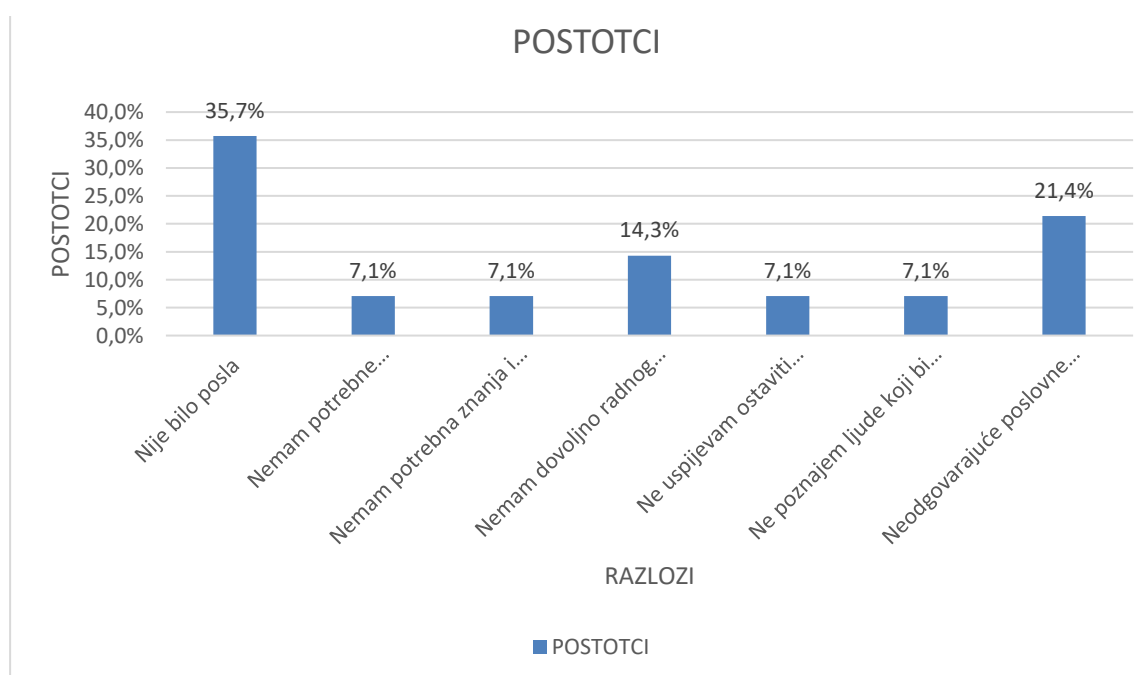
ODGOVOR	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
DA	7	1	/	3	3
NE	0	0	/	0	0
UKUPNO	7	1	/	3	3

Svi nezaposleni sudionici izjasnili su se kao aktivni u traženju zaposlenja tijekom protekla četiri tjedna.

Tablica 42: Distribucija ispitanika prema razlozima zbog kojih nisu mogli naći posao:

RAZLOG	Na razini škole	Ekonomist	Ekonomska gimnazija	Komercijalist	Poslovni tajnik
Nije bilo posla	5	1	/	1	3
Nemam potrebne kvalifikacije	1	0	/	1	0
Nemam potrebna znanja i vještine	1	0	/	1	0
Nemam dovoljno radnog iskustva	2	1	/	1	0
Ne uspijevam ostaviti dobar dojam na razgovoru za posao	1	0	/	0	1
Ne poznajem ljude koji bi mi mogli pomoći	1	0	/	1	0
Poslodavci zapošljavanju preko veze	3	1	/	1	1
UKUPNO	14	3	/	6	5

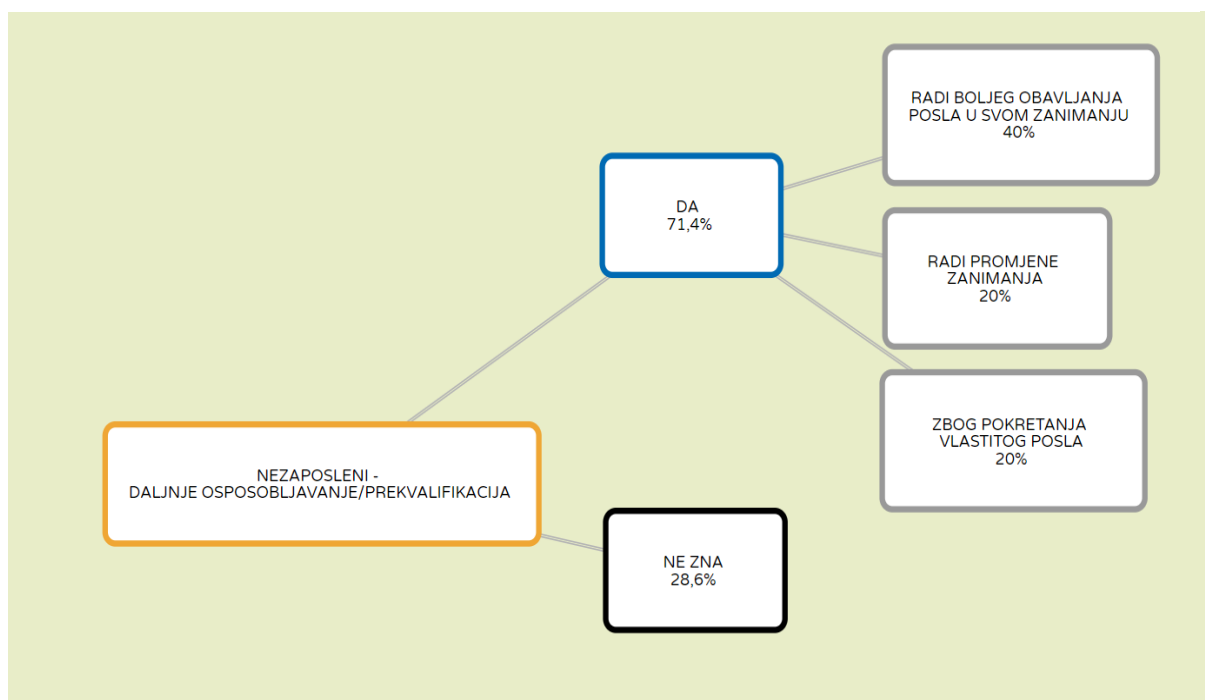
Grafikon 36: Distribucija ispitanika prema razlozima zbog kojih nisu mogli naći posao u %:

Od mogućih razloga nezaposlenosti, kao primaran razlog ističe se odgovor *Nije bilo posla* (35,7%) nakon kojeg slijedi izostanak odgovarajućih poslovnih ponuda (21,4%). Sedmina ispitanika misli da je razlog nezaposlenosti manjak radnog iskustva. Ostali ponuđeni odgovori zastupljeni su u jednakoj mjeri.

U odnosu na prethodne rezultate kada je broj nezaposlenih bio znatno manji, sadašnji rezultati su nešto lošiji. S obzirom da se kao dominantan razlog ističe odgovor *Nije bilo posla*, moguće je to povezati s gospodarskom krizom koja je uzrokovana pandemijom koronavirusa.

Slika 13: % distribucija nezaposlenih prema mogućnosti daljnjeg osposobljavanja/prekvalifikacije:

Na pitanje o mogućnosti daljnjeg osposobljavanja ili prekvalifikacije, nezaposleni ispitanici su većinski potvrdno odgovorili (71,4%), dok preostali dio ne zna. Nezaposleni sudionici najviše su motivirani za rad na sebi radi boljeg obavljanja posla u svom zanimanju, a preostali dio podjednako razmišlja o promjeni zanimanja, pokretanju vlastitog posla ili nečem drugom (20%).

3.3.2. Neaktivni

Kao što je prethodno spomenuto, niti jedan sudionik istraživanja nije se izjasnio kao neaktivan u aspektu traženja zaposlenja što je svakako pozitivno.

4. ZAKLJUČAK

4.1. Osnovni nalazi

Metodologija

Anketni upitnik ispunilo je 74% od ukupnog broja završenih učenika koji su dali privolu za sudjelovanje u projektu praćenja učenika. Stopa povrata znatno je veća u odnosu na prvo anketiranje kada je anketni upitnik ispunilo 57% završenih učenika koji, prije slanja motivacijskog pisma neposredno pred početak anketiranja, nisu bili upoznati s projektom praćenja.

Tijekom oba anketiranja provodili smo slične aktivnosti koje su se pokazale prilično učinkovite, a bile su vezane uz motiviranje učenika da odgovore na upitnik. Tako smo završenim učenicima slali grupne WhatsApp/Viber motivacijske poruke, a putem WhatsApp/Viber poruka slali smo i zamolbe njihovim roditeljima da potaknu svoju djecu da odgovore na upitnik. Iskoristili smo i situaciju što neki od završenih učenika imaju mlađeg brata ili sestru koji trenutno pohađaju našu školu, pa su i oni bili angažirani u upućivanju poziva i motivaciji ispitanika na ispunjavanje upitnika. Značajnu podršku u smislu motiviranja učenika da odgovore na upitnik pružali su razrednici i predmetni nastavnici koji su bili mentori učenicima u raznim projektima i natjecanjima.

U cilju postizanja još veće stope povrata, planiramo učenicima završnih razreda prezentirati dobivene rezultate na satovima razrednog odjela, te im na taj način još više približiti projekt praćenja i motivirati ih da sudjeluju u njemu.

Obrazovne i radne karijere

Pri sagledavanju razloga za odabir škole može se zaključiti da završeni učenici nisu imali značajno izražene motive za upis škole ili određenog obrazovnog programa. Rezultati prvog istraživanja pokazali da su svi razlozi za odabir škole ili određenog obrazovnog programa rangirani ispod razine indiferentnosti, dok je pri drugom istraživanju malo iznad razine indiferentnosti bio naveden savjet roditelja/ rodbine kao najvažniji razlog za odabir škole ili određenog obrazovnog programa .

Dobiveni rezultati ukazuju da je prilikom planiranja upisa i promocije programa naše škole potrebno poraditi na ojačavanju elemenata koji bi mogli doprinijeti boljim rezultatima upisa. Konkretno, trebali bi približiti učenicima poslove koje mogu raditi sa stečenom kvalifikacijom.

Završeni učenici daju visoke ocjene zadovoljstvu završenom školom i pojedinim obrazovnim programima, što ukazuje na kvalitetu rada škole, te potiče sve sudionike nastavnog procesa na daljnji napredak u cilju cjelovitog ostvarivanja vizije i misije škole.

U pogledu zadovoljstva pojedinim aspektima završenih obrazovnih programa sudionici su najzadovoljniji razinom stečenih općih znanja, dok su najmanje zadovoljni stručnom praksom kod poslodavca. Dobivene povratne informacije od velikog su značaja školi jer visokom razinom stečenih općih znanja učenicima se pruža veća mogućnost nastavka školovanja. Već rezultati prvog praćenja učenika pokazali su kako većina naših učenika nastavlja obrazovanje što znači da smo škola koja ima potencijala uspješno pripremiti učenike za upisivanje programa obrazovanja na višim razinama. Budući da je državna matura preduvjet za nastavak obrazovanja na višoj razini, ojačali smo aktivnosti usmjerene na još bolju pripremu učenika za polaganje ispita iz obveznih

predmeta na državnoj maturi. Iznenadio nas je podatak da je 87.5% završenih učenika upisao studij nakon godinu dana pauze, s obzirom na činjenicu da su položili državnu maturu i stekli uvjete za upis na željeni studij. To može ukazivati na specifičnost učenika koji pohađaju našu školu za koje mislimo da trebaju i traže stalno praćenje i poticanje. Najvjerojatnije takvu podršku i pomoć ne dobivaju na 1. godini fakulteta što utječe na privremeno odustajanje od visokog školstva. Također, pretpostavljamo da je novonastala situacija s pandemijom utjecala na nastavak školovanja naših učenika. Studiranje izvan mjesta stanovanja ipak zahtjeva dobar materijalni status.

Obavljanje stručne prakse kod poslodavca u oba istraživanja pokazalo se kao najlošije ocijenjena karakteristika naših obrazovnih programa. Ta nas je činjenica potaknula da u ovom području potražimo bolja rješenja i poboljšanja. Tako smo za učenike smjera poslovni tajnik tražili od našeg osnivača da bude poslodavac za određeni broj učenika, tajništvo škole je postalo mjesto za obavljanje stručne prakse, kao i institucije HZMO, neke općine i sud.

Tranzicija iz obrazovanja na posao

Jedan od ciljeva projekta praćenja je dobiti uvid u zapošljivost završenih učenika na razini škole i pojedinih obrazovnih programa koji se u njoj izvode.

Kao što je već istaknuto, protekla dva istraživanja su pokazala da većina naših učenika nakon završenog srednjoškolskog obrazovanja nastavlja svoje školovanje na višoj razini. U prvom istraživanju postotak onih koji nastavljaju školovanje iznosio je 88.5% , pa zbog malog uzorka nismo analizirali prikupljene informacije o zapošljivosti završenih učenika na tržištu rada. Postotak nastavka školovanja završenih učenika u drugom istraživanju je manji za 15.8% u odnosu na prethodno, odnosno 27.3% završenih učenika je postalo aktivno na tržištu rada.

Rezultati pokazuju da je jednak broj ispitanika zaposlen i u privatnom i u javnom sektoru, a prema tipu ugovora o radu za prvi posao najviše ih je zaposleno na određeno vrijeme. Prema djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojoj su ispitanici radili svoj prvi posao, vidljivo je da poslovi uglavnom spadaju u ostale uslužne djelatnosti, dok veliki broj ispitanika ne zna u koju se skupinu djelatnosti ubraja posao kojeg obavljaju. Najveći je broj ispitanika koji su pronašli prvi posao na način da ih je informirao ili uputio član obitelji ili rođak. Nije zanemarivo da je jedna četvrtina ispitanika samoinicijativno kontaktirala poslodavce i na taj način stupila u radni odnos.

Od velike je važnosti za školu dobiti povratne informacije o korisnosti stečenih znanja i vještina za obavljanje poslova u struci. Prema ocjenama ispitanika može se zaključiti da stečena znanja i vještine uglavnom ne koriste tijekom obavljanja prvog posla i da im je za taj posao potrebno potpuno drugo obrazovno područje. Važno je uzeti u obzir djelatnosti poslodavaca kod kojih su ispitanici zaposleni te uočiti da poslovi koje obavljaju uglavnom ne pripadaju struci za koju su se školovali i da te poslove smatraju privremenim rješenjem. Iako su naveli dane koriste stečena znanja iz struke smatramo da nisu svjesni da stečena znanja mogu primijeniti i na poslovima koji nisu izravno povezani sa strukom i da ih u tom smjeru moramo osvještavati. Drugim riječima, postoji široki spektar poslova koji završeni učenici mogu raditi. Prema našem mišljenju kvaliteta škole se ogleda i u tome kako se učenici mogu snaći na poslovima koji nisu izravno povezani s našom strukom. U većini poslova danas važne su komunikacijske i prezentacijske vještine,

digitalne kompetencije, poduzetnička inicijativa i slične tzv. meke vještine koje se razvijaju kod učenika u našoj školi.

Primarni razlog napuštanja prvog posla je istek ugovora na određeno vrijeme, a slijedi ga pronalazak drugog posla, što je karakteristika današnjeg tržišta rada.

Prije početka rada na trenutnom poslu 87.5% zaposlenih ima prethodno radno iskustvo. Iako su u prosjeku izrazito zadovoljni svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem obrazovanja, većina njih želi promijeniti posao ili naći dodatni posao.

Nezaposlena je jedna osmina od ukupnog broja ispitanika. Velika većina nezaposlenih ima taj status do šest mjeseci, dok je znatno manji broj nezaposleno od šest mjeseci do godine dana. Nema ispitanika koji su nezaposleni dulje od godine dana, kao i onih koji su neaktivni u traženju posla.

4.2. Zaključci i preporuke

Provedbom projekta praćenja učenika nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja dobili smo korisne informacije o iskustvima završenih učenika tijekom njihovog obrazovanja u našoj školi, podatke o njihovoj zapošljivosti, kao i o nastavku obrazovanja na višoj razini. Osvijestili smo svoje prednosti kao i nedostatke, te nas je projekt dodatno potaknuo da razmišljamo o rješenjima s kojima bismo uklonili nedostatke, a ojačali naše prednosti.

Projekt preporučujemo svim školama jer on daje gotovo rješenje koje samo treba primijeniti u praksi kako bi se dobili podaci na temelju kojih se može razvijati strategija škole. Strategija razvoja naše škole temelji se i na suradnji koju želimo razvijati s našim završenim učenicima.

5. DODATAK IZVJEŠTAJU

5.1. ISKUSTVO ŠKOLA U PROVEDBI PRAĆENJA UČENIKA NAKON ZAVRŠETKA ŠKOLOVANJA

Vaš primjer može potaknuti druge škole da se uključe ili pokrenu praćenje učenika nakon završetka školovanja te im za to dati vrijedne savjete i iskustva iz prve ruke. U tu svrhu i uz vašu dozvolu, dijelove vaših odgovora bismo javno objavili (npr. u publikaciji priručnika za praćenje učenika nakon završetka školovanja ili na web stranicama Agencije).

1. Zašto ste se uključili u pilot projekt praćenja učenika nakon završetka školovanja? Koja je bila vaša motivacija, što ste time htjeli postići?

Nekoliko godina prije uključivanja u ovaj projekt, kroz proces samovrjednovanja kojeg aktivno provodimo od 2012. godine, postali smo svjesni postojanja potrebe praćenja naših učenika nakon završene srednje škole. Dugo smo razmišljali koje bi aktivnosti trebali pokrenuti kako bi doznali u kojem smjeru se razvijaju naši učenici. Smatrali smo da su iskustva naših učenika nakon srednje škole dobri primjeri za sve potencijalne učenike koji bi mogli ili željeli upisati naše programe obrazovanja.

Do početka ovog projekta nismo imali cjeloviti uvid u zapošljivost i razvoj karijera naših učenika nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja. S ovim projektom koji je bio za nas gotovo rješenje (gotov proizvod) koje se samo treba primijeti u praksi, dobili smo kvalitetne povratne informacije koje nam pomažu u procjeni i unapređenju kvalitete rada škole.

2. Koje su glavne koristi provedbe praćenja učenika nakon završetka školovanja za vašu školu?

Provedbom ovog projekta dobili smo korisne informacije o iskustvima završenih učenika tijekom njihovog obrazovanja u našoj školi, dobili smo podatke o njihovoj zapošljivosti kao i nastavku obrazovanja na višoj razini. Osvijestili smo svoje prednosti kao i nedostatke te nas je projekt dodatno potaknuo da razmišljamo o rješenjima s kojima bismo uklonili nedostatke, a pojačali naše prednosti.

3. Kako ste koristili ili planirate koristiti podatke dobivene praćenjem učenika za unapređenje rada škole?

Analiza rezultata provedenog istraživanja ukazala nam je na naše nedostatke odnosno područja u kojima imamo moramo unaprijediti svoj rad. Već rezultati prvog praćenja učenika pokazali su kako većina naših učenika nastavlja obrazovanje što znači da smo škola koja ima potencijala uspješno pripremiti učenike za upisivanje programa obrazovanja na višim razinama. Budući da je Državna matura preduvjet za nastavak obrazovanja na višoj razini, ojačali smo aktivnosti usmjerene na još bolju pripremu učenika za polaganje ispita iz obveznih predmeta na Državnoj maturi.

Analiza procjene razloga za odabir škole pokazala je da je pri odabiru škole kod naših učenika ipak presudan savjet roditelja. Ovu činjenicu potrebno je koristiti prilikom planiranja upisa i promocije programa naše škole.

Obavljanje stručne prakse kod poslodavca se u oba istraživanja pokazalo kao najlošije ocijenjena karakteristika naših obrazovnih programa. Činjenica je da prema programu za zanimanje ekonomist učenici uopće nemaju stručne prakse, a ostali učenici koji pohađaju četverogodišnje programe imaju stručnu praksu u trajanju od sve 80 sati godišnje i to nakon završetka škole. Jedino učenici trogodišnjeg programa prodavač imaju praksu (trgovačka praksa) koji ovim istraživanjem nisu bili obuhvaćeni jer ih u toj godini istraživanja nažalost, nismo imali. Važno je istaknuti da su nas ocjene stručne prakse potaknule da u ovom području tražimo bolja rješenja i poboljšanja. Tako smo za poslovne tajnike tražili od našeg osnivača da bude poslodavac za određeni broj učenika, sama škola (tajništvo) je za učenike smjera poslovni tajnik postala mjesto za obavljanje stručne prakse te institucije kao što su HZMO, neke općine i sud. Istraživanje je pokazalo da učenici smjera ekonomist uglavnom nisu svjesni da njihov smjer nema stručne prakse kao što to imaju ostali programi u našoj školi i da su aktivnosti u vježbeničkim tvrtkama (vježbenička tvrtka je obvezni predmet koji se provodi u školi) ocjenjivali kao stručnu praksu.

4. Kako je protekao proces praćenja (od anketiranja do analize i pisanja izvještaja)? Što je bilo najizazovnije? Je li bilo poteškoća?

Proces praćenja protekao je prema planu kojeg smo unaprijed dogovorili za svaki pojedini dio. Najizazovnije tijekom praćenja je bilo pronalaženje pravog načina motiviranja završenih učenika da odgovore na upitnik. Poteškoće nam je stvarala činjenica da je jedna od razrednica zbog bolesti bila na bolovanju i nije sudjelovala u projektu. Uključili smo predmetne nastavnike koji su predavali u tom razredu, ali to se nije pokazalo dovoljno uspješnim rješenjem jer je stopa povrata ispunjenih upitnika bila svega 47%.

5. Tko je sve bio uključen u aktivnosti praćenja? Kako ste organizirali rad tima za praćenje? Kad pogledate unatrag, biste li drugačije organizirali rad? Je li nešto bilo posebno uspješno?

U prvoj fazi projekta, vezanoj uz anketiranje završenih učenika, u radu su sudjelovali koordinatorsamovrjednovanja i pedagog, a podršku u smislu motiviranja učenika da odgovore na upitnik pružali su razrednici i predmetni nastavnici koji su bili mentori učenicima u raznim projektima i natjecanjima. U drugoj fazi projekta, vezanoj uz analizu i pisanje izvješća, sudjelovali su: ravnateljica, koordinatorsamovrjednovanja, stručna služba (pedagog i psiholog) i nastavnica ekonomske skupine predmeta koja predaje Statistiku. Na početku provedbe anketiranja napravili smo plan aktivnosti za koje smo smatrali da će biti učinkovite u motiviranju učenika da sudjeluju u ovoj anketi. Tako su razrednici putem Viber/WhatsApp grupa koje imaju s učenicima obavijestili učenike o provođenju anketiranja i zamolili ih za sudjelovanje. Neki od razrednika imaju Viber/WhatsApp grupe s roditeljima završenih učenika, pa su na taj način poslali zamolbu i roditeljima da potaknu svoju djecu da ispune upitnik. Učenicima koji nisu ispunili upitnik, poziv sa zamolbom ispunjavanja uputili su njihovi nastavnici koji su im bili mentori u različitim projektima i natjecanjima (Erasmus projekti, Globe projekt, Sajam vježbeničkih tvrtki i sl.). Isto tako smo iskoristili i situaciju što neki od završenih učenika imaju mlađeg brata ili sestru koji trenutno

pohađaju našu školu, pa su i oni bili angažirani u upućivanju poziva i motivaciji ispitanika na ispunjavanje upitnika.

U drugoj fazi projekta, vezanoj uz analizu i pisanje izvješća, poslove smo podijelili na aktivnosti prijenosa podataka u izvješće i njihovo grafičko prikazivanje, interpretaciju dobivenih rezultata, te analizu i zaključke vezane uz mogućnost korištenja dobivenih rezultata za unaprjeđenje rada škole. Svaki član tima je prvo samostalno odradio svoj dio posla, a zatim je cijeli tim sudjelovao u doradi i pisanju cjelokupnog izvješća.

6. Kako biste prokomentirali dobivene rezultate anketiranja? Što vas je posebno iznenadilo, koje nove uvide bilo pozitivne ili negativne ste dobili? Na koji ste način podijelili rezultate s kolegama u školi, učenicima, vanjskim dionicima?

S obzirom da nam je ovo druga godina provođenja projekta praćenja završenih učenika, uz nove podatke koje smo dobili, zanimljiva nam je bila usporedba podataka. Iako su rezultati zadnjeg anketiranja pokazali da je 72.7% učenika naše škole nastavilo školovanje na stručnim i sveučilišnim studijima, taj je postotak ipak manji u odnosu na prethodno istraživanje kada je iznosio 88.5%. Indikator profesionalnih namjera je bio pristup učenika ispitima Državne mature, gdje je vrlo visoki postotak izlaznosti od 94.1% na prvom istraživanju pao na 85.2%. Ovaj pad se odnosi isključivo na smjer Poslovni tajnik gdje gotovo svaki drugi učenik nije pristupio polaganju ispita Državne mature. Važno je naglasiti da učenici naše škole svoje srednjoškolsko obrazovanje završavaju obranom završnog rada i nisu obvezni polagati ispite Državne mature.

Kod vrednovanja pojedinih aspekata škole u domeni organiziranja i provođenja obrazovnih programa i dalje najveću prosječnu ocjenu ima Pristupačnost i angažiranost nastavnika, a najniža je ponovo ocjena aspekta Povezanost škole s poslodavcima.

Rezultate provedenog projekta planiramo prezentirati i analizirati na sjednici Nastavničkog vijeća i na sastanku Povjerenstva za kvalitetu. Učenike završnih razreda upoznat ćemo s projektom praćenja i dobivenim rezultatima na satovima razrednog odjela. Cilj ove aktivnosti je zainteresirati i motivirati sadašnje maturante da nam daju privolu i sudjeluju u sljedećim anketiranjima. Meni osobno, kao nastavniku Matematike, rezultati su zanimljivi i kao mogući izvor podataka za osmišljavanje problemskih zadataka za učenike prvih razreda u nastavnoj cjelini „Prikaz i analiza podataka“ za usvajanje ishoda „Barata podatcima prikazanima na različite načine (MAT SŠ E.1.2.)“. Sličnu korist uviđa i nastavnica Statistike koja smatra da je uključivanjem u ovaj projekt dodatno osnažila i svoje kompetencije u području obrade i prikazivanja podataka.

7. Što biste poručili školama koje ne provode praćenje učenika, ali ih to zanima?

Uz dobro planiranje i organizaciju pojedinih faza praćenja, te podršku koju smo imali od strane Agencije, postupak praćenja završenih učenika nije bio toliko zahtjevan, a kao rezultat dobili smo zanimljive i vrlo korisne podatke koji su nam pomažu u unapređenju kvalitete rada škole. Projekt bi zaista preporučili svim školama jer on daje gotovo rješenje koje samo treba primijeti u praksi kako bi se dobili podaci na temelju kojih se može razvijati strategija škole. Strategija razvoja naše škole temelji se i na kontaktima i suradnji koju želimo razvijati s našim završenim učenicima.

Osvrt sastavile: (Suzana Đurđević i Marija Bazdan):

Suglasne smo s objavljivanjem osvrta ili dijela osvrta u javnim objavama (publikacije, web stranice) uz korištenje naših imena i prezimena te naziva škole.

Sadržaj slika:

Slika 1: Hodogram radnih i obrazovnih karijere svih završenih polaznika Ekonomske i trgovačke škole iz Dubrovnika godinu dana po završetku školovanja	8
Slika 2: Anketirani ispitanici s obzirom na njihovu aktivnost na tržištu rada izraženo u %:	31
Slika 3: Anketirani ispitanici prema vremenu kada su krenuli tražiti prvi posao izraženo u %:	32
Slika 4: Anketirani zaposleni ispitanici prema vrsti poslodavca kod kojeg su radili svoj prvi posao (%):	32
Slika 5: Anketirani zaposleni ispitanici prema tipu ugovora o radu za prvi posao (%):	33
Slika 6: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom jesu li stupili u radni odnos nakon prvog posla (%):	43
Slika 7: Postoci ispitanika prema zaposlenosti i podjela zaposlenih s obzirom na vrstu organizacije kojoj pripada poslodavac za kojeg rade:	44
Slika 8: Postotci ispitanika prema radnom odnosu prije početka rada na trenutnom poslu:	44
Slika 9: Distribucija zaposlenih anketiranih ispitanika prema stručnom usavršavanju na teret poslodavca:	48
Slika 10: Distribucija anketiranih zaposlenika prema željama za dodatnim poslom ili promjeni zaposlenja u %: ..	49
Slika 11: Prikaz nezaposlenih ispitanika prema dužini statusa nezaposlenosti	58
Slika 12: % raspodjela nezaposlenih ispitanika prema vremenu statusa nezaposlenosti	58
Slika 13: % distribucija nezaposlenih prema mogućnosti daljnjeg osposobljavanja/prekvalifikacije:	60

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 1: Distribucija anketiranih ispitanika prema vrsti obrazovnog programa i spolu	9
Grafikon 2: Distribucija ispitanika prema domaćinstvu u kojem žive:	10
Grafikon 3: Distribucija članova domaćinstva anketiranih ispitanika	10
Grafikon 4: Distribucija stupnja obrazovanja roditelja anketiranih ispitanika	12
Grafikon 5: Distribucija važnosti razloga za odabir škole anketiranih ispitanika po obrazovnim programima	14
Grafikon 6: Procjena zadovoljstva završenim obrazovnim programima	15
Grafikon 7: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika završenih obrazovnih programa	16
Grafikon 8: Distribucija prosjeka procjene zadovoljstva završenom srednjom školom po obrazovnim programima anketiranih ispitanika	17
Grafikon 9: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika pohađane škole: (prosječna ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan)):	18
Grafikon 10: Distribucija prosječnih ocjena anketiranih ispitanika u posljednjem razredu srednje škole po obrazovnim programima	20
Grafikon 11: Distribucija stupnja angažmana anketiranih ispitanika	21
Grafikon 12: Distribucija ispitanika prema pristupu ispitima državne mature izražen u %:	22
Grafikon 13: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na povezanost povremenih poslova i donošenje odluka što raditi nakon srednje škole izražen u %:	24
Grafikon 14: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na spremnost donošenja odluka o budućoj karijeri po završetku srednje škole izražen u %:	26
Grafikon 15: Distribucija anketiranih ispitanika prema procjeni razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja izraženo u %:	28
Grafikon 16: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na upis studija nakon završene srednje škole u %:	29
Grafikon 17: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na vrstu studija koju su upisali:	30
Grafikon 18: Distribucija zaposlenih ispitanika na razini cijele škole prema vremenu kada su započeli tražiti prvi posao u %:	34
Grafikon 19: Distribucija zaposlenih ispitanika po smjerovima prema vremenu kada su započeli tražiti prvi posao u %:	34
Grafikon 20: Distribucija ispitanika na razini cijele škole prema načinu pronalaska prvog posla u %:	35
Grafikon 21: Distribucija ispitanika po smjerovima prema načinu pronalaska prvog posla u %:	36
Grafikon 22: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojem su radili svoj prvi posao (%):	37

Grafikon 23: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov prvi posao:.....	38
Grafikon 24 Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov prvi posao izraženo u %	39
Grafikon 25: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog prvog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili izražen u %:	40
Grafikon 26: : Zadovoljstvo ispitanika svojim prvim poslom izraženo u % (1-vrlo nezadovoljan; 5 - vrlo zadovoljan):	41
Grafikon 27: Distribucija ispitanika prema razlogu napuštanja svog prvog posla u %:.....	42
Grafikon 28: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi tvrtka u kojoj rade prikazano u %:.....	45
Grafikon 29: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla u %:: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla u %:	46
Grafikon 30: Distribucija zadovoljstva anketiranih ispitanika svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem školovanja izražen u %:	47
Grafikon 31: Distribucija zaposlenih ispitanika prema temama stručnog usavršavanja na teret poslodavca u %: 48	
Grafikon 32: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema procjeni stečenih znanja i vještina u prethodnom obrazovanju i njihova korisnost u trenutnom poslu izražena u %:	52
Grafikon 33: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov trenutni posao izraženo u %:.....	53
Grafikon 34: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov trenutni posao izražen u %:	55
Grafikon 35: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog trenutnog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili u %:	56
Grafikon 36: Distribucija ispitanika prema razlozima zbog kojih nisu mogli naći posao u %:	59

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Pregled završenih polaznika generacije 2018./2019. i ostvaren povrat anketa	7
Tablica 2: Distribucija ispitanika prema vrsti obrazovnog programa koji su pohađali i spolu	9
Tablica 3: Distribucija anketiranih ispitanika prema domaćinstvu u kojem žive:.....	10
Tablica 4: Distribucija članova domaćinstva anketiranih ispitanika:.....	10
Tablica 5: Distribucija stupnja obrazovanja roditelja anketiranih ispitanika.....	12
Tablica 6: Procjena završenih polaznika škole o važnosti razloga za odabir škole po obrazovnim programima (prosjeak na skali od 1 – Potpuno nevažno do 5 – Vrlo važno)	13
Tablica 7: Procjena zadovoljstva završenim obrazovnim programima (prosjeak i frekvencije na skali od 1 – Vrlo nezadovoljan do 5 – Vrlo zadovoljan):	15
Tablica 8: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika završenih obrazovnih programa: (prosjeak ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan):	16
Tablica 9: Distribucija procjene zadovoljstva završenom srednjom školom po obrazovnih programima anketiranih ispitanika.....	17
Tablica 10: Distribucija procjene zadovoljstva glavnih karakteristika pohađane škole: (prosjeak ocjena od 1 (vrlo nezadovoljan) - 5 (vrlo zadovoljan)):	18
Tablica 11: Distribucija prosječnih ocjena anketiranih ispitanika u posljednjem razredu srednje škole po obrazovnim programima izražen u %:.....	19
Tablica 12: Distribucija stupnja angažmana anketiranih ispitanika tijekom srednjoškolskog obrazovanja po obrazovnim programima izražen u %:.....	21
Tablica 13: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na to jesu li pristupili ispitima Državne mature izražen u %:	22
Tablica 14: Distribucija povezanosti povremenih poslova s područjem rada za kojeg su se anketirani ispitanici školovali	23
Tablica 15: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na povezanost povremenih poslova i donošenje odluka što raditi nakon srednje škole izražen u %:	23

Tablica 16: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na spremnost donošenja odluka o budućoj karijeri po završetku srednje škole izražen u %:	25
Tablica 17: Distribucija anketiranih ispitanika prema procjeni razine stečenih općih generičkih kompetencija tijekom obrazovanja izraženo u %:	27
Tablica 18: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na upis studija nakon završene srednje škole u %:	29
Tablica 19: Distribucija anketiranih ispitanika s obzirom na vrstu studija koju su upisali:	30
Tablica 20: Distribucija ispitanika prema vremenu kada su počeli tražiti svoj prvi posao:	34
Tablica 21: Distribucija ispitanika prema načinu pronalaska prvog posla:	35
Tablica 22: Distribucija ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi poslodavac u kojem su radili svoj prvi posao:	36
Tablica 23: Procjena korisnosti stečenih znanja i vještina za obavljanje prvog posla:	37
Tablica 24: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov prvi posao:	38
Tablica 25: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov prvi posao:	39
Tablica 26: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog prvog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili:	40
Tablica 27: Zadovoljstvo ispitanika svojim prvim poslom:	41
Tablica 28: Distribucija ispitanika prema razlogu napuštanja svog prvog posla:	42
Tablica 29: Distribucija zaposlenih ispitanika prema djelatnosti kojom se bavi tvrtka u kojoj rade:	45
Tablica 30: Distribucija zaposlenih ispitanika prema načinu pronalaska posla:	46
Tablica 31: Distribucija zadovoljstva anketiranih ispitanika svojim trenutnim poslom uzimajući u obzir i povezanost s područjem školovanja:	47
Tablica 32: Distribucija zaposlenih ispitanika prema temama stručnog usavršavanja na teret poslodavca:	48
Tablica 33: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema željama za dodatnim poslom ili promjeni zaposlenja:	49
Tablica 34: Distribucija zaposlenih ispitanika prema želji za rad u inozemstvu:	50
Tablica 35: Distribucija ocjena ispitanika potrebnih kompetencija u trenutnom zaposlenju:	51
Tablica 36: Distribucija anketiranih zaposlenih ispitanika prema procjeni stečenih znanja i vještina u prethodnom obrazovanju i njihova korisnost u trenutnom poslu:	52
Tablica 37: Mišljenje ispitanika o razini kvalifikacije potrebne za njihov trenutni posao:	53
Tablica 38: Mišljenje zaposlenih ispitanika o potrebnom obrazovnom području za njihov trenutni posao:	55
Tablica 39: Distribucija ispitanika prema razlogu odabira određenog trenutnog posla iako nije bio usko povezan s obrazovnim područjem koje su završili:	56
Tablica 40: Distribucija ocjene primjenjivosti navedenih karakteristika posla na sadašnjem poslu anketiranih ispitanika:	57
Tablica 41: Distribucija nezaposlenih ispitanika prema traženju posla u protekla 4 tjedna:	59
Tablica 42: Distribucija ispitanika prema razlozima zbog kojih nisu mogli naći posao:	59